Amigoe

97STE JAARGANG – No.: 115

VRIJDAG 23 MEI 1980

Mr. E. HAARS
...nuttig werk...

VANDAAG

SCHOLIEREN IN BOTSING MET POLITIE

Trapsgewijze staking bij gemeentelijke bussen

Studentenrellen in Colombiaanse steden

BOGOTA — In Colombia hebben zich gisteravond opnieuw studentenonlusten voorgedaan, waarbij vier gewonden vielen en die hebben geleid tot sluiting van de Universidad del Valle. In enkele steden werden ook de lagere en middelbare scholen gesloten vanwege de botsingen tussen politie en scholieren, die al verschillende dagen plaats vinden. In Cali, de op twee na grootste stad van Colombia, werd geschoten in de Universidad del Calle, die gisteravond door een gemengde eenheid van militairen en politie werd bezet. Verschillende auto's werden in brand gestoken en verschillende studenten liepen schotwonden op; anderen werden gearresteerd.

In Medellin en Bucaramanga werden met het oog op de onrust en botsingen met de politie de middelbare scholen tot maandag gesloten. In de hoofdstad Bogotá werden volgens de politie veertig leerlingen gearresteerd, die bussen van het openbaar vervoer met stenen bekogelden en over het algemeen herrie schopten. In de plaats Aipe, in het departement Huila, bezetten ongeveer honderd jongeren, die protesteerden tegen wijziging van het leerplan, de kathedraal en noopten de militairen het bestuur in de streek over te nemen. Sinds het begin van de week zijn in Colombia meer dan 351 mensen gearresteerd in verband met de trapsgewijze staking van de gemeentelijke buschauffeurs. Tot nu toe is een vijftiental voor de militaire rechtbank geleid ingevolge het vigerende veiligheidsstatuut.

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Abvo werd gisterenmiddag door de regering ontvangen in de vergaderzaal van de ministerraad.

Daarbij deed de regering een voorstel voor een functie-evaluatie van de Douane welk voorstel een einde moest maken aan de Douane-akties op de drie eilanden. Unaniem wezen de douane-ambtenaren dit regeringsvoorstel af en werd besloten de acties voort te zetten. Het bondsbestuur zou daarop een tegenvoorstel formuleren dat vandaag gepresenteerd zal worden aan de regering. Op de foto het moment waarop het Abvo-bestuur het gebouw van de ministerraad op het Fortplein betreedt.

Tunnel tussen Chili en Argentinie geopend

SANTIAGO DE CHILE — Tussen Chili en Argentinie is in het Andesgebergte een tunnel aangelegd, die vandaag officieel in gebruik is gesteld. De tunnel, op ruim 3.000 meter boven het zeeniveau, de hoogste ter wereld, heeft een lengte van 3,3 km. Deze informatie ontleent het persbureau IPS (Inter Press Service) aan het Chileense ministerie voor Openbare Werken.

Naar de functionarissen in de hoofdstad Santiago meedeelden heeft de Chileense regering 40 miljoen gulden bijgedragen in de kosten. Argentinie betaalde aan het project 200 miljoen gulden.

De nieuwe verbinding tussen de twee Zuidamerikaanse staten, waarvan alleen gemotoriseerde voertuigen gebruik mogen maken, zal naar men hoopt het transport over land krachtig stimuleren. Verder verwacht men een sterke impuls voor het toerisme, alsook een aanzienlijke daling van de kosten verbonden aan het goederentransport.

De tunnel loopt tussen Caracoles in Chili en Las Cuevas in Argentinie.

Conferentie over verdovende middelen

SAINT MALO — In Saint Malo in Frankrijk is gisteren een tweedaagse conferentie begonnen, waarbij leden van drugs-bestrijdingsteams uit de Verenigde Staten, Canada en Frankrijk wegen proberen te vinden de grote stroom heroine uit zuidoost-Azie en het Midden-Oosten in te dammen.

Het hoofd van de Amerikaanse narcotica-brigade Peter Bensinger zei dat de Verenigde Staten vastbesloten hadden de routes van de smokkelaars van verdovende middelen af te snijden.

WILLEMSTAD — Aan de Rima-steiger van de marinebasis Parera werd gisteren het Nederlands oorlogschip Amsterdam officieel overgedragen aan Peru, nadat eerder de verkoop plaatshad.

Vanmorgen vond te Parera de indienststelling plaats van het nu Peruaans oorlogsschip dat is omgedoopt in B.A.P. "Villar".

Op de foto de peruaanse kapitein commandant Juan Silva Perez die bij deze gelegenheid een toespraak hield. Het schip zal binnenkort door Peruaanse manschappen naar Peru worden overgebracht.

Ambassadeur Suriname in Den Haag ontslagen

Regering beoogt slagvaardiger beleid

PARAMARIBO — **De Surinaamse ambassadeur in Nederland, W.van Eer, is met ingang van 20 mei door de regering van Suriname van zijn functie ontheven en naar Paramaribo teruggeroepen. De ambassadesecretaris Kruisland, is eveneens ontslag aangezegd. Dit meldt de voorlichtingsdienst Suriname.**

De ontslagen van de ambassadeur en de secretaris vallen in het kader van een reorganisatie van de buitenlandse dienst van Suriname. De ambassade in Den Haag is waarschijnlijk de post waar de ingrijpendste maatregelen zullen worden genomen. In de afgelopen periode is namelijk overduidelijk gebleken dat hoewel de samenstelling van het personeel kwantitatief toenam, de prestaties in kwalitatieve zin daalden, aldus de mededeling van de Surinaamse regering.

De regering van Suriname heeft verder besloten het personeel op de ambassade in Den Haag met 1/3 te verminderen. Alle personeelsleden van Surinaamse komaf die de Nederlandse nationaliteit bezitten zal onverwijld ontslag worden aangezegd, aldus de mededeling.

De Post in Den Haag zal voorlopig worden waargenomen door drs. C.Lamur. Hij zal optreden als zaakgelastigde. De ambassade zal in de gewijzigde opzet een slagvaardiger beleid moeten kunnen voeren. Daarbij zal een hechtere relatie moeten worden aangegaan met de in Nederland wonende Surinamers, aldus de voorlichtingsdienst Suriname.

Onrust duurt in Z-Afrika voort

JOHANNESBURG — Demonstranten hebben vandaag in zwarte woonwijken bij Bloemfontein een bioscoop in brand gestoken en het huis van een agent volledig verwoest. Dit heeft de Zuidafrikaanse politie bekendgemaakt.

De politie heeft 15 mensen gearresteerd in een nacht vol brandstichting en geweld. „Wegen zijn nog steeds geblokkeerd en voertuigen worden nog steeds bestookt, maar het is nu rustiger dan gisteravond", aldus een woordvoerder van de politie.

In de zwarte woonwijken rond de stad hebben zich de gewelddadigste tonelen afgespeeld van de protesten in het gehele land van scholieren tegen de rassenongelijkheid in het onderwijssysteem van Zuid-Afrika. Sinds de onlusten begin deze week uitbraken in Bloemfontein is een man om het leven gekomen en zijn minstens twee mensen ernstig gewond.

In andere delen van het land bleven duizenden, voornamelijk kleurlingen, weg van school uit solidariteit met de protesterende zwarte scholieren. Zij keerden eerst maandag naar school terug na een boycot van een maand.

Grensprobleem Colombia-Venezuela weer actueel

Partijen bepleiten spoedige oplossing

BOGOTA — **De voorzitter van de Colombiaanse senaat, Pablo Echeverri Correa, heeft verklaard, dat zijn verklaringen om een snelle oplossing te zoeken voor de grensproblemen tussen Venezuela en Colombia, "slecht uitgelegd" zijn. Echeverri Correa ontkende, dat hij zou hebben gezegd, dat het Venezolaanse leger de Colombiaanse autoriteiten provoceert om een gewapend conflict uit te lokken.**

Hij legde uit, dat hij de vorming van een bilaterale, parlementaire commissie had voorgesteld, zoals neergelegd in een missive aan de Venezolaanse senaat. De toelichting van Echeverri Correa was ingegeven door de reactie van de Venezolaanse president, Luis Herrera Campins. Volgens Herrera Campins zou Echeverri Correa hebben verklaard, dat het Venezolaanse leger Colombia provoceert, opdat er geen oplossing komt voor bilaterale problemen, zoals dat van de "indocumentados" (illegale grensoverschrijders). Herrera Campins voegde er echter aan toe, dat zijn land er nimmer aan denkt problemen met zijn buurlanden, en zeker niet met Colombia, te handhaven.

Het Colombiaans-Venezolaanse probleem is weer actueel geworden door een debat over het onderwerp in de Colombiaanse senaat en het voorgenomen bezoek van Herrera Campins morgen, zaterdag aan Uregana, een Venezolaans plaatsje nabij de grens tussen de twee landen.

Binaisa wordt niet mishandeld

LONDEN — De nieuwe regering van Oeganda heeft laten weten dat ex-president Godfrey Binaisa niet wordt mishandeld. Dit heeft Amnesty International meegedeeld. De organisatie die opkomt voor politieke gevangenen over de gehele wereld, had zich eerder bezorgd getoond over het lot van de man die twee weken geleden afgezet werd als president van Oeganda.

Naar Amnesty zei heeft de organisatie een boodschap van de voorzitter van de in Kampala regerende militaire commissie ontvangen. Daarin verklaart Paulo Muwanga dat Binaisa nog steeds in zijn (ex-) residentie in de stad Entebbe verblijft. Daar staan hem alle gemakken ter beschikking waarover hij beschikte toen hij nog president was, aldus Muwanga.

Surinaamse Bank keert 12,5% uit

PARAMARIBO — Bij de Surinaamse Bank n.v. bedroeg over 1979 de vennootschappelijke winst voor voorzieningen en belastingen Sf. 7.200.000.

Na toevoeging van Sf. 1.400.000,— aan de voorziening tegen kredietrisico's en aftrek van belastingen ad Sf. 2.381.00,— en na bijtelling van de winst uit deelnemingen ad Sf. 612.00,— en de onverdeelde winst van het vorige jaar, rest ter verdeling Sf. 4.031.000,—

Uit deze netto-winst zal een bedrag van Sf. 2.700.000,— worden toegevoegd aan de reserve.

Er zal een dividend worden uitgekeerd van 12 1/2 procent alsmede 4 pct in aandelen uit de agioreserve.

Rust in Kwangjoe na opstand weergekeerd

Stad nog geheel in handen burgers

KWANGDJOE — **In de Zuidkoreaanse provinciehoofdstad Kwangjoe leek de rust vandaag, na zes dagen van bloedige onlusten, enigszins weergekeerd. Wel blijft de stad, die geheel in handen is van burgers omsingeld door legereenheden.**

Veel inwoners zijn bezig met het schoonmaken van de met losse stenen en glasscherven bezaaide straten. Enkele duizenden burgers hielden een mars langs de 52 in het centrum van de stad tentoongestelde lijken van gedode demonstranten. Volgens onofficiele cijfers zouden bij de demonstraties, die afgelopen zondag begonnen, 81 personen gedood en meer dan 350 gewond zijn.

Studenten hebben de burgers met luidsprekers opgeroepen op leger en politie buitgemaakte wapens in te leveren. Naar uit militaire bron in Seoel verluidt, zijn meer dan 2500 wapens, waaronder M 1 en M 16-geweren ingeleverd. Volgens dezelfde bron zijn tijdens de rellen in Kwangjoe meer dan 3500 geweren en machinepistolen en 75.000 patronen in handen van burgers terechtgekomen. Bovendien werden vier pantservoertuigen, 80 jeeps en 50 vrachtwagens op het leger buitgemaakt. Naar het Japanse persbureau Kyodo meldt, is het onmogelijk een duidelijk beeld te krijgen van wat zich in Kwangjoe afspeelt, omdat alle verbindingen met de stad nog steeds zijn verbroken.

Intussen worden onderhandelingen tussen de militairen en afgevaardigden van burgers uit Kwangjoe voortgezet. De militairen zouden bereid zijn een aantal van de eisen van de protesterende burgers in te willigen, waaronder vrijlating van gevangen genomen betogers, compensatie voor degenen die tijdens de rellen werden gedood, geen vergeldingsmaatregelen wanneer de toestand in de stad weer normaal is en een televisie-uitzending waarin de betogers hun eisen uiteen kunnen zetten. De Zuidkoreaanse regering heeft echter geweigerd de belangrijkste eisen in te willigen, te weten opheffing van de staat van beleg, vrijlating van oppositieleider Kim Dau-Jung en het aftreden van luitenant-generaal Chun Doo-Hwan, die als legercommandant de werkelijke macht in Zuid-Korea bezit.

SEOEL — De strijd in de Zuidkoreaanse provinciestad Kwangjoe heeft in de afgelopen vier dagen in totaal 133 doden en honderden gewonden gekost, voor het merendeel betogers, zo werd vanochtend in wel in ingelichte bron in Seoel vernomen.

Vandaag was het vooralsnog rustig in de stad en de opstandelingen zouden een deel van de buitgemaakte wapens hebben teruggeven, maar nog steeds zo een drieduizend geweren in bezit hebben.

Husak weer president Tsjechoslowakije

PRAAG — President Gustav Husak van Tsjechoslowakije, die sedert 1975 in functie was, is donderdag in Praag voor een nieuwe termijn van vijf jaar gekozen tot president.

De 67-jarige Husak, die ook sinds 1969 secretaris-generaal van de communistische partij is, werd met algemene stemmen herkozen op voorstel van de partij, aldus een officiele verklaring. De verkiezingsceremonie werd gehouden in het Praagse Hradcanykasteel, de vroegere behuizing van Boheemse en Habsburgse vorsten, dat tegenwoordig fungeert als kantoor van de president.

Husak is de achtste president van Tsjechoslowakije sedert Thomas Masaryk in 1918 het eerste staatshoofd van de toen ontstane staat werd. Hij is afkomstig uit Slowakije en geldt als een scherpzinning gematigd politicus die de steun van de Russen heeft weten te verwerven voor de manier waarop hij zijn land bestuurt. Toen hij na de Praagse lente van 1968 aan de macht kwam, werd de liberale partijleider Alexander Dubcek gewipt en werden diens geestverwanten weggezuiverd uit de partij, de regering en tal van andere maatschappelijke functies.

Japanse sancties tegen Iran

TOKIO — **De Japanse regering heeft besloten verdere sancties tegen Iran af te kondigen ter ondersteuning van de Amerikaanse pogingen om de gijzelaars vrij te krijgen, die sinds 4 november 1979 worden vastgehouden. De maatregelen betreffen de opschorting van verdragen voor export en levering van diensten met Iran met ingang van 2 juni. Zij gelden niet voor de levering van levensmiddelen en medicamenten. Door de sancties, die in de Japanse staatcourant werden bekendgemaakt, is de handel met Iran nu onder controle van de regering gebracht.**

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n, Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redaktie-raad: Goretti Selsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatelin, Toon van Dongen, Bernadette Beroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Viola Bernardus
Wil Steynis, Ingrid de Meeyer.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.
UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333, 24334, 24335
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez,
Djible Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.
BONAIRE
CORRESPONDENT: NOTISON, Ferre Gorie z/n, tel.: 6736.
SINT MAARTEN
Correspondente: Yolanda Croes, tel.: 2493.
Advertentie: Vance James, tel.: 2293.
SABA
Correspondent: Ray Hassell.
ST. EUSTATIUS
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.
DEN HAAG
Correspondent:
Jan Schinkelshoek,
Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen) Curacao Distrioo n.v., tel.: 36280, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.:24333
Bonaire, Entrejol 153A
St. Maarten, Philipsburg
Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen (den) guiden per maand. (Bovenwinden elf guiden per maand). Buiten Antillen (Nederland): NAf. 58,40 per maand (luchtpost) of NAf. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURACAO

WEEKEINDEDIENST
eilandsgeneeskundigen 24 mei 1980 om 08.00 uur t/m 26 mei 1980 om 07.00 uur: Stads- en 2de distrikt Oost: dokter L.A.B. Wilsoe, spreekkamer Scharlooweg 3, tel.: 12947; spreekuur: 11.00-12.00 uur; spoedgevallen: tel.: 43171.

23 mei 1980 om 18.00 uur t/m 26 mei 1980 om 06.00 uur: Stads- en 2de distrikt West: dokter A.C. Rooee, spreekkamer Cas Cnikitos, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 84962.

23 mei 1980 om 18.00 uur t/m 26 mei 1980 om 06.00 uur: In het derde distrikt: dokter F. Hernandez, dokterskamer Pannekoek, uitsluitend voor spoedgevallen, tel.: 841442.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; kantoor geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur, zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft Zuster Nahar, tel.: 672363; ook te bereiken op pagebay 027-885 (maandag van 14.00-16.00 uur kleuterbureau volgens afspraak); tandheelkundige kliniek: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

VERLOF BEGRAFENIS
24 mei: A.M. Rafaela, Seroe Fortunaweg 390.
25 mei: P.A.J. Scherptong, Parasitje 8.
***
BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag gesloten.
BOTICA'S (nachtdienst) Otrobanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Cerrito, tel.: 35084.

Bioscopen

GOLDEN DRIVE-IN THEATER
19.30 en 21.30 uur "La Hija de Nadie" (boven 14 jaar); 24.00 uur "House of Crazies" (Terror, boven 18 jaar, fl.5,—).
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur It lives again (aktiefilm, boven 18 jaar fl.3.50, fl.2.50); 24.00 uur Peking man. (Chinese aktiefilm boven 18 jaar).
DRIVE-IN:
19.00 en 21.00 uur Bermuda Triangel, (boven 18 jaar); 24.00 uur De verhalen van een pornogirl (sexfilm, boven 18 jaar).
DE TEMPEL
20.00 uur Same time next year (Love story, engels, boven 18 jaar).
***
CINE-TRUCK
Hedenavond te Fleur de Marie en morgenavond te Marie Pompoen.
***
TELECURACAO
VRIJDAG: 16.30 Jeannie; 17.00 Cultuur & Opvoeding; 18.30 Telenovela: Trianguio; 19.30 Public Relations (E.V.D.); 20.00 Notisiero tele-8; 20.15 Deporte tele-8; 20.30 The Jeffersons; (George's first vacation); 21.00 Hart to Hart; 22.00 Show di Job; 23.00 Wrestling; 24.00 Sluiting.

DIVERSEN
GOOCHELVOORSTELLING in het Augustinus patio, Abraham de Veerstraat 12.

ZATERDAG DIVERSEN
CHRISTOFFELPARK: dagelijks geopend van 08.00-12.00 uur.
OPENBARE BIBLIOTHEEK: Centrale Bibliotheek (Van Walbeeck-Plein 13): (Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; Zaterdag van 09.00-12.00 uur. (afd-jeugd): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.
TENTOONSTELLING GALLERY RG (Keukenstraat 20B), openingstijden: van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00-17.30 uur; donderdag de gehele dag gesloten.
CURACAOSCH MUSEUM: tent. "Eigenbezit" openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur. (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).
THEATER DE TEMPEL: voorstellingen: Images of Curacao om 10.00, 11.00, 12.00 en 18.00 uur.

AGENDA BONAIRE

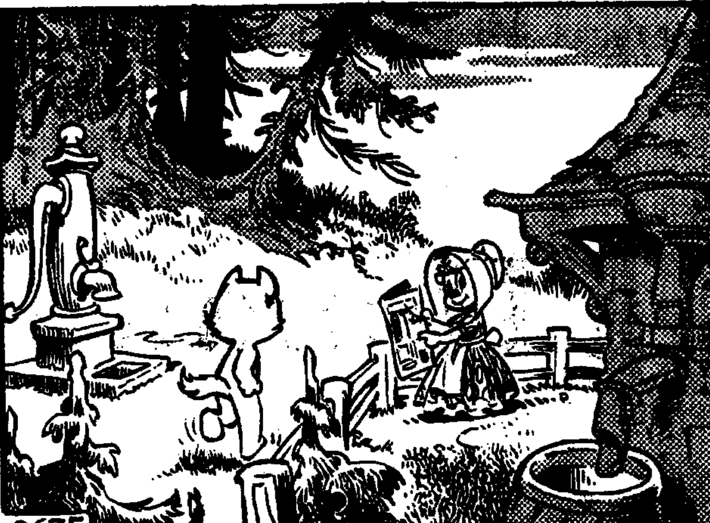
POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
***
DIVERSEN
FOTOCLUB BONAIRE: 20.00 uur lezing-Hooftgeb. Scholengemeenschap Bonaire, Koninginneweg (spreker: de heer Raymundo Josephina; ond.: Camera's en lenzen).
***
ZATERDAG
DIVERSEN
LANDFILL
te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.
SPEELTUIN:
maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4-12 jaar.
OPENBARE BIBLIOTHEEK
dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.
BON-MUSEUM
(oud politiewacht)
openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag van 09.00-13.00 uur.
POSTSLUITING
Aangetekende stukken 15.45 uur: gewone stukken 16.30 uur. (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag).

Inbraak in vakbondscentrum

WILLEMSTAD — De vakbond voor leerkrachten Curacao (VLC) heeft geluk bij een ongeluk gehad. Een inbraak, waarbij men een grote bus vollaadde met gestolen goederen uit het vakbondscentrum te Stenen Koraal, kon niet afgerond worden, doordat de bus defect raakte. De bus stond bij het gebouw. De inbrekers hebben hem toen volgeladen, maar kwamen er niet ver mee. Als gevolg van deze tegenslag (voor de inbrekers) moest men de buit achterlaten. Niet lang geleden betrok de VLC dit nieuwe onderkomen.

WILLEMSTAD — Voor ongeveer vijfduizend gulden aan sieraden en contant geld is gestolen bij een inbraak in een woning aan de Mgr Verrietweg. Men heeft om binnen te komen een ijzeren hekwerk geforceerd voor een der ramen. Daarna was het verwijderen van een paar shutters nog slechts kinderwerk voor de inbrekers.

Heer Bommel en de Wadem

0635 — Toen Tom Poes de volgende morgen langs het huisje van juffrouw Doddel liep, zag hij haar bij het hekje staan met een krant in de hand.

„Ik zag je aankomen", zei ze. „En ik dacht; dat moet Ik hem toch even laten zien, want hij praatte de vorige keer zo lelijk over Ollie, dacht ik. Hier kan hij wat van leren."

Zo sprekende hield ze hem het ochtendblad onder de neus en Tom Poes keek verbaasd naar het artikel, dat ze hem wees.

„De foto van heer Bommel staat op zijn kop", zei hij. „En wat ziet die krant er uit."

„Dat is nu net iets voor jou!" riep het vrouwtje. „Letten op de kleinigheden en de hoofdzaken niet zien. Je moet lezen wat er staat!"

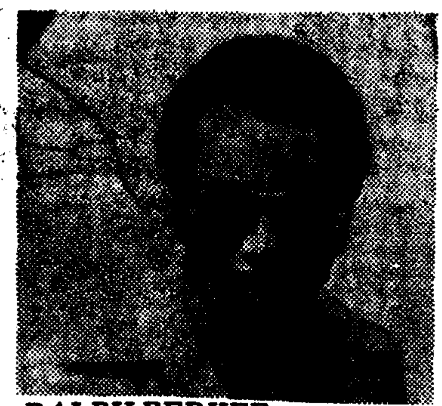
Tom Poes gehoorzaamde, en las mompelend: „Bomel is een groot Romeldamer zgt mbeet Fat in Klijne klup. Zun kurert izruisd qwartghk bajlkbgxjz."

„Zie je nu wel?" vroeg juffrouw Doddel. „Daar op de krant zijn ze tenminste zo netjes om te bekennen dat ze ongelijk hadden. Ze begrijpen Ollie beter dan jij; dat zeg ik er van."

„Misschien wel", gaf Tom Poes toe. „Maar ik begrijp die krant niet."

Statiaans Bestuurscollege:

Eilandssecretaris geen Sintmaartense kwestie

RALPH BERKER ...eerst in raad discussieren ....

ST. EUSTATIUS — Het Bestuurscollege van St. Eustatius is verontwaardigd over het feit dat St. Maarten zo maar even een eilandssecretaris denkt te kunnen benoemen zonder het Statiaanse en Sabaanse BC hierin te kennen. Op 16 mei zond het BG dan ook de voorzitter van de eilandsraad der Bovenwinden een telegram: geen leuteropmerkingen maar feiten rond ERNA-artikelen. Het telegram stelt dat iedere verandering in funktiecombinatie gezaghebber-eilandssecretaris een Bovenwindse aangelegenheid is en niet door St. Maarten alleen bepaald kan worden.

Ook niet tevreden is het Statiaanse BC betreffende een beloofd onderzoek naar de handelingen van gezaghebber Pandt. Adviseur van het BC Ralph A. Berkel: "We hebben niets tegen een onderzoek maar we menen dat er eerst in de raad gediscussieerd had moeten worden. Toendertijd is gesteld dat de regering wachtte op een initiatief van de raad met betrekking tot het zogenaamd Bakhuys-rapport. Er lag toen allang een motie van de raad op tafel, waarin verzocht werd tot onderzoek. subs, tot vervolging over te gaan.

Hierop is lange tijd niet gereageerd. Nu komen twee gedeputeerden van St. Maarten — waarvan bekend moet zijn dat ze boter op het hoofd hebben — bij de regering aankloppen en ze schijnen meer succes te hebben dan de hele raadsmotie....

Liever zien de Statiaanse bestuurders een spoedvergadering van de Bovenwindse eilandsraad; de Sint Maartense leden kunnen daarin hun aantijgingen naar voren brengen. Dan kan de zaak geevalueerd worden. De heer Berkel stelt verder dat wanneer de gezaghebber inderdaad dubieuze handelingen verricht zou hebben, dat dan ook de overige BC-leden in gebreke zijn gebleven tegenover de Bovenwindse eilandsraad: een motie van wantrouwen tegen hen zou dan op zijn plaats zijn.

De zaak Richardson, zoals gespeeld door de heer Wathey doet hem denken aan koehandel: hij noemt het een absurde eis dit te willen, aanhouden tegenover concessies van de Centrale regering. Het Statiaanse BC wacht af hoe op hun telegram gereageerd zal worden.

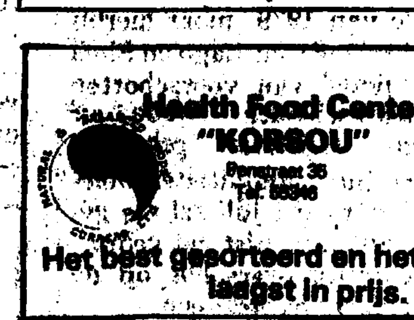
De gerechten als zou de Bovenwindse DP in de regering gehaald worden liggen, op Statius ook helemaal niet lekker. De bestuurders willen liever niet weer oppositie voeren tegen de regering. "Zij zien de problemen op St Maarten ook niet bij de gezaghebber maar bij politici, die, zoals de heer Berkel zegt, rondlopen met een mentaliteit van 25-30 jaar terug. Na alle openbare debatten in de Staten over het Bakhuis rapport en over het Statenlid der Bovenwindse eilanden is het moeilijk verkoopbaar de DP binnen te halen. De heer Berkel: "Ik zie trouwens niet in hoe men dan aan een tweederde meerderheid komt, tenzij de PPA afspraken zou hebben met de DP-Bovenwinden. In de politiek op de Antillen is alles mogelijk, maar dit lijkt mij een beetje te ver gezocht!"

Ondanks teleurstellingen heeft men op Statius nog wel vertrouwen in de huidige regering. Toch wel teleurstellingen: geen eigen minister, geen statenlid en geen waarnemer, tenminste geen waarnemer zoals aanvankelijk geformuleerd was. Toch ook wel vertrouwen: Rome is niet in een dag gebouwd.

De ... moeten zonder ... van de Bovenwinden. "Samengaan met de DP betekent de klok 30 jaar terugzetten. Zouden de coalitiegenoten de DP binnenhalen dan kunnen we niet anders concluderen dan: soort zoekt soort! Voorlopig achten wij de nieuwe bestuurders hoog, totdat anders zal blijken.", aldus Ralph Berkel.

Rectificatie

WILLEMSTAD — Waar zetduiveltjes al niet toe in staat zijn.... Een persoonlijk "krabbeltje" (met vraagtekens nota bene) in de kopij van het artikel over het kort geding in de zaak Willems, werd in de haast niet doorgestreept en kwam (onvolledig) in de definitieve tekst in de krant terecht als een "constatering": Mr. Taylor zou het pleidooi betoog in het kort geding hebben opgesteld. Hierdoor zou de indruk gewekt kunnen zijn, dat advocaat Bonifacio slechts het voorlezen van de tekst werd toevertrouwd. En dat is uiteraard niet waar (zoals de lezers ook uit de rest van de tekst zullen hebben begrepen). De heer Bonifacio is uitmuntend in staat zijn eigen betogen en pleidooien op te stellen (al werd hij dan bij het in elkaar zetten van het betoog in het kort geding van woensdag terzijde gestaan door mr. M. Bennet. Excuses aan de betrokkenen.

Overplaatsing insp. Willems opgeschort

WILLEMSTAD — De overplaatsing van inspecteur Willems van Aruba naar St Maarten is opgeschort tot 10 juli. Aldus luidde de uitspraak van rechter Lampe vanochtend in het kort geding, dat de inspecteur had aangespannen tegen de beslissing van de minister van Justitie hem per 15 mei over te plaatsen naar de Bovenwinden. De rechter was van mening, dat de inspecteur bij overplaatsing per 15 mei niet voldoende tijd zou hebben zijn zaken op orde te brengen. Voorts heeft de rechter overwogen, dat hij niet van mening is dat de overplaatsing van Willems een represaille maatregel betreft. Het is gebleken, zei Mr Lampe, dat de heer Willems een buitengewoon goed inspecteur is en dat aan een dergelijk capabel man op St Maarten grote behoefte bestaat.

Advocaat Bonifacio, die de belangen van Willems behartigt, wil de tijd, die door de opschorting van de overplaatsing het zogeheten bodemgeschil regelen. De uitspraak van vandaag ziet hij als een voorlopige voorziening. Via een nieuwe zaak, die hij maandag zal indienen, wil hij een definitieve uitspraak uitlokken over de zaak Willems. Wanneer deze zaak voorkomen is nog niet bekend. De advocaat en zijn client hopen echter, dat de definitieve uitspraak vóór 1 juli zal loskomen.

Een universeel Pinksteren ook voor vandaag

Nog steeds verschijnt zo en dan een advertentie in onze dagbladen: DANK AAN DE HEILIGE GEEST VOOR EEN VERKREGEN GUNST. Het grootste bezwaar dat vele christenen tegen zulk een advertentie hebben, is niet zozeer, dat het geld beter besteed zou kunnen worden bijvoorbeeld door een heilige mis te laten lezen. Hoe iemand zijn dank "betuigt" moet hij zelf weten. Maar men "voelt" hier dat de heilige Geest te particularistisch wordt aangegrepen. Een devotie na die van de heilige Filomena of Antonius of Gregorio Hernandez. Terwijl het beste wat de christen van de heilige Geest begrepen heeft, is de evangelietekst: De geest (wind) waait waar hij wil. Hij is ongrijpbaar en daarom ook zo moeilijk te omschrijven en te definieren.

Maar dat is God zelf ook. De christen herkent of ervaart God en zijn aanwezigheid in de persoon van Jezus van Nazareth. Zoals Brico in Elsevier Magazine 5 april '80 prof. Geense citeert: "Ook voordat Jezus leefde, bestonden er Godsbeelden. Maar toen Jezus gestorven en opgestaan was, zeiden zijn leerlingen: DIE MENS IS NU WAT GOD VERDIENT TE ZIJN. Met Jezus voltooide zich het godsbegrip aan".

Afgezien van alle eventuele definities van God, kan de christen realistisch en praktisch zeggen: Voor ons is Jezus God. Niet-christenen zullen de hele schepping en werkelijkheid bevragen naar het zijn van God. Zij zullen hem herkennen in zijn schepping. En onnauwkeurige formuleringen kunnen de indruk geven van pantheisme: Alles is God, in plaats van Alles in en Allen in God, van Paulus.

HERKENNING

Waar wordt nu Gods Geest, de heilige Geest, door ons herkend? Schillebeeckx wijst er in zijn boek "Jezus; het verhaal van een levende" herhaaldelijk op, dat de heilige Geest eigenlijk een eschatologisch (uiteindelijk heil en toekomst) begrip is. De geest van God werd vooral herkend in het optreden van de oudtestamentische profeten, vooral van de eschatologische profeten die het uiteindelijk heil en definitieve toekomst van Israel, en daarmee van de hele mensheid verkondigden. En Jezus van Nazareth, de "Christus", de gezalfde met de heilige Geest, vol van de geest, was ook en vooral de laatste en uiteindelijke heilsprofeet voor geheel de wereld. Schillebeeckx formuleert daarom ergens de heilige Geest als op de eerste plaats GODS HEILSMACHT, maar dan het uiteindelijke universele heil betreffende.

Christus is dus bij definitie of naam de drager en brenger van de heilige Geest. Deze is ongrijpbaar, maar toch wel in zekere zin gelocaliseerd in de mens, in de profetische mens. De christen herkent de Geest van God en van Christus in het profetisch handelen en spreken van de mens.

Nu werd het uiteindelijke universele heil en toekomst door de jood en de vroegchristen wel heel erg nabij gedacht: de nieuwe hemel en nieuwe aarde; en dus na de verwoesting van de oude aarde.

De ervaring heeft de mens wijzer gemaakt. Het kan nog wel miljoenen jaren duren voordat het scheppingswerk klaar is en het uiteindelijk eschatologisch heil bereikt is. Het zal nog wel zo onnoemlijk lang duren, dat de mens, althans vele mensen, er niet meer in geinteresseerd zijn.

TOCH NABIJ

De christelijke evolutiefilosoof Teilhard de Chardin meent ook, dat de voltooiing van het scheppingswerk en de uiteindelijke toekomst van de mensheid nog wel enkele miljoenen jaren op zich zal laten wachten. Maar toch meent hij dat die toekomst voor iedere mens enigszins zeer nabij is. Ieder menselijk handelen is volgens hem eigenlijk en in de grond van de zaak gericht op iets absoluuts en blijvends, gewoonlijk onbewust. Ook al kan ook het wel gebeuren. Dit is een gevolg van zijn band als element met heel de evolutie, de evolutieproces van het heelal. Ook de mens is coextensief met tijd en ruimte, de hele evolutie dus, zegt Teilhard. Ieder menselijk handelen is dus een deelhandeling of een voorlopig handelen, gericht op de uiteindelijke toekomst. Als dat niet zou zijn, zegt Teilhard, dan zou er geen toekomst zou zijn, maar alleen een uiteindelijke dood, dan zou de mens en heel het algemeen het leven staken. Toekomst of onsterfelijkheid behoort dus tot de structuur van de menselijke handeling, is een postulaat, een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen handelen.

DRIJFKRACHT

De drijfkracht van deze gerichte evolutie, alle menselijk doen en laten ingrepen, is de geest, de Geest van God. Het is maar dat de mens zich laat drijven, meewerkt. Individueel kan hij inderdaad staken, het opgeven. En dan is de zin van zijn bestaan alleen hijzelf; een pure egoist, zou men kunnen zeggen: Dat is zonde!

In bijbelse taal gesproken kan men dus zeggen dat dit ons menselijk handelen profetisch, eschatologisch moet zijn, gericht dus op het uiteindelijke, krachtens ook de heilsmacht van God, de heilige Geest. En dat is wel heel erg universeel, nog universeler dan de talen van Pinksteren.

Vooral het zo moeilijke werk aan de opbouw van de eenheid van het mensdom, waarvoor nu in de letterlijke zin zo hard om gevochten wordt, heeft de bezieling nodig van de Geest.

De heilige Geest is dus zeker geen exclusief bezit van de pentecostische bewegingen of van religieuse leiders. Aldous Huxley merkte dat in een van zijn futuristische romans op, door een van zijn romanfiguren, een evangelische prediker, kant te verwijten dat het zich zelfs identificeerde met de heilige Geest. Alle menselijke handelen in de geest van Christus is het werk van de heilige Geest, ook onze dagelijkse arbeid aan een betere wereld en samenleving. Dan is het menselijk werk, ondanks de kracht van de heilige Geest, vaak niet altijd even goed uit. Vandaar dat grapje: de heilige Geest is ook maar een mens. Toch hebben wij hem nodig om op de been te blijven of om weer op te staan.

R. NOOYEN

EGENVOORSTEL ABVO AAN REGERING

Bondsvoorzitter Frits Brito:

ertegenwoordiging Douane elangrijker dan mening

LLEMSTAD — Unaniem hebben de douane-ambtenaren renavond het regeringsvoorstel verworpen dat gisteren gepresenteerd aan de Abvo. Het voorstel hield een functiedering in voor de Douane die per 15 juni zal worden gestart rugwerkt tot 1 juli 1978. De akties worden voortgezet zowel racao als op Aruba. Abvo-voorzitter Frits Brito verklaarde n de Amigoe dat vanmiddag een tegenvoorstel door het bestuur zal worden gedaan. Op de vraag of de bond achter ouane-acties staat antwoordde de bondsvoorzitter ontwij- in geen geval de bondsleden te zullen laten vallen. "Verteoordiging van de leden is het hoogste principe van welke ond dan ook", aldus de heer Brito.

ns de heer Brito was het ijk de douaniers te over- van het regeringsvoor- dat gisterenmiddag werd oken. Dat er een betaald rden voor de niet gewerk- ren, ondervonden de e-ambtenaren niet als een em. Besloten werd de actie voort te zetten, welk besluit ook werd genomen door de douane op Aruba.

De bondsvoorzitter, die toegaf dat de Douane zelf de actie was gestart en dat die niet was uitgeroepen door de bond, beschouwde het bondsbestuur niet als een schakel tussen de regering en de aktie-voerende douane-beambten die de voorstellen al dan niet moeten accepteren. Hij zei dat het bondsbestuur op de eerste plaats de leden vertegenwoordigt en hen niet zal laten vallen. Het standpunt van een bondsbestuur is ondergeschikt aan het principe van vertegenwoordiging, liet hij weten. Desgevraagd bevestigde hij dat er van een vakbondsleider veel meer wordt verwacht dan slechts het overbrengen van de wensen van de leden, maar hij zei dat de bond zich blijft inzetten om de belangen van een groep van bijna 400 leden, te verdedigen.

Het bestuur zou in de loop van vanmorgen een alternatief voorstel afronden dat aan de regering zal worden gepresenteerd. De Abvo-voorzitter kon nog niet mededelen of dat voorstel eerst zal worden besproken met de douane. Dat voorstel houdt een totaal-pakket in dat kostenverhogend is voor de werkgever. Over dit totaal-pakket zou geen ad hoc beslissing genomen hoeven te worden, vond de bondsvoorzitter, omdat er andere manieren zijn om de douaneambtenaren te belonen voor het bijzonder werk dat wordt verricht. Dat bijzonder karakter, zei hij, is voor de wat vijf diensten betreft, erkend door de vorige regering-Rozendal.

Die beloning hoeft niet direct in de vorm van een gevarenpremie te komen indien die premie niet langer bestaat, liet de Abvo-voorzitter weten. Hij noemde als voorbeeld de garantie van een schaalverschuiving voor de douane, gekoppeld aan de functie-evaluatie. De bondsvoorzitter kon de mening niet delen dat een dergelijke garantie vóór de aanvang van de evaluatie, niet correct zou zijn. "De werkgever, eventueel met inspraak van de bond, kan de hoogte bepalen van eventuele loonschalen binnen welk raamwerk de functie-evaluatie kan plaatshebben", meende hij. Hij moest toegeven dat een functiewaardering ook kan aangeven dat een ambtenaar te hoog is gewaardeerd maar zei dat teruggang in een salarisschaal praktisch onmogelijk is.

Hij ging er echter van uit dat beide partijen, zowel de bond als de regering, het erover eens zijn dat de douane-ambtenaren zijn ondergewaardeerd. Of de douane-aktie worden opgeheven na een garantie van de schaalverschuiving, kon hij echter niet mededelen. "De uiteindelijke beslissing ligt bij de douane zelf", aldus de bondsvoorzitter die zei dat een oplossing van het huidig conflict aanvaardbaar moet zijn voor de Douane en te dragen moet zijn door de regering als werkgever.

WILLEMSTAD — Voor een bezoek aan Curacao zijn donderdagmiddag de leerlingen van twee klassen van het Arubaanse Heilig Hart College van Savaneta op de Curacaose luchthaven aangekomen. Voor het merendeel van hen is het de eerste keer, dat men voet op Curacaose bodem zet. De kosten voor de reis werden door de leerlingen zelf verdiend met de verkoop van bv gebak. Het idee voor deze schoolreis kwam op in het Jaar van het kind, dat verleden jaar werd gevierd.

Giovannischool en Teresiaschool prijswinnaars van flessenactie VLC

WILLEMSTAD — In totaal hebben 21 scholen meegedaan in de eerste week van de flessenactie georganiseerd door de VLC in samenwerking met de commissie Ban Hasi Korsow Limpi. Voor wat betreft Bandariba wist de Giovannischool te Fuik de meeste flessen te verzamelen. Dat waren in totaal 26.981. De Teresiaschool te Otrobanda wist de eerste prijs voor Otrobanda in de wacht te slepen met 14.771 opgehaalde lege flessen. Beide scholen kregen vanmorgen een bedrag van 350 gulden uitgereikt dat besteed kan worden aan schoolbehoeften. De Martinus de Porresschool te Bandariba wist ook een aanzienlijke hoeveelheid te verzamelen: 26.773, terwijl de St. Luciaschool te Bonam 17.506 lege flessen wist op te halen. Vanmorgen was de commissie Ban Hasi Korsow Limpi bezig de verzamelde flessen op te halen. Vanwege het grote aantal, kon niet met zekerheid worden gezegd of vandaag nog alle flessen worden opgehaald. De volgende week wordt de actie op andere scholen voortgezet. Het is de bedoeling dat op de scholen ook aandacht wordt besteed aan het schoonhouden van het eiland.

Staatssecretaris mr. Haars:

Gedetineerden moeten ook nuttig werk doen

WILLEMSTAD — "Ik ben hier niet gekomen om adviezen te geven of oplossingen te bieden, maar om te luisteren en mee te denken over de problemen op justitieel gebied". Dit verklaarde een weinig mededeelzame staatssecretaris van justitie mevrouw mr. E.A. Haars na een 12-daags werkbezoek aan de Antillen. De hoofdthemas van haar bezoek betroffen het gevangeniswezen en de kinderbescherming op de Antillen.

Voor wat het gevangeniswezen betreft verklaarde zij waardering te hebben voor de inzet van het personeel om binnen de mogelijkheden toch te proberen er alles van te maken. In de centrale gevangenis op Curacao wordt aan de gedetineerden de mogelijkheid geboden een vak te leren. Dit gebeurt naar haar mening nog te weinig in het huis van bewaring op de andere eilanden. "Ledigheid is des duivels oor kussen", vond zij en heeft de vraag voorgelegd aan de eilanden welke oplossingen geboden kunnen worden aan deze kwestie. Ook wilde zij weten hoe het komt dat het percentage van vrouwen in de gevangenissen zo laag ligt en hoe eventuele vrouwenafdelingen zullen worden opgezet.

Voor wat de kinderbescherming betreft, vond zij dat een nauwere samenwerking moet bestaan tussen het welzijnswerk en het departement van justitie voor de opvang en begeleiding van gedetineerde kinderen. Voor de opleiding of stages van begeleiders, zou het departement van justitie eventueel hulp kunnen bieden, indien hiertoe een concreet verzoek wordt gedaan, vanuit de Antillen.

Het gesprek met de staatssecretaris van justitie dat de ideeen nog moeten rijpen over een psychopatenasiel op de Antillen, maar voegde daar categorische vragen aan toe, dat decentralisatie van een dergelijke inrichting te hoge kosten met zich zou meebrengen. De beslissing waar het asiel eventueel neergezet zou moeten worden, liet zij over aan de Antillen zelf. Wel heeft zij geluisterd naar de wensen die op de Antillen leven ten aanzien van de decentralisatie: ook op justitieel gebied, maar de discussie daarover liet zij verder over aan de Koninkrijkswerkgroep.

Over het probleem van de schijnhuwelijken, een probleem dat ook Nederland kent, liet zij weten dat haar departement zeer binnenkort een voorstel zal afronden dat een eind hieraan kan maken. Minister van justitie Croes, voegde daaraan toe dat de koppelaars zich schuldig maken aan een misdaad en dat met medewerking van de bevolking, maatregelen tegen hen kan worden genomen.

Hoewel er wel geregeld contact bestaat tussen de twee departementen van justitie inzake het bestand van de rechters op de Antillen, liet mevrouw Haars weten het probleem in Nederland te berde te zullen brengen dat de rechters op de Antillen zwaar belast zijn, ook al vanwege de afstanden tussen de eilanden.

Newsletter van KvK en VBC:

Verdeling financiele middelen onevenwichtig

WILLEMSTAD — Er mag ...lijks gesproken worden ...n evenwichtige verdeling ...de beschikbare financiele ...delen tussen de overheids- en de private sector, voor- de centrale overheid sterk ...trekend optreedt op de ...markt staat te lezen in ...van de Kamer van ...andel en de Vereniging ...fsleven Curacao. Het ...idsbeleid moet meer ...bieden aan investeringen ...roductieve sfeer, ter stimulering van de private sector. ...ij dient de betalingsbalans ontwikkeling nauwlettend gevolgd te worden, omdat de betalingsbalans-verbetering in het eerste kwartaal van 1980 beslist niet als structureel beschouwd mag worden, zo meent Newsletter.

De betalingsbalans vertoonde namelijk in deze periode wel een overschot van 3,3 miljoen gulden, in vergelijking met een tekort van 9,9 miljoen in dezelfde periode van 1979, maar hierbij speelt wel mee dat Lago en Shell door middel van voorschotten de eilandgebieden Aruba en Curaçao tegemoet gekomen zijn in hun liquiditeitsproblemen. De maand juli zal als gevolg hiervan nu niet het gebruikelijke grote overschot op de betalingsbalans vertonen.

De centrale overheid legde per saldo een beslag van 12,8 miljoen op deze beschikbaar gekomen middelen, hetgeen een groei van de overheids-financiering van 13,7 procent betekende sedert december 1979. De private sector deed daarentegen slechts een beroep op financiering van 6,8 miljoen, een toename van 1,1 procent gedurende het kwartaal van 1980.

De centrale overheid was verder in april actief in het aantrekken van financieringsmiddelen. Na storting op de obligatielening stond begin mei 1980 in totaal 75 miljoen gulden aan lokaal uitgegeven overheidspapier uit, hetgeen ten opzichte van december 1979 een toename van 24,6 miljoen betekende. De financiele positie van de eilandgebieden bleef zorgwekkend. Met name de tekortfinanciering van Curacao via de girodienst (72,5 miljoen) per eind maart 1980 blijft uit het oogpunt van liquiditeit en solvabiliteit een ongewenste ontwikkeling. Tot zover Newsletter van de KvK en VBC.

...klore in Tempel

...LLEMSTAD — In de ...ruimte van De Tempel ...ondagmiddag vanaf 4 uur ...folkloristische show ...en. Dans en muziek van ...zullen worden gebracht ...e groep "Rutatutu" van ...ou. De toegang is gratis.

...tronische ...ratuur buit

...LEMSTAD — Uit een ...aan de Caracasbaaiweg ...men een cassettespeler ...eakers gestolen, evenals ...ntilator. Ook gouden ...n werden daarbij buit ...kt. Men was binnen ...n na het verwijderen ...tters.

...IATONS ...R CURACAO

...LEMSTAD — Op zater...mei en op maandag 2 ...edt in Isla Verde de uit ...mei ...bestaande ...anse-groep The variations met een disco show, ...rd met salsa-dansen. ...p komt uit Californie en ...n trip door de Cariben. ...komt men op Curacao ...en Curacao reist men door ...rinidad, Barbados en ...Rico. Men heeft aldus ...tvangen communique ...am wegens zijn zang- en ...ansshow. Op 31 mei ...erder op La Perfecta, en ...R. De Variations-groep ...dan om twaalf uur ...ts op gedurende een ...p 2 juni is er een soortge...gramma. In hetzelfde ...nique wordt aange..., dat op 8 september de ...Cool and the g... ...in het Golden drive in ..., dat op die avond een ...s Woodstock moet gaan

Verzekering ook voor instituten van overheid

WILLEMSTAD — Zoals is overeengekomen tussen de Abvo en de minister van Sociale en Arbeidszaken tijdens een bespreking op 16 mei, heeft de ministerraad deze week besloten dat de ongevallenverzekering van 50 duizend gulden en 100 duizend gulden ook van toepassing zal zijn voor het personeel werkzaam bij regeringsinstituten als de Volkskredietbank, Bouwkredietbank, Apna, Bank van de Nederlandse Antillen enz. Dit heeft de regering in een brief aan de Abvo meegedeeld. Het betreft een ongevallenverzekering voor alle ambtenaren waarbij 50 duizend gulden wordt betaald bij overlijden en 100 duizend gulden bij blijvende invaliditeit.

RTC vóór verkiezing in Nederland

Vertaling van adviezen Koninkrijkswerkgroep

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — De adviezen van de Koninkrijkswerkgroep voor de staatkundige toekomst van de Antillen zullen in het Papiamento en in het Engels worden vertaald.

Dat heeft de voorzitter van de werkgroep mr B.W. Biesheuvel, gisterenmiddag meegedeeld na afloop van een vertrouwelijk gesprek met de Tweede Kamercommissie voor Antilliaanse zaken in Den Haag, waarin hij de Kamerleden op de hoogte bracht van de stand van zaken in het Koninkrijksoverleg.

De vertaling in het Engels en in het Papiamento - een idee dat een paar maanden geleden geopperd is door het CDA-Kamerlid Piet van Zeil - is bedoeld om de bevolking van de Benedenen Bovenwindse eilanden in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de plannen voor de staatkundige toekomst.

"Dit is zo'n belangrijke zaak dat we alles moeten doen om de Antilliaanse bevolking erbij te betrekken", zei Biesheuvel gisterenmiddag. De vertaling is volgens hem wel één van de belangrijkste oorzaken dat het rapport van de Koninkrijkswerkgroep pas in september verschijnt.

Volgende maand komt de werkgroep in Den Haag waarschijnlijk voor het laatst bij elkaar. Daarna zal het rapport afgerond worden. "Ik verwacht dat het zelfs september wordt voordat we daarmee klaar zijn", zei Biesheuvel. De koninkrijkswerkgroep heeft nog veel werk te verzetten. Om die reden is besloten in juli niet één, maar twee weken te vergaderen.

Nadat de werkgroep rapport heeft uitgebracht, zullen de Nederlandse en Antilliaanse regering alsmede diverse eilandsbesturen uitmaken wanneer de Ronde Tafel-Conferentie wordt gehouden. Op die conferentie vallen de beslissingen over de staatkundige toekomst van de Antillen.

Werkgroepvoorzitter mr Biesheuvel drong er gisteren in de Kamercommissie op aan die Ronde Tafel-Conferentie nog vóór de verkiezingen in Nederland - uiterlijk mei 1981 - te houden. Anders dreigen door de ongetwijfeld opnieuw lange kabinetsformatie de beslissingen over de Staakundige toekomst van de Antillen op de lange baan geschoven te worden, vreest hij.

Het weer

WILLEMSTAD - Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur:
Licht tot half bewolkt met voornamelijk in de nachten ochtenduren kans op een plaatselijke bui. Matige tot vrij krachtige oostelijke wind.
WEERSOVERZICHT:
Er bevinden zich geen storingen in het Caribisch gebied die voor de Benedenwindse eilanden van betekenis zijn. Voor de komende 24 uur wordt er geen verandering in het huidig weerbeeld verwacht.

Toezegging aan taxibond

Westwerf voor schepen na gebruik andere werven

WILLEMSTAD — Slechts als de Motetwerf en de Nieuwe Werf zijn bezet, zal een toeristenschip aanleggen aan de Westwerf. Dit is de taxibond ATCB overeengekomen met de HEMC nadat zich eergisteren problemen voordeden bij het binnenvaren van het toeristenschip Sun Viking, ATCB-voorzitter Maurits verklaarde aan de Amigoe dat de twee andere werven leeg waren, maar dat het schip toch afgemeerd aan de Westwerf. De toeristen kunnen in dat geval te voet naar de stad.

Hierover heeft de bond een gesprek gevoerd met de heer Narvaez van de HEMC, en naar de heer Maurits mededeelde hebben de taxichauffeurs het vertrouwen in zijn toezeggingen. Over de kritiek van de Kamer van Koophandel op het handelen van de taxichauffeurs, was de heer Maurits niet te spreken. Hij bevestigde dat de taxibond een bewaker had neergezet nabij de Westwerf maar die zou de toeristen slechts moeten wijzen op het gevaar om te voet over de kade te lopen naar de stad. Hiermee zouden de toeristen een risico lopen.

De heer Maurits ontkende categorisch dat de bewaker zou aandringen bij de toeristen per taxi naar de stad te rijden. Dit was wel de strekking van de KvK-kritiek op de taxichauffeurs, zoals de Amigoe gisteren publiceerde. De voorzitter van de taxibond verwachtte dat de situatie wel zou verbeteren wanneer het Eilandgebied de werven zou overnemen. Hij verwees daarbij naar de medewerking van de taxichauffeurs aan het BC om, ter uitbreiding van de werkgelegenheid, meer taxivergunningen te verlenen. "Indien aan de taxichauffeurs voldoende mogelijkheid wordt geboden hun werkzaamheden uit te voeren zullen er geen onregelmatigheden hoeven voor te komen bijvoorbeeld ten aanzien van de taxitarieven", aldus de ATCB-voorzitter.

Geen vermindering Lago-leveringen

WILLEMSTAD — Minister-president Don Martina heeft aan de directeur van Lago, de heer G. Golden, telegrafisch zijn waardering betuigd voor de gisteren geuite verzekering, dat de levering van geraffineerde produkten door de Lago aan de lokale markt van Aruba niet zal worden verminderd zolang de dialoog met de regering om een wederzijds bevredigende prijsregeling te vinden, gaande is.

De regering deelt de bezorgdheid van de Lago voor de averechtse gevolgen die een verhoogde inflatie zal hebben voor de gemeenschap en de economie en zij spreekt de verzekering uit, dat dit gebaar van medewerking met het sociale en economische beleid en doelstellingen van de regering hogelijk wordt gewaardeerd.

Onderzoek naar uitlatingen ten aanzien van justitie

WILLEMSTAD — Het Openbaar Ministerie overweegt een onderzoek te gelasten naar de denigrerende uitlatingen van bepaalde vakbondsleiders aan het adres van de rechterlijke macht naar aanleiding van de uitspraak in het kort geding betreffende het conflict tussen de regering en de douane. De politiewoordvoerder liet weten, dit van de officier van justitie te hebben vernomen. Zoals bekend lieten Abvo-woordvoerders na de uitspraak weten geen waarde te hechten aan het rechterlijk vonnis. In een bondscommunique werd verder gesteld dat noch de Abvo noch de dienstgroepen de noodzaak voelen op het Stadhuis te verschijnen en een toneelstuk op te voeren samen met de rechters, regering en de advokaat van de regering. Het is niet bekend of dergelijke uitspraken strafbaar zijn.

BRANDKAST ONTVREEMD

WILLEMSTAD — Bij een inbraak in een woning aan de Suffisantweg heeft men een klein model brandkast meegenomen. Deze heeft men in de mondi teruggevonden. De gouden sieraden welke er in bewaard werden, waren ondertussen verdwenen.

Inbrekers aangehouden

WILLEMSTAD — Een politie-patrouille van Rio Canario heeft een drietal mannen aangehouden op verdenking van inbraak in een magazijn te Suffisant. De mannen, wier leeftijd varieert van 22 tot 31 jaar, zijn ingesloten.

MT-KEUZE

SAVANETA — In het kader van de verkiezingen van Miss Teenage (MT) kandidaten in de districten is zaterdagavond de verkiezing in de Rapid Club te Savaneta. Uit de dames Janine de Kort, Maria Yarzagaray, Miriam van der Linden, Danila Croes, Jenny Croes, Thucnelda Martis worden de drie kandidaten gekozen die op 12 juli in het Concordhotel aan de eindverkiezing voor Aruba deelnemen. De muzikale omlijsting wordt verzorgd door Cryptus confession en Vhannel six.

Hospitaal overleg met Groningse RU

ORANJESTAD — Woensdag vergaderde het Bestuurscollege met de heren Lamers, Van der Slikke en Meinders van de Rijksuniversiteit (RU) van Groningen. Gesproken werd over de affiliatie van het Dr Horacio Oduber hospitaal bij de medische faculteit van voornoemde universiteit.

Op de vergadering waren tevens aanwezig de coordinator dr O. Wever en de algemene directeur van het Horacio Oduber-hospitaal, dr F. Hage.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS op Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid La Fama, Popular, Piet Soda fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store De Wit Stores in Aruba, Carribean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.
Telefoon: 24333, 24334, 24335.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027-650.
Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555

ALARMCENTRALE: 115.

* * *

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER: 20.30 uur You light up my life (14 jr.); 24.00 uur Fuego (18 jr.).
RIALTO: 20.00 uur Shaolin Abbot (14 jr.); 22.30 uur De Jonge Venus (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 uur Moonraker (14 jr.); 24.00 uur Black cat killer (18 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur Every which way but loose (14 jr.); 24.00 uur Somebody killed her husband (14 jr.).

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord): spreekuren zat. en zon.van 09.30-10.30/17.30-18.30: dokter B.A.R.Heinze, Bachstraat 3, tel.: 24783; (San Nicolas en Savaneta): dokter E.Westrate, Spaans Lagoenweg 15, tel.: 47290.

WIT GELE KRUIS
Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Sta. Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta en Brazil: tel.: 47020; San Nicolas: tel.: 45906; Tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27 tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

* * *

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER
dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties over verkeerstoren.

SPORT
BASEBALL: 20.00 uur Richmond vs Marlboro-LSP.

VOLLEYBALL: 19.30 uur Floralin vs Penha Volleyball Team; 20.15 uur Vulcanus vs Caiquetio; 21.00 uur BC Noord vs Skol Stars-Sportcentrum Savaneta.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-24.00 uur Britanis-vert. Selma.

SPORT
BILJART: 16.00 uur Technicos Sta Cruz vs Trappers Club-Jamanota Club; 16.00 uur Extra Aruba vs Dakota Bar-Refresqueria 33; 16.00 uur Fermin's Bar vs Noord Central-CB Dakota.

LITTLE LEAGUE: 12.00 uur Aruba Trading vs Ar. Car. Hotel; 14.00 uur Chicito Groc. vs Libby's; 16.00 uur Banco Barclays vs Sapolin-CJSB-terrein.

12.00 uur Pepsi Cola vs Colgate; 14.00 uur Malta Amstel vs Berlinski-Plymouth terrein.

VOETBAL: 19.30 uur Sportboys vs Bubali SC-Wilhelminastadion.
19.30 uur Atl. Dep. vs SLD-LSP.
16.00 uur Ap. Stars vs RCS-Wilhelminastadion.

Henk Timmer in verband met woningbouw:

Meer 25-jarige aantrekkelijke hypotheken beschikbaar stellen

ORANJESTAD — De voorzitter van de Werkgeversvereniging (WAB) Henk Timmer heeft tijdens de jaarvergadering daarvan in zijn afscheidstoespraak ook uitvoerig stil gestaan bij financiering van woningbouw. Hij stelde dat de FCCA voor een groep lagere inkomens de eigen woning binnen de mogelijkheden brengt, mits men zelf ook aanpakt.

Maar ook voor de middengroepen en voor bedrijven is er grote behoefte aan langlopende hypothecaire leningen. Wat er thans aan langlopende leningen beschikbaar is, kan lang niet aan de vraag voldoen. Doordat meestal gewerkt wordt met korte looptijden is de aflossingslast ook vele te zwaar. De overheid zal samen met de Centrale bank en de commerciele banken een systeem moeten ontwerpen waarbij 25-jarige hypotheken tegen redelijke rentevoet op grotere schaal beschikbaar komen.

Medewerking van het pensioenfonds en ook ontwikkelingshulpleningen zullen daarbij waarschijnlijk onmisbaar zijn. Ook het spaargeld van de particulier zal hiervoor beschikbaar komen als het beleggen in eigen land aantrekkelijk wordt gemaakt. Dit kan bijvoorbeeld door belastingvrije pandbrieven in te voeren. Door de belastingvrijdom kan de rentevoet lager zijn en kunnen de hypotheken ook tegen aantrekkelijke rentevoet worden verstrekt. Hierdoor wordt het investeren in onroerend goed gestimuleerd, hetgeen niet alleen de bouwsector maar de gehele economische ontwikkeling van ons eiland ten goede komt.

Behalve de beperkte financieringsmogelijkheden zijn er andere knelpunten die in 1979 nog niet tot een oplossing kwamen. Het belang van een bouwstroomplanning is door ons al meerdere jaren bepleit. Gelukkig is er recent door de minister van Economische Zaken een initiatief in deze richting genomen, zodat we hopen dat er thans spoedig een bouwstroom-commissie zal worden benoemd. Deze commissie zal de vinger aan de pols van de bouw-nijverheidssector moeten houden en de overheid moeten adviseren of bepaalde overheidsprojecten eventueel uitgesteld of juist versneld aanbesteed moeten worden. Zoals het nu ging wisselden periodes van grote werkloosheid en van tekorten aan vakmensen zich af. Na de overspannen arbeidsmarkt van 1975/1976 kwam er de terugslag met grote werkloosheid in 1978. Thans is er niet veel werkloosheid onder werkwillige vakbekwame bouwvakkers, maar als er inderdaad binnenkort weer een of meer hotels in aanbouw komen, zal er ongetwijfeld in 1981 weer een groot tekort aan vakmensen ontstaan. Het is daarom goed dat er momenteel ook gewerkt wordt aan de opzet van een grotschalig vakopleidingsproces, dat in combinatie met on-the-job training voor de toekomstige omzetvergroting in de bouw de nodige vakmensen kan afleveren.

ZIEKTEVERZUIM

Een te hoog ziekteverzuim is nog steeds een probleem in de bouwsector, maar door systeemwijziging en betere controle door de SVB is er wel een verbetering te constateren. Wel zouden wij graag zien dat de SVB ook meer controle gaat uitoefenen op de betaling van sociale premies. Er ontstaat een steeds meer groeiende onofficiele bouwsector van kleine zelfstandigen die met enkele of zelfs grotere groepen bouwvakkers werken uitvoeren, zonder sociale premies en loonbelasting te betalen. De WAB-bedrijven die behalve de wettelijke sociale premies ook nog dure aanvullende cao-verplichtingen hebben, zien zich daardoor geconfronteerd met twee groepen concurrenten: de groep die wel de wettelijke voorzieningen betaalt, maar géén cao heeft, én de groep "zwartwerkers" die helemaal geen sociale lasten betaalt, er geen boekhouding op na houdt en alleen loon geeft. Dit probleem is ook niet op te lossen met verbindend verklaring van cao's - hoe gewenst ook overigens- maar moet aangepakt worden door strenge controle. De controle is helemaal niet moeilijk omdat steeds duidelijk zichtbaar is waar gebouwd wordt. De controleambtenaar hoeft slechts de namen op te nemen van degenen die aan het werk zijn en kan op kantoor gemakkelijk controleren of voor die persoon premie en loonbelasting wordt betaald.

Het WAB-bestuur heeft ook in het afgelopen jaar goede contacten onderhouden met zowel de vakbonden FTA en GWU als ook met de overkoepelende organisaties van het bedrijfsleven, de Arubaanse Kamer van Koophandel en Nijverheid en de Vereniging voor Handel en Industrie (ATIA). Problemen die er waren over het functioneren van de ontslagcommissie konden mede met hulp van deze organisaties in een bespreking met de vakbonden worden opgelost. Met de eilandelijke overheid waren er contacten over de noodzaak van een betere arbeidsregistratie en over de opzet van een vakopleiding, en met functionarissen van het Departement van Economische Zaken werd gesproken over de wenselijkheid en de opzet van een bouwstroomplanning. Aldus Henk Timmer bij het afscheid van zijn vijfjarige periode als voorzitter van de WAB. Hij wil in het voorzitterschap niet "vastgeroest" raken, daarom stelde hij zich wel als gewoon bestuurslid beschikbaar en heeft daarnaast nog zitting in de SER, ATIA en diverse commissies op sociaal-economisch gebied.

CAMACURI BOWLING CENTER
(open voor bowlingliefhebbers). maandag t/m vrijdag van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

* * *

TELEARUBA: 17.00 Fred & Barney-show; 17.30 The incredible hulk; 18.15 Noti-deportivo; 18.30 eng. nieuws; 18.45 telenovela: Triangulo; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 portraits of power; 21.00 Switch; 22.00 Sanford & Son; 22.00 Wrestling.

* * *

DAKOTA — Dat buurtjongens ook iets voor hun omgeving kunnen doen, is de afgelopen dagen duidelijk bewezen op Dakota. Al jaren gebruikten de jongelui - bij gebrek aan faciliteit - de straat als speelveld voor hun partijtjes voetbal en softball, daarbij zichzelf en het verkeer in gevaar brengend. Dit gevaar is nu nagenoeg geheel uit de weg geruimd door een idee van de jongens zelf. Al geruime tijd staat op de hoek Shimaruku/Guyabastraat een open stuk terrein dat voor niets anders dienst deed dan als broedplaats voor ratten en stortplaats van oud ijzer en andere rommel. Een beroep op de firma Holman en Van Eerden, die onlangs dit stuk terrein opkocht, om het terrein in bruikleen te mogen hebben, had succes. De jongens gingen toen meteen aan de slag met een grondige schoonmaakbeurt, waarbij niet eens één rat overbleef. Het resultaat was een ballpark dat direkt met champagne (door de grote buurtbewoners geleverd) gedoopt werd in "Indio's mini ballpark". Op zondag wordt reeds het eerste sporttoernooi gehouden in het Indianen-ballpark. Op de foto, de gelukkige jeugd op hun nieuwe speelveld.

KOMPA NANZI OP ARUBAANS TONEEL

ORANJESTAD — In verband met haar eerste lustrum brengt Grupo Teatral Arubano eind mei en volgende maand een toneelstuk voor kinderen in Cas di Cultura. Het stuk heet Aventuranan di Kompa Nanzi.

Kompa Nanzi is een zeer bekende personage op de Antillen, een erfenis van onze orale literatuur, een kleine, listige spin, die zich altijd weet te redden. Enkele leden van Grupo Teatral Arubano hebben vier bekende Kompa Nanzi-verhalen bewerkt voor het toneel. Het resultaat is een gezellige semi-musical, waar klein en groot van kunnen genieten.

De algemene regie is in handen van Carmen Herrera en Maybeline Arends-Croes zorgt met haar koor voor de muzikale omlijsting. De première is op vrijdag 30 mei om 5 uur 's middags. Daarop volgen voorstellingen op zaterdag 31 mei en op zondag 1 juni, ook om 5 uur 's middags. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de boekhandels, op verschillende basisscholen en bij leden van Grupo Teatral Arubano.

Miss Aruba keuze op 30 augustus

ORANJESTAD — Aruba promotions besloot in zijn laatstelijk gehouden vergadering de verkiezing van Miss Aruba 1980 op 30 augustus te houden in het Aruba Concorde hotel. Ieder district zal voor deze verkiezing een kandidaat afvaardigen, terwijl Aruba promotions bezig is een attractief programma op te stellen voor de deelneemsters.

Voorts wordt de laatste hand gelegd aan de voorbereidingen voor uitzending van Miss Aruba 1979/1980, mej Magali Maduro, naar de Miss Universe-verkiezing in juli in Korea. In dezelfde maand zal mej. Maristella Kransen Aruba gaan vertegenwoordigen op de verkiezing "Fiesta del Mar" in Santa Marta, Colombia.

ORANJESTAD — Op verschillende wijzen wordt dezer dagen de aandacht gevestigd om de op 4 juni te spelen voetbalwedstrijd tussen Nederlands topclub Feyenoord en een versterkt RCA. De kaarten-voorverkoop gaat maandag reeds van start in het RCA-clubgebouw. In de Nassaustraat hangt sinds gisteren dit spandoek, waarop het publiek aan deze topwedstrijd herinnerd wordt.

Caiquetio-sportveld zondag geopend

PARADERA — Gezaghebber Frans Figaroa zal op zondag 1 juni de officiele ingebruikneming verrichten van het sportveld van Club Caiquetio. Het sportveld, dat met financiele steun van Cebemo en de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg tot stand gebracht kon worden, is gelegen ten oosten van de rk kerk op Paradera. Het Caiquetio-sportveld zal in meerdere fasen worden uitgevoerd. Het beschikt momenteel over een ruim speelveld voor buitensporten, een ruime kleedkamer en een bergruimte. In latere fasen volgen de omheining van het terrein en de bouw van tribunes. De aanleg van een softball-park en een tennisbaan horen ook tot de plannen voor de toekomst. De officiele opening op 1 juni zal gevolgd worden door voetbalwedstrijden voor aspiranten en softball.

Spanningen in Onafhankelijkheidsraadscommissie

ORANJESTAD — De raadscommissie onafhankelijkheid Aruba heeft gisteren zijn vergadering voortgezet over de voorbesprekingen in verband met de komende vergaderingen van de Koninkrijkswerkgroep in Den Haag. Er is sprake van bepaalde spanningen in de commissie, terwijl ook gisteren weer de meningen fel tegenover elkaar kwamen te staan toen onder meer over het plan van getrapte verkiezingen werd gesproken. MEP-leider Betico Croes houdt vanmiddag een persconferentie om het standpunt van de MEP nog eens uiteen te zetten. Verwacht wordt dat de AVP en andere oppositie partijen in het weekeinde met de nodige verklaringen zullen komen om ook hun standpunten uiteen te zetten.

Lago president Golden:

Operatie succesvol over langere periode

SEROE COLORADO — "In het midden van de jaren zeventig zag Lago zich geconfronteerd met nogal povere financiele resultaten, maar in de laatste twee jaren waren de resultaten veel beter. Een goede prestatie gedurende een of twee jaren betekent nog geen succes. Een succesvolle operatie is wanneer over een langere tijd de som van de prestatie positief is". Dit verklaarde - aldus de Aruba Esso news - Lago-president Gerry Golden op een onlangs gehouden bijeenkomsten voor de Lago-staf en genodigden van de IOWUA en de secretaressen-staf.

De Lago vice-presidenten Roy Douglas en Per Nord waren de twee andere sprekers op deze bijeenkomsten, die gehouden werden met het doel informatie te verstrekken van het Lago-bedrijf, zijn operaties en de gebieden waarop in de toekomst de nadruk gelegd zal worden. Tot nu toe hebben 350 personen deze bijeenkomsten bijgewoond en de Lago-directie zal ervoor zorgen dat alle werknemers de gelegenheid krijgen de bijeenkomsten bij te wonen.

De heer Golden gaf uitleg over de wijze waarop de Exxon Corporation georganiseerd is in geografische en functionele gebieden. Speciale aandacht besteedde hij aan het Esso Inter-America-gebied waartoe Lago behoort.

Voorts haalde hij aan de vooruitzichten voor de werknemers, de geprojecteerde afvloeiingsgraad, de behoefte aan aanvullend personeel, de huidige inspanningen voor verbetering van mankracht - kwaliteit en de behoefte aan training.

De heer Golden sprak verder over de recente verbetering van het pensioenplan en het medisch plan alsmede over het nieuwe plan voor tandverzorging.

Vice-president Douglas beschreef de raffinage en het overladen van tankers. De fundamentele veranderingen in de jaren zeventig hielden ook in een belangrijke daling van de vraag naar stookolie, hetgeen een algehele reductie betekende bij Lago en nogal onbevredigende financiele resultaten. De verschillende aanpassingen als antwoord op deze wijzigingen brachten uiteindelijk betere financiele resultaten in de jaren 1978 en 1979.

Lago moet efficient blijven werken om, gezien de instabiliteit op de oliemarkt, het hoofd te kunnen bieden aan de toekomstige uitdagingen. De verwachtingen zijn dat het overladen van tankers een belangrijk deel uit blijft maken van de Lago-operatie in de te overziene toekomst, maar zal afhankelijk zijn van het niveau en aard van de Amerikaanse olie-import en van het vermogen van Lago om deze service op efficiente en concurrerende wijze te leveren naar gelang de omstandigheden veranderen.

Folkloristische dansen

NOORD — Aanstaande zondagmorgen van tien tot twaalf wordt in het buurtcentrum te Noord een vergadering gehouden van de jeugd vanaf vijftien jaar die geinteresseerd is in Lintendansen en folkloristische dansen. De training van deze groep zal geschieden door de heer Mimi Kock, die reeds velen jaren op Koninginnedag de lintendansen verzorgt. Ita Ruiderst?? treedt op als coordinator van het geheel.

Bedreiging met geweer en kapmes

ORANJESTAD — In de Maria Christinastraat vond een vechtpartij plaats tussen twee mannen, waarbij de een de ander met een geweer en een kapmes bedreigde.

De 30-jarige F.Q. raakte in een hevige woordenwisseling met de 24-jarige F.E.E. waarna F.E. een geweer, kaliber 22 en een kapmes te voorschijn haalde en F.Q. ermee bedreigde. Beide personen werden naar de politiewacht gebracht waar Q. aangifte van bedreiging deed tegen E. E. werd voor verder onderzoek ingesloten.

Antilliaans basketbal

Juniorenkampioenschap vermoedelijk in juni

ORANJESTAD — Het plan van de Arubaanse basketballfederatie is om in juni het Antilliaanse basketbal-kampioenschap voor junioren (jongens en meisjes) te houden. Van de zijde van de Curacaose federatie is over dit plan nog een bevestiging ontvangen. Voorts is het de bedoeling van de Arubaanse federatie om na afloop van de huidige competitie twee junioren teams uit Curaçao uit te nodigen voor een serie wedstrijden. De eerste ronde van de lokale juniorencompetitie is deze week ten einde gekomen. De federatie is zeer tevreden over het verloop van deze ronde en vanavond wordt in het clubgebouw van de Trupialen een vergadering gehouden met de referees en officials om de nodige evaluaties te maken. Spoedig zal bekend worden gemaakt welke ploegen de competitie verder zullen uitspelen in de A-poule of de B-poule. De basketfederatie organiseert in het Aruba Caribbeanhotel op 14 juni een fundraising barbeque, waarvan de kaartenverkoop reeds van start is gegaan. De aanvang van de competitie in de A- en de B-klasse is vastgesteld op begin augustus.

Guiness met 11-6 baas van Amstel

SAN NICOLAAS — Een 11-6 overwinning boekte Guines rangers gisteravond op Amstel en staat daarmee nu steviger aan de kop van de baseballcompetitie met 7 gewonnen en 3 verloren wedstrijden. Het was een wedstrijd waarin niet minder dan 11 errors (6 voor Guines en 5 voor Amstel) gemaakt werden.

De ruime 9-2 voorsprong van Guiness kwam in de 6e inning even in gevaar toen Amstel met 4 nieuwe runs wist in te lopen tot 6-9. Dit bleek ook het laatste wapenfeit van de bierploeg. Guiness scoorde hierna nog tweemaal. Eddy Banfield van Guiness zorgde in de tweede inning voor de zestiende homerun van het seizoen.

Herman Brown behaalde zijn vierde overwinning voor Guiness, terwijl Raymichael Raymond de verliezer werd. Charles Flanders (Amstel) was de best batter met 2 hits in evenveel beurten.

De prestaties waren: Guiness 11 runs, 12 hits, 6 errors en Amstel 6 runs, 6 hits en 5 errors. De volgende baseballwedstrijden zijn: Marlboro Richmond (vanavond) en Heineken Ennis atletics (zondagmiddag)

Wordt U ook wel eens zo wakker?

Hoeft niet langer; Koop de zuinige

National Room Air Conditioners

UNICON Fergusonstraat tel. 23555

B. J. ARENDS & SONS INC.
(Formerly ARUBA HARDWARE C.V.)

ANNOUNCEMENT

In view of the fact that our name was left out of the Telephone Directory, we remind the public in general that our telephone numbers have remained the same and are as follows:

HARDWARE CENTER:
O'Stad – 23847-23848-23849
SAN NICOLAS – 45666
HOME CENTER:
O'STAD – 24250-24251-24252

Our numbers are mentioned in our advertisement on page No. 14 in the Telephone Directory.

B.J. ARENDS & SONS INC.
"Where you & your home always come first".

MORET & LIMPERG
Registeraccountants

Voor een van onze clienten vragen wij een actieve

ADMINISTRATIEVE KRACHT

Vereisten:
- administratieve ervaring
- bekendheid met doorschrijfsysteem
- praktijkdiploma boekhouden of vergelijkbare opleiding.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan ons kantoor P.O. BOX 197, Oranjestad, Aruba.

OPENBARE AANBESTEDING

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba maakt bekend dat op vrijdag 4 juli 1980 des voormiddags om 11.00 uur op het kantoor van het Hoofd van de Dienst Openbare Werken, Openbare Aanbesteding zal worden gehouden voor: [illegible] ment t.b.v. Dienst voor Openbare Werken volgens Leveringsbestek No. 2-1980.

Leveringsbestekken en voorwaarden zijn vanaf heden aan het loket van de D.O.W. verkrijgbaar tegen betaling van f. 30,– per stuk.

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba

maakt hierbij bekend, dat op vrijdag 27 juni 1980 om 10.00 uur 's morgens

openbare aanbesteding

wordt gehouden op het hoofdkantoor van het Water- en Energiebedrijf te Balashi voor:

Het leveren van alle arbeid, uitrustingen en hulpmaterialen en het uitvoeren van alle werk vereist voor het ontwerpen, leveren, monteren, leggen en bedrijfsvaardig opleveren van een 12 inch watertransportleiding vanaf Kibaima langs de hoofdweg naar Oranjestad tot Punta Brabu, e.e.a. conform bestek WEB no. 2/1980.

Voormeld bestek is op het WEB-kantoor verkrijgbaar voor f. 10,– per stuk voor het tekstgedeelte en f. 25,– per stuk voor het tekening-gedeelte.

RAY-O-VACation

BISHITA E MUNDO DI FANTASIA

DISNEYWORLD

cu

RAY O VAC

Un vacacion inolvidable pa dos adultos cu tur gastonan paga (Pasashi, [illegible], sightseeing, entrada na atracciones) – excepcion di cuminda.

PARTICIPACION
Manda 4 sellito of 1 saquito di [illegible]
hunto cu nomber y adres na:
ANTRACO ARUBA N.V., P.O. Box 419, O'stad.

Sorteo – Diasabra 14 di Juni, 1980
entre 5:00 – 6:00 p.m.
durante MATINETTE na Tele-Aruba.

VIAHA COMPLETAMENTE GRATIS CU

RAY O VAC

ARUMART
FINANCIAL CONSULTANTS COMPANY

ANNOUNCEMENT

ARUMART Financial Consultants Co. proudly announces the opening of its offices in ARUBA and St.MAARTEN on June 2, 1980.

ARUMART & Co. is a partnership of accountants, marketing consultants, tax consultants and financial advisors with affiliated offices in Aruba, Curaçao and St. Maarten.

ARUBA
Arumart & Co./Kenan Advertising
Windstraat 14 - 16, ORANJESTAD
Tel. 23723

ST. MAARTEN
Arumart & Co.,
The Promenade, Balcony Floor
Frontstreet, PHILIPSBURG

AFFILIATED COMPANY
Fiagma Incorporated,
Financial Consultant & Management Co.,
Windstraat 14 - 16, ORANJESTAD
Tel. 23723

ARUMART is organized to provide a broad range of accounting and management skills for the business community.

The organization/[illegible] and capabilities are available in five primary areas:

- ACCOUNTING
- MARKETING
- TAX COUNSELING
- MANAGEMENT CONSULTING
- FINANCIAL and INVESTMENT ADVISING

ARUMART
FINANCIAL CONSULTANTS COMPANY

ACCOUNTING SERVICES:

ARUMART's accounting program consists of:
- Design of accounting systems
- Bookkeeping
- Preparation of financial statements
- Payroll accounting
- Development of budgets
- Cost studies
- Audits
- Tax work
- Computer applications to accounting processes
- Analysis and interpretation of accounting information as an aid to making business decisions

ARUBA
Windstraat 14 - 16
Tel. 23723

St. MAARTEN
The Promenade, Balcony Floor
Frontstreet, PHILIPSBURG

Flowers
for special occasions
IKEBANA
FLOWERSHOP
Kas Paloma 71
Telephone 28696 b.g.g. 23166

---

voor verzekeringen
ennia
ALTIJD GOED

---

voz di aruba - voz di aruba - voz di aruba - voz di aruba

BAN COMBERSA

un programa informativo y educativo

topico: PAP-test
Un metodo pa discubri na tempo si un persona tin canser na matris si o no
fecha : 25 Mei
Ora : 11.00 - 12.30

voz di aruba - voz di aruba - voz di aruba - voz di aruba

ARUBAN DAILY ENTERTAINMENT

aruba caribbean
ALEXANDER BUTTERFIELD
May 26 - June 7
Klompen Klub
8.30 p.m. Showtime
"LE PETIT BISTRO"
French Gourmet Restaurant

Americana Aruba Hotel and Casino
presents
TERRI MORETTI
Showtime 9 p.m.
STELLARIS
12 midnight – Le Club
Stellaris dinner served from 7 to 10.30 p.m.

Aruba-Sheraton Hotel & Casino
ARUBA, NETHERLANDS ANTILLES
EXECUTIVE OFFICE
LLOYD BAPTIST
Dinershow - 8.30 p.m.
REMBRANDTROOM
MIDNIGHTSHOW
in Diablorcom Lounge
DISCO AND DANCE with the SOUND AND HARMONY

FOR AN ELECTRIFYING NIGHT TILL THE CRACK OF DAWN
THE INCOMPARABLE DISCO/NIGHTCLUB
club Scaramouche
NO JEANS. JACKETS REQUIRED.
BOULEVARD CENTER.
Open 9pm—5am. Tel. 24964.

MOESJE NAGELEN beveelt onze vegetarische vrienden aan HEERLIJKE VERSE GADO GADO
Ook verkrijgbaar als "take away order"
FLOATING RESTAURANT BALI
TEL.: 22121 en 23098
Open dagelijks van 12.00 a.m. - 11.00 p.m.

CATTLE BARON
Voor een goedverzorgde
ZAKENLUNCH
Monday - Saturday
12 noon - 3 p.m.
Dinner nightly
6.30 p.m. - 11 p.m.
call 22877/22202/22203

at **Surfside**
Italian specialities plus many SURFSIDE favorites in an informal beachfront setting.
Phone 23380 for reservations.

boulevard theatre
May 25 at 9.00 p.m.
MATINEE
"ALADIN AND THE MAGIC LAMP"
Cartoons
ENTRANCE: FLS. 1,50
ADMISSION: ALL AGES

DRIVE-IN
May 25 at 7.00 p.m.
MATINEE
"TARZAN IN THE VALLEY OF GOLD"
Mike Henry
Nancy Kovack
ADVENTURE
ENTRANCE: FLS. 1,50
ADMISSION: ALL AGES

ARUMART
FINANCIAL CONSULTANTS COMPANY

TAX COUNSELING:

The activities of the advisory [illegible] of ARUMART [illegible] consist of the following:

- Consulting on matters concerning taxation in the [illegible]:
  - Income Tax
  - Corporate Profit Tax
  - Wage Tax
  - Real Estate Tax and Occupancy Tax
  - Inheritance Tax
- Providing advise with respect to the tax advantages (anti-monopoly privileges) for new industries and hotel developments (also land development)
- [illegible]
- [illegible] with tax authorities
- [illegible]

Den un partido di bon nivel i hopi rapido

Sta Rosa a logra di kuater viktoria

WILLEMSTAD — Sta Rosa Indians Mennen a pasa pa okupa e di tres puesto riba e tabla di posishon di nos beisbòl dòbel A lokal, tras di Wild Cats i Royal Scorpions despues di ku ayeranochi nan a derota Alpha Zelbo ku skor perta di 5-4. Un partido sin duda na un nivel akseptabel i ku a ser karakterisa pa un rapides enorme. Pa gran parti e enkuentro di ayeranochi den e stadion di Rif por ser konsidera komo un duelo di pitcheo entre Sigmund Thodé di Alpha i Yubi Mercelina di Sta Rosa.

E ekipo Indjan den di ocho i- ning a logra di konverti un desventaha di 1-4 den un ventaha minimo di un kareda kua nan a logra konserva i bai k'e viktoria. Por sierto ku den e ining aki Sigmund Thodé a perde su kontrol por kompletu permitiendo basenan yena sin niun out. Tabata Elmus da Costa Gomez kende a logra sera e ining despues di ku Sta Rosa a krusa hoteplate na kuater okashon. En total Sta Rosa a risibi dos base por bola, un deadball i un Texas-hit di Lipo Elhage, tur esakinan ku basenan yen pa bai k'e viktoria.

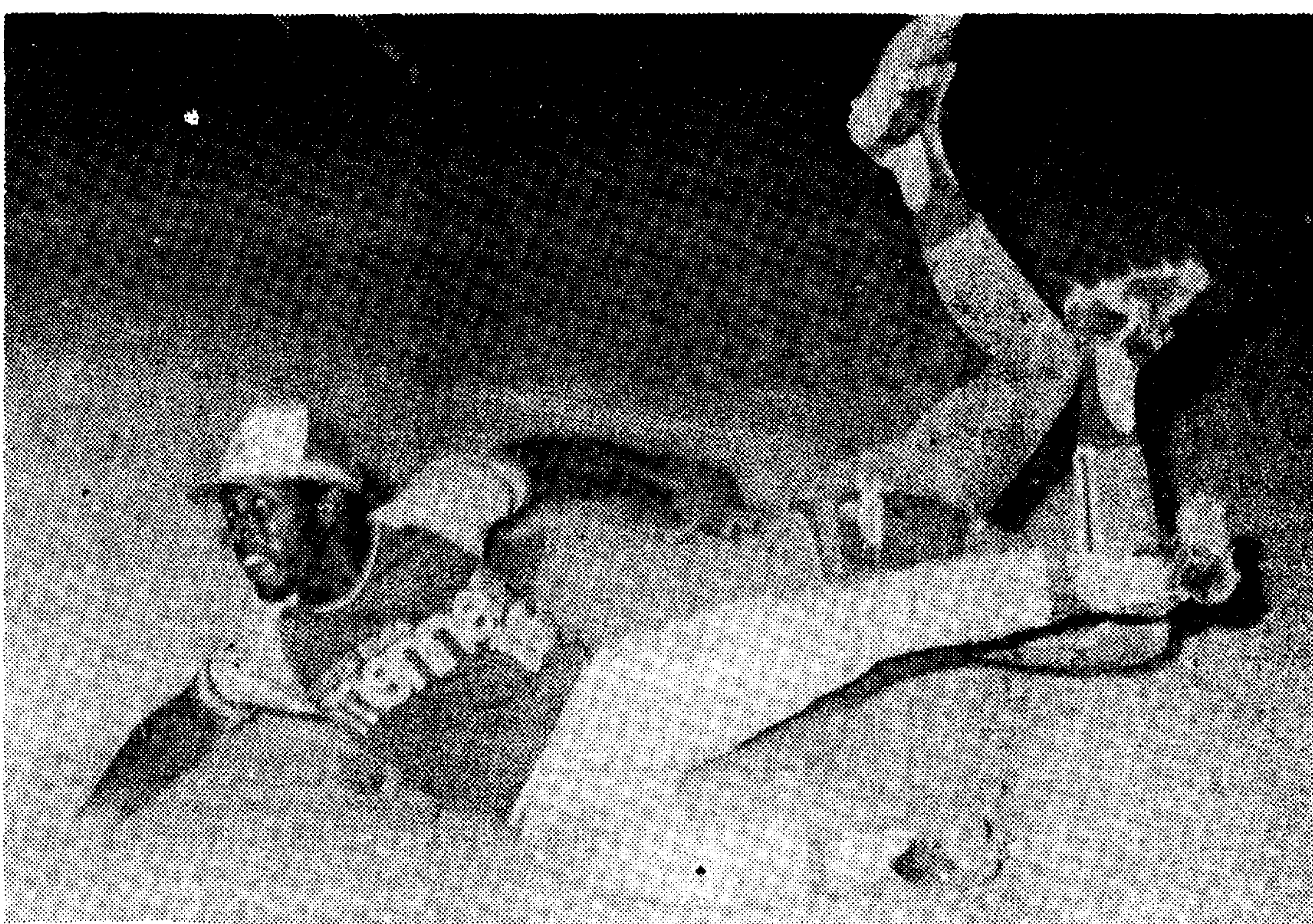
ESTRATEGIA

Na nos aparishon manager Bov Louisa di Alpha no a huza e estrategia ku lo por a dunele mas oportunidat pa bolbe drenta den bataya den di nuebe ining ora ku Damley Damoen a risibi base por bola serka Erquiles Brunken kende a revela Mercelina den di shete.

Na tal okashon tabata mas apropia ku si Ricardo Rojas lo a intenta un toke pa pone e posibel kareda di empate na segunda. Esaki sinembargo no a sosode i e bateadó a konekta fly pa right pa kompleta e prome out. Damoen kon ku bai bin a yega segunda despues di ku Brunken a regala otro pasashi gratis, prome ku e logra domina e siguiente bateadónan pa sera e ining.

Alpha ku e derota ku nan a sufri awor tin un rekord di tres gana i kuater perdi. Pitcher ganadó a resulta Erquiles Brunken, perdedó Sigmund Thodé. Pa Sta Rosa: 5 kareda 4 hit i 1 eror. Pa Alpha: 4 kareda; 5 hit i 2 eror. Tabatin un homerun den e partido ku a bai riba kuenta di Sherald Obispo den di kuater ining ku basenan bashi.

E kampeonato ta kontinua mayan anochi den stadion di Rif k'e partido entre Wild Cats i Sta Maria Pirates.

WILLEMSTAD — Un momentu di akshon durante dje partido di beisbòl ayeranochi den stadion di Rif entre Alpha Zelbo i Sta Rosa Indians Mennen. Sta Rosa a logra di konverti un desventaha di 1-4 den un viktoria di 5-4 i asina tambe pasa pa okupa e di tres puesto riba e tabla di posishon.

SOC organiseert feestavond

WILLEMSTAD — Sport en ontspannings commissie van de vakbond leerkrachten Curacao organiseert voor haar leden morgen zaterdag een feestavond in het nieuwe vakbondsgebouw te Stenen Koraal (landhuis).

Op genoemde avond zullen vooral de dames voor het voetlicht komen; met andere woorden een "ladies night". Voor elke dame die als vijftigste de poort binnen gaat wordt de gehele nacht alles gratis verzorgt. Iedere dame krijgt trouwens een bonboekje waarmee ze gratis drie drinks kan afhalen. Verder zijn er enkele leuke atracties gedurende de feestavond. Muiek zal verzorgd worden door Mondongo Special.

Zjuntan a derota Salem fasilmente

Volley Stars a kai vensi kontra Jums 0-3

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl lokal a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku kuater partido, for di kua e viktoria mas sorprendente tabata esun ku Jums a logra a kosto di e ekipo subkampeon Volley Stars Banco di Caribe ku skor di 3-0.

Na tur e ekipo di Jums ayeranochi a gana sinku set, ya ku den kategoria maskulino klase A tambe un di nan ekiponan a logra un viktoria, ku skor di 2-0 kontra di Off-Dam.

VOLLEY STARS

E ekipo sub kampeon maskulino superior ayeranochi sin duda no tabatin e forma kustumbra i e hungadó Rene Flokker kende lamentablemente a sufri un rekaida ayeranochi a hasi un falta grandi den e ekipo. Jums ayeranochi a bataya hopi i a logra di bai k'e viktoria den tres set sigi.

Den e prome set ambos ekipo a resisti enormemente i finalmente tabata Jums ku a triunfa ku skor di 18-16. Den e di dos set Jums ku hopi animo despues di ku nan a gana e prome set a bini determina pa gana i nan a bai k'e set ku skor di 15-11, tumando un ventaha di 2-0 na set.

Volley Stars den e di tres set a hasi tur lokual tabata na nan alkanse, pero tabata bisto ku e ekipo no tabatin nan ritmo kustumbra i finalmente nan a kai vensi ku skor perta di 15-13. E uniko hungadó ku realmente a logra di konvense pa banda di Volley Stars tabata Erik Poulina kende tabata hasi lo maksimo posibel pa su ekipo pero en bano.

MASKULINO A

Den e kategoria aki tambe Jums a logra un viktoria a kosto di Off-Dam ku skor di 2-0. Ku skor di dos biaha 15-6 Jums a buta e viktoria riba nan nomber sin muchu difikultad. E ekiponan di Jums, tantu den kategoria maskulino superior, klase A, hubenil i femenino ku aktualmente ta den praktika pa tuma parti n'e siguiente kampeonato ta hasiendo nan maksimo esfuerso pa logra progresa den e deporte di vòlibòl. E entrenadornan Wilfred "Chofé" Martis, Erik Libier i e masagista Robert Ascencion ku tambe ta fungi komo coach sin duda ta hasiendo un bon trabou. Ku un ayudo di un sponsor e ekipo sin duda lo por progresa mas ainda.

Biniendo bek riba e enkuentronan di ayeranochi, den kategoria femenino A, Olympia a derota Atlantic Stars ku skor di 2-0, 15-8 i 15-9. Den kategoria femenino superior Zjuntan a derota e ekipo di Salem ku skor konvinsente di 3-1, 15-5; 15-1; 5-15 i 15-13.

E kampeonato ta kontinua djadumingo den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku kuater partido: den kategoria maskulino A, Warwaru ta enfrenta Zeemacht; maskulino superior: Stakamahachie-Red ABC; femenino superior: Olympic-Hurricane i den kategoria maskulino superior Volley Stars lo bolbe mira akshon ora nan enfrenta e ekipo hoben di Xaverianen. E ofisialnan ku mester ta presente ta: I. Inocente, J. Martina, E. Ersilia, I. Wanga, Lydia Li-Fo-Sjoe, Melitza Daal i E. Crichlow.

Antilliaanse zwemkampioenschappen

WILLEMSTAD — Vier dagen lang is het zwembad van Sentro Deportivo Korsou te Brievengat het strijdtoneel geweest van de Antilliaanse zwemkampioenschappen. Onder verantwoordelijkheid van de NAZB heeft de CZB dit evenement georganiseerd. Ook door de goede medewerking van SDK had deze gebeurtenis een vlot verloop.

140 Kinderen, 75 van Curacao en 65 uit Aruba, hebben gestreden om het erematal. Het ging er fel maar sportief aan toe. De regen maakte van de eerste morgen letterlijk een natte aangelegenheid. Net zo zeer de zwemmers die hier last van ondervonden maar eerder de officials die na ieder nummer de machinekamer indoken om de administratieve bezigheden te gaan vervullen en om te schuilen. Mariela Goudberg, Christiaan Molter en Chris Zwiers wonnen heel gemakkelijk de 400m vrije slag en zetten Curacao gelijk op een voorsprong van drie gouden medailles.

Ondanks het grote overwicht van Curacao, kon het redelijk opgekomen publiek genieten van enkele spannende series gedurende deze vier dagen. Deze willen wij U niet onthouden om aan te tonen hoe de krachtverschillen liggen in sommige kategorieen. Ook is heel duidelijk aan het licht gekomen dat een 50m zwembad op Aruba geen overbodige luxe is.

In de leeftijd 11-12 meisjes leverden Jacqueline Krijger (C) en Marja Versteeg (A) een zwaar gevecht om de tweede plaats op 100m rugslag. Jacqueline eindigde (1.26.0) en Marja (1.26.1). Het publiek beloonde hen met een hartelijk applaus.

Op 50m rug leverden de jongens 9-10 jaar dezelfde prestatie maar dan om de derde plaats. Richard Majoor (A), Lyongo Juliana (C) en Marco Daal (A) lieten het publiek tot de officiele uitslag in het ongewisse: Richard (43.2), Lyongo en Marco beiden (43.3).

Op 50m vlinder moest Richard (42.5) weer tot het uiterste gaan om Raymond Maduro (C) (42.8) van de derde plaats af te houden. In dezelfde kategorie voor meisjes gaven Jose Krijnen (C) (42.4) en Julia de Ruiter (A) (42.8) elkaar weinig ruimte voor de derde plaats.

Op de tweede dag was het al meteen weer raak. Daar zorgden Petra Bekaert (C) (1.21.5) en Marja Versteeg (A) (1.21.8) voor het klapstuk op 100m vlinder 11-12 meisjes. Gerars Zwiers (C) en Jerry Schwengle wilden in deze serie voor jongens 11-12 niet onder doen voor de meisjes en eindigden allebei in een tijd van (1.28.4) op de eerste plaats. Als Jerry zo door blijft gaan, zien wij voor hem een goede toekomst. Bij de Heren ondervond Nazario Martijn (C) (1.11.3) veel tegenstand van Hans Timmer (A) (1.11.4).

Na de 100m wisselslag estafette 13-14 jongens, gaf het publiek de twee teams een staande ovatie voor dit spannende spektakelstuk. Aruba won in een tijd van (4.57.0) en Curacao tweede (4.57.8).

Op de laatste twee dagen sprongen drie series er uit: 100 en 200m schoolslag 15-18 jongens was een waar duel tussen Tico Henriquez (A) en Swintlie Martina (C). Beiden keren won Tico op het nippertje (1.19.3) (2.55.2) Swinthlie als 2e in (1.19.8) en (2.55.7).

Ook op 100m vrij schotelden Petra Bekaert en Marja Versteeg het publiek een spannende race voor. Petra (1.12.2) Marja (1.12.5). Op de laatste 10m van de 200m wisselslag persoonlijk, 13-14 jaar liet Sander v. Haelen (A) (2.59.6) Arthur Rosaria (C) (3.01.5) zijn hielen zien.

De einduitslag van de estafettes: Curacao 63 punten; Aruba 45 punten.

Voor het eerst werd ook op Curacao het kampioenschap Synchronised Swimming gehouden. Jammer genoeg deed er slechts een groep uit Aruba aan mee. Deze tak van de zwemsport verkeert op Curacao nog in het embrionale stadium. Het is te hopen dat over enkele jaren Curacao net zo ver is als Aruba. In de morgen uren vonden de verplichte proeven en de solo figuren plaats. In de Junior kategorie ging Odette v. Zonneveldt met de eer strijken gevolgd door Judith v. Eck op de tweede en Rosan v.d. Werf op de derde plaats. In de Senior kategorie zorgde Marlon Meenhorst voor een verrassing door de favoriete Diana Welmers en Nicole Hoeverts respectievelijk derde en tweede achter zich te laten.

Zondagmorgen gaf de groep die uit negen personen bestond, een demonstratie Synchronised Swimming wat kennelijk door het publiek erg op prijs werd gesteld.

Weer verliest de zwemsport enkele van haar prominente zwemmers(sters). Nadat Ivo Stomp in maart jongstleden richting Europa was vertrokken, gaan nu Christiaan Molter, de absolute winnaar van de 2 1/2 km Spaanse Water (6x) en Chris Zwiers, de grote vechter bij uitstek en Marjan v. Vliet, één van de sleutelfiguren in de meisjesklasse voor studie naar Nederland. Ook Carla Geurtsen, trainster Synchronised Swimming gaat Aruba verlaten. Wout en Bart Grote en Mirjam Hartlief gaan repartrieeren. De CISC delegatie die de Antilliaanse kleuren in Puerto Rico gaat verdedigen werd reeds aan het publiek voorgesteld. De delegatie wordt op maandag aanstaande 26 mei om kwart over twee op Hato verwacht.

MIL-Olympiade vanavond ten einde

WILLEMSTAD — Ruthline Aveloo gaat hier over de thuisplaat na haar homerun in de derde ining goed voor vier runs.

De MIL-equipe wist met de score van 14-7 de titel op te eisen ten koste van het Radulphus College.

WILLEMSTAD — De MIL-Olympiade komt vanavond ten einde in het Rifstadion wanneer het Peter Stuyvesant College de MTS ontmoet in de baseball finale welke om half acht van start gaat.

Het Maria Immaculata Lyceum werd softball kampioen kategorie dames na de zege van 14-7 van afgelopen woensdag ten koste van het Radulphus College. Reeds in de eerste ining wist MIL een gerieflijk voorsprong van 8-2 te nemen welke zij ook tot het einde wisten te behouden. In de derde vierde en zesde ining werd respektievelijk, vier en tweemaal één run gescoord om het totaal van 14 te bereiken.

Winnende werpster werd Cherryl Capella die in de eerste ining haar voorgangster verving. In totaal had ze slechts 5 hits toegestaan aan haar tegenstanders, zes spelers wist ze met drie strikes uit te schakelen en gaf slechts zes vrije honken.

Beste aan slag voor MIL was Ruthline Aveloo met 3-2, inklusief een homerun goed voor vier runs. Anouska Sparring met één hit in drie slagbeurten wist verder drie runs binnen te halen voor het MIL-equipe.

Verliezende werpster werd Fanny Alberto welke in de eerste ining werd vervangen door Sandra Pieters. Sandra wierp in totaal vier strike outs en gaf zeven vrije honken.

Vanavond volgt direkt na de baseball finale tussen MTS en PSC de prijsuitreiking en tevens het doven van de Olympische fakkel van de MIL-Olympiade. Toeschouwers zijn welkom.

Arsenal niet in Europa Cup voetbal

MIDDLESBROUGH — Arsenal zal het komende seizoen een Europees voetbal spelen. De Londense ploeg verloor dinsdag de laatste wedstrijd voor de eerste divisie van de Engelse League met 0-5 van Middlesbrough. Arsenal eindigde daardoor als vierde op de competitieladder. In de eerste helft brachten Craig Johnston, Dave Hodgson en Graeme Hedley Middlebrough al op een voorsprong van 3-0. Na de herhaling trof Dave Armstrong twee keer de roos. Twee minuten voor de tijd miste Alan Sunderland voor Arsenal een strafschop.

SPORT AGENDA

FUTBOL FEDEPROF:
18.30 Vesta - Hubentut Korsou
20.30 SUBT - Victory Boys
Stadion di SUBT.

Iers NOC verspeelt 360.000 gulden

DUBLIN — De beslissing van het Ierse Olympische Comite van maandagavond een ploeg af te vaardigen naar de Spelen van Moskou kost die organisatie 360.000 gulden. De regering heeft besloten de subsidie in te trekken.

Minister van buitenlandse Brian Lenihan zei dat het niet geloofwaardig zou zijn het Olympisch Comite zijn subsidie van 80.000 pond te geven nadat de regering had vastgesteld dat het deelnemen van een Ierse ploeg aan de Spelen van Moskou ongewenst was.

Het Olympische Comite van Ierland was van plan een ploeg van vijftig sportmensen naar Moskou te sturen. Nu de subsidie is weggevallen, zal een beroep op de Ieren worden gedaan de afvaardiging mogelijk te maken door geld te schenken.

Vigil wint marathon van Cleveland

CLEVELAND — De Amerikaan Charles Vigil heeft zondag in Cleveland een internationale marathon gewonnen. Vigil, die vorig jaar als tweede eindigde, maakte de snelle tijd 2 uur 11 minuten en 19 seconden. Zijn landgenoot Rick Sayer bezette in 2.15,50 de tweede plaats.

De tien kilometer leverde een overwinning op voor de Brit Tony Staynings. Hij won in 29 minuten en 6 seconden. De Amerikaan Doug Brown werd in 29,10 tweede en de Brit Brendan Foster eindigde als derde: 29,30

Den kancha kubri di SDK

Torneo relampago vòlibòl hubenil

WILLEMSTAD — E torneo relampago di vòlibòl hubenil ta ser klousura mayan merdia den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat k'e enkuentronan final. Pa 12'or e finalnan lo kuminsa k'e partido entre Xavex i Xaverianen valido pa kategoria maskulino klase A. Ne mes momentu Manitas Angels lo enfrenta Swatanari den kategoria damas tambe klase A.

Pa 1'or lo tin un enkuentro valido p'e semi-final di kategoria maskulino B, ora ku Volley Jokers enfrenta Apollo Stars sigi pe partido entre Technisch College St Jozef i Warwaru.

Den kategoria damas B, a pasa pa disputa e puestonan di honor Swatanari i Green Socks. E partido aki ta programa pa kuminsa 2'or. Finalmente e torneo lo ser klòusura k'e partido entre e ganadó dje enkuentronan Volley Jokers-Apollo Stars i T.C. St Jozef-Warwaru.

Remarkabel ta ku e finalistanan di e kampeonato pasa hubenil den kategoria maskulino B, Olympia i Xaverianen a ser elimina for di den e prome buelta dje torneo. Den kategoria damas B, Xaverianen ku tabata invikto for di dia ku e kampeonato hubenil a kuminsa a ser elimina for di e prome buelta despues di ku nan a kai vensi kontra di respektivamente Swatanari i Green Socks.

Esaki pa gran parti tabata debi ku Xaverianen sabiendo ku nan tabata invikto no a sigi praktika ku e interes nesesario. Tur hende ta bon bini for di mayan merdia 12'or den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat pa presensia algun enkuentro di vòlibòl hubenil ku ta priminti di bira hopi interesante.

Curacaose badminton kampioenschappen

WILLEMSTAD — Het aanstaande weekeinde worden de Curaçaose badminton jeugkampioenschappen gehouden in de sporthal van Asiento te Rust & Burgh. Gespeelt zal worden in twee leeftijdsgroepen, van 10 tot en met 13 jaar en van 14 tot en met 16 jaar. De wedstrijden worden uitsluitend gespeeld in de kategorieën enkel en dubbel.

De wedstrijden van morgen zaterdag beginnen om negen uur 's morgens en zullen duren tot een uur of twaalf, de finales worden zondag gespeeld beginnende om negen uur 's morgens. De prijsuitreiking volgt direkt na de finale wedstrijden.

Torneo di Judo organisa pa Chirino

WILLEMSTAD — Sport en recreation centrum Chirino ta organisa mayan djasabra un kampeonato di judo pa tur su miembronan den sentro di rekreashon na Zeelandia Orionweg 12. E kompetensia ta kuminsa kuartu pa seis i lo dura aproksimadamente te ku 11'or dj'anochi.

Despues di e ultimo enkuentronan lo sigi mes ora ku e entrega di premio. Tur hende espesialmente e fanatikada di e deporte di judo ta kordialmente invita pa bin presensia e peleanan ku ta primintí di bira hopi interesante.

FC Koeln en Valencia akkoord over Transfersom Bonhof

KEULEN — Valencia en de FC Koeln hebben maandag overeenstemming bereikt over de transfersom voor de Westduitse international Rainer Bonhof. Hoewel Koelns manager Karl Heinz Thielen desgevraagd weigerde het exacte bedrag te noemen mag worden aangenomen, dat het om ongeveer 1,3 miljoen gulden gaat.

Bonhof was al eerder met zijn nieuwe werkgever tot een akkoord gekomen over een tweejarig contract. Zijn jaarinkomen zal ruim 300.000 gulden (bruto) bedragen. Dit is aanzienlijk minder dan de 400.000 gulden schoon die hij jaarlijks in de Spaanse stad verdiende. De 28-jarige Westduitser kwam twee jaar geleden van Borussia-MOV.

Rossley naar nieuw wereldrecord

JENA — De Oostduitse atlete Karin Rossley heeft zaterdag in Jena, waar olympische selectiewedstrijden werden gehouden, een nieuw wereldrecord op de 400 meter horden gerealiseerd. Zij maakte een tijd van 54.28 sec. Het vorige record was in handen van de Sovjet-Russische Marina Makejewa met 54.78. Het vorige wereldrecord dateerde van 27 juli 1979.

Eykenbroek trainer bij AZ

ALKMAAR — AZ'67 heeft gisteravond een overeenkomst met trainer Hans Eykenbroek gesloten. De oud-Spartaan tekende voor twee jaar. Eykenbroek zal, onder Georg Kessler, de veldtrainer bij de Alkmaarse vereniging worden.

AZ heeft Eykenbroek, die nog werkt voor het verkrijgen van zijn A-diploma, aangetrokken als vervanger van Hans van Doorneveld, die vijf jaar in dienst is geweest bij de club als tweede trainer. Van Doorneveld, die nog een overeenkomst had van twee jaar had AZ ontheffing van zijn verplichtingen gevraagd om te kunnen gaan werken bij Haarlem, dat na het vertrek van Hughes (naar Sparta) een nieuwe hoofdtrainer zocht.

Formulario Amigoe Beisbòl Toto

27/5/80 [illegible]	v/s	Zelbo		
29/5/80 [illegible]	v/s	Banco Di Caribe		
31/5/80 Something Special	v/s	Royal Scorpions		
1/6/80 Banco Di Caribe	v/s	Blue Hawks J + B		
2/6/80 [illegible]	v/s	Something Special		
3/6/80 Royal Scorpions	v/s	Zelbo		

Ultimo dia di entrega: djamars 27 di mei pa 4'or dj'atardi.

Nomber: ....

Direkshon: ....

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS
f. 4,50
TOT 10 WOORDEN
ELK WOORD MEER Fl. 0,25!
UITSLUITEND à CONTANT

KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

...DA 323, 3 dr., super de... 1979, tel.: 674418.

...TA, bouwjaar 1977, tel.:

...ENS vertrek: Volkswagen ... 1979, fl. 4.600,-, tel.:

...KENDHUIS op West... Inl.: tel.: 83048.

...IAC Grand Prix 1979, ...ipped, tel.: 79014.

...RBOOT met kajuit, 115 ...ercury (±90 draaiuren), ...ief trailer. Ook geschikt ...kien. Eventueel motor en ... apart. Informatie, tel.:

...0,-, zetkamerset fl. 800,-, ... fl. 275,-, slaapkamerset ..., 1 babybed fl. 100,- en ... Adres: Sandomingo ...ter Kraamkliniek.

...MAT 1978, 4 deurs, ca...iser, 19.8, 135 MP, tel.: ...43611.

...TILLO: aangeboden air... .000 BTU, keukentafel, ... soudtapes (reel), wand... badkamerset, plafond..., glaswerk, strijkbken ...hasaiweg 19.

...TA Corrola ... 3.700,-, tel.: 44559, ...ar 70, Suffisant.

...ROLET Vega 1975, ..., 4 nieuwe banden ... Tel.: 55952.

FORD Taunus XL, bouwjaar 1972, volledig gereviseerd, tel.: 78975, Kaya Kokolishi 57 (Schelpwijk).

KOELKAST, gasfornuis, transformator (output 2000 W), tv-stoel, meubilair, ventilator, boekenrek, 2 pers. bed + matras, 1 pers. bed + matras, strijkijzer, lampen, planten, Bonam 74 (bij 't voetbalveld).

CHEVROLET Vega 1973, vraagprijs fl. 2.000,-, i.z.g.s., tel.: 43333.

INBOEDEL, Daf 66, 1974, Olindaweg 17, tel.: 44470.

WEGENS vertrek: bandrecorder, tapedeck, speakerboxen, diaprojector, slaapkamerset, kinderkamerset, leren bankstel, koelkast, diepvries, wasmachine 220 V, eettafel + stoelen, ... servies, Ala Blanca...

INBOEDEL o.a. zitslaapbank (ribfl.), nieuw, keukengerei, ... 1200, ... Gezelweg 53, tel.: ...

RENAULT, z.g.a.n. Te bezichtigen: Islaweg 5 na 6 u p.m.

1 GROOT compleet aquarium, 1 klein compleet aquarium met vis, speciale prijs, Amazoneweg 62, tel.: 84140.

1 HONDA Civic 75, tel.: 37388.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

EEN flat, huis, tuinhuisje voor een toekomstig echtpaar, tel.: 78074.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

FLAT fl. 450,- per maand, 2 jaar vooruitbetaling. Inlichtingen ...

OPPASSERS ... voor ... kinderen. Inlichtingen tel.: ...

GEMEUBILEERD appartement, ... Noord ... tel.: 78786 na 5.00 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

ECHTPAAR ...

OPPASHUIS voor periode 1 juni 1980 t/m 27 juni 1980 ... tel.: 78519.

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

NA Hoofdstraat ... ter di un hende pa wak ...

ZELFSTANDIGE ...

Nightingaleweg 6, ...

Ta busca un ... cas ... deepues di 5'or.

HENDE pa trabou di cas ... (Cabao), tel.: ...

WANTED a ... to sleep in, light work, ... rijusstraat 24, tel.: 35459.

DIVERSEN CURAÇAO

GOED tehuis gezocht voor ... mnd. half-herder, ... Str. B 32.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

nieuw en meccano set, Sta. Cruz 85.

BROMMER 50 CC, splinternieuw, merk Benelli, tel.: 45342, Congoweg 80.

HUIS, 3 slaapkamers, te Papilon 112A, eigendomsterrein te Wabistr./Scopetstr. Voor meer informatie: tel.: 24770/46117, maandag tot vrijdag 7 a.m.-4 p.m.

CHEVY Camaro '78, V-8, electr. windows, airco, AM/FM radio, goed metalic, excellent condition, financing possible, reasonable price, phone 24197/25623, Alfred de Mussetstr. 2.

SUBARU Stationwagen 1600 DL, goede conditie, 2 jaar, 35.000 km, twee persoonsbed, glazenkast. Inl.: Elings, Papilon 86, tel.: 28779.

MAZDA 1972 1300 CC, Sividivi 7.

CAS ariba tereno propio, den vecindario di hotelnan, set di sala, set di comedor cu buffet (antiek), Noord 11A.

AUTO Ford Maverick, goede staat van onderhoud, slechts 20.600 km gereden, kleur wit/rood, Sporttype o.a. mackriemen, witte bekleding, radio AM/FM tape, bucketseats etc. Informaties; tel.: 23561, te Zuster Lidwinastraat 12.

CARRIER airco, 18.500 BTU, 10 months old, NAfl. 895,-, ... May 24 ... Christmas ornaments, Bungalo 262, 9-3446.

INBOEDEL ... Edisonstr. 7, Oranjestad.

KOELKAST, fan, diaprojector ... toebehoren, ... B.G. Brinkhuis, ...

PRIMA VW 1800, bj. eind 1977, tel.: 23380 toestel 143 ...

MOTORCYCLE Suzuki 1100 CC, 1980, tel.: 21548.

1977, CHEVROLET Monza hatchback, fully equipped, airco, Bung. 56, Seroe Colorado, tel.: 9-3323 or 9-3443, best offer.

GARAGE sale plus planten, boekenkast, buro's, stoelen, fauteuils, vloerkleden, bedden, B.B.Q., tafeltjes, P.V.C. pijpen, ...

... 33 ft. ... fiberglass, ... yacht with hout, engine, fl. 25.000,-, two perkins marine diesel 6 cyl, 160 h.p., completely overhauled, fl. 12.000,- each, call 45064 between 9 and 12 a.m.

IJSKAST no frost, wasmachine, heavy duty, frigidaire, stove ropes, bedden, kastjes, ...

BUICK Century ... fl. 7.000,-, ... fl. 300,-, nieuw tweepersoonsbed, fl. 800,-, nieuw opklapbed fl. 300,-, nieuw Paradera 54A.

WEGENS vertrek naar Nederland medio juni: mooie inboedel. Bezichtigen zat. 24 mei van 10 uur tot 14 uur, Morgenster 17, tel.: 22546.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

APPARTMENT, furnished, living room, bedroom, bath, immediately available. Apply Bentristr. 33, tel.: 23562.

ONE 3 bedroom house, ... quarters ...

VOLLEDIG gemeubileerde kamer met airco, bad & toilet, Gm. ... Bruinstr. ...

GEMEUBILEERD huis + appartement, Fergusonstr. 9 van ...

APPARTAMENTU mueblá, ... 11, tel.: 24033 despues di ... p.m.

GEMEUBILEERDE kamer met vrije ingang, J.G. Emanstr. 32.

COMPLETELY furnished house, Columbusstraat 3.

... huis, 4 slaapkamers, met ... Hendrikstr.

DIVERSEN ARUBA

21789 or Boerhaavestraat 18.

TE KOOP AANGEBODEN BONAIRE

KAJUITZEILBOOT, Oostzeejol, 15 voet, fiberglass, 5 maanden oud, fl. 11.000,-. Inl.: Bonaire, tel.: 8265.

KM tegen inzet Brequet Atlantic Orion

Vervanging Neptunes op Antillen nog onduidelijk

DEN HAAG — De Neptune-vliegtuigen voor de onderzeebootbestrijding van het 320-squadron van de Marine luchtvaartdienst (MLD) worden eind 1980 uit dienst genomen. Dat heeft gevolgen voor de verdediging van de Nederlandse Antillen. Ook de drie Neptunes die daar gestationeerd zijn, worden wegens ouderdom afgevoerd.

De Koninklijke Marine is echter in principe niet van plan de Neptunes op de Antillen te vervangen door de Breguet Atlantic, het andere type vliegtuig voor onderzeebootbestrijding waar de MLD mee vliegt. De oefenmogelijkheden voor dit toestel zijn op de Antillen vrijwel afwezig.

Ook plaatsing van onlangs bestelde Orion-toestellen wijst de marine af. Die toestellen zijn hard nodig voor het vervullen van de NAVO-taken in Nederland.

Nederland is volgens het Koninkrijksstatuut verantwoordelijk voor de externe verdediging van de Antillen. Die defensie bestaat nu uit een detachement mariniers, een onderzeebootjager en drie Neptunes.

Commandeur H.J.Uurbanus, hoofd van de MLD en sous-chef Operatien van de marinestaf, denkt voor de vervanging van de Neptunes op de Antillen aan een nieuw type maritiem verkenningsvliegtuig. Uurbanus hoopt dat die toestellen, die nog besteld moeten worden, direct de plaats van de Neptunes in kunnen nemen als deze moeten worden afgevoerd. "Anders zou wellicht toch besloten worden een Breguet Atlantic op de Antillen te stationeren, en daar is marine 500 procent op tegen.

In een vraaggesprek met het ANP zei commandeur Uurbanus dat plaatsing van extra nieuwe toestellen op de Antillen niet gezien mag worden als onderdeel van het huidige takenpakket van de MLD. Aanschaf en onderhoud mogen volgens Uurbanus niet drukken op de marinebegroting. Mocht die stationering op de Antillen toch als marinetaak worden beschouwd, dan moet daar maar extra geld voor komen, meent hij.

Nog dit jaar wordt de taak van de Neptunes als onderzeebootbestrijder beeindigd. De sterk verouderde apparatuur levert teveel problemen op voor die taakuitoefening. Het toestel zal dan alleen nog voor verkenningsdoeleinden worden gebruikt.

Maar ook als vliegtuig is de Neptune een probleem voor het onderhoudspersoneel van het 320-squadron. De onderdelen zijn vaak niet te krijgen en moeten dan gemaakt worden. Daarnaast wordt op het bestand aan Neptunes "gekannibaliseerd", om de rest van de toestellen in de lucht te kunnen houden. De tien Neptunes die nu nog dienst doen, bestaan bij de gratie van vijf andere toestellen, die daarvoor gedeeltelijk onttakeld op het vliegkamp Valkenburg bij Katwijk liggen.

De mogelijkheid Neptunes in te zetten, bestaat bij de gratie van, het enthousiasme en de inzet van het onderhoudspersoneel. Zij schromen niet om op de meest onwaarschijnlijke tijden overwerk te verrichten, aldus commandeur Uurbanus. Bijna twintig jaar hebben de Neptunes in Nederland bij het 320-squadron van de MLD gevlogen. Het squadron bestaat op 23 mei 40 jaar. Dat wordt herdacht en gevierd op het vliegkamp Valkenburg. Daarbij zullen veel oud-gedienden van het squadron aanwezig zijn. Met name zij die in Engeland gediend hebben in de periode dat het 320-squadron daar tijdens de tweede wereldoorlog gestationeerd was.

Nauwere samenwerking Antillenhuis-Nationaal bureau voor toerisme

WILLEMSTAD — De marketingmanager van het Nederlands Nationaal bureau voor toerisme (NBT) J. Buddingh, bracht een beleefdheidsbezoek aan de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag, R A Casseres. Tijdens dit bezoek werd van gedachten gewisseld over de meer uitgebreide samenwerking tussen het NBT en het Antillenhuis op het gebied van de [illegible] scheepvoorlichting.

De incidentele contacten die reeds waren bestaan tussen het Antillenhuis en het NBT op het gebied van toeristische promotie hebben namelijk nu vastere vorm gekregen. Het NBT zal in samenwerking met het Antillenhuis via de buitenlandse NBT kantoren in Europa op geregelde basis informatie verstrekken aan geinteresseerden door onder meer toezending van toeristische folders van de Nederlandse Antillen.

De NBT kantoren die hierbij hun medewerking verlenen zijn gevestigd in Keulen, Stockholm, Londen, Brussel en Parijs. Genoemde brochures zullen vergezeld gaan van een begeleidende brief waarin voor nadere informatie wordt verwezen naar het Antillenhuis. De verzoeken voor informatie die van handelszijde deze kantoren bereiken, telefonisch danwel schriftelijk, zullen door middel van een verwijskaart naar het Antillenhuis worden doorgeleid.

Verder plaatst het NBT het Antillenhuis op de verzendlijst voor alle activiteiten die het NBT in de betreffende landen onderneemt, waaraan het Antillenhuis naar behoefte kan deelnemen. Ook kan het Antillenhuis beschikken over adressenlijsten in genoemde landen met betrekking tot pers en handelscontacten voor eventuele toezending van promotie-materiaal. Tijdens de besprekingen die gevoerd zijn tussen vertegenwoordigers van het NBT en het [illegible] samenwerkingsafspraken gezien als een aanzet tot een steeds groeiende belangstelling voor de Nederlandse Antillen, in het bijzonder in Duitsland en Engeland. Tot zover het Antillen bericht.

Personalia

DE HEER M.A.M. VAN BERKEL van Bronswerk heeft bij zijn pensionering de koninklijke onderscheiding ridder in de orde van Oranje Nassau ontvangen. De heer Van Berkel is ook op de Antillen bekend omdat hij indertijd de migratie van Antilliaanse werknemers naar het Bronswerk-concern in Nederland zodanig organiseerde, dat er zich nagenoeg geen problemen voordeden en velen ook na hun contractuele termijn bij Bronswerk bleven werken. De onderscheiding werd hem uitgereikt door de burgemeester van Amersfoort, drs A.R.Vermeer.

Irish export board adviseert overheid

WILLEMSTAD — De Antilliaanse regering heeft een contract afgesloten voor een jaar met de Irish export board om advies te verstrekken op het gebied van de export-bevordering en de industriele ontwikkeling. Dit project dat medio april van start is gegaan, wordt gefinancierd door de Europese economische gemeenschap.

De Irish export board is een overheidsorgaan, aldus Newsletter van de Kamer van koophandel en de Vereniging bedrijfsleven en werd in 1959 in het leven geroepen om de Ierse export te bevorderen. Dit is dusdanig gelukt, dat dit orgaan nu zelf min of meer een export artikel is geworden. Verschillende eilanden hebben in Ierland aangeklopt voor advies door de IEB. Deze telt nu 220 man personeel, en is behalve in Dublin in niet minder dat twintig plaatsen in het buitenland gevestigd. Een broertje van de IEB is de Irish industrial development authority (IDA).

Deze is ook bij het Antilliaanse project betrokken. Beide Ierse organen zijn geslaagd in hun opzet en wel door hun aanpak, waarbij een pakket werd aangeboden aan de adspirant investeerders met onder meer belasting voordelen, faciliteiten en diensten enz. Het Antilliaanse project, aldus Newsletter, is veelomvattend en heeft ten doel de Antillen te helpen bij het vermeerderen van de werkgelegenheid en het bereiken van verscheidenheid in de industrie sector evenals het bevorderen van de deviezen kwesties. Project manager is Michael Boyd, die gedurende een jaar op de Antillen gevestigd zal zijn. In mei en juni concentreert men zich op de export-bevordering. Via de VBC en de KvK kan men suggesties en bemerkingen met betrekking tot de export mogelijkheden en de industrialisatie doorgeven aan de project leider. Tot zover Newsletter van de KvK en de VBC.

NO-RECITAL

TH ROSE

LLEMSTAD — De aose kunstkring is er in agd de jonge Peruaanse ste, Ruth Rose, die op is is naar haar geboorte- voor een recital te enga- . Ruth Rose is de talent- leerlinge van Walter ig, zelf een veelgevraagde rtpianist. Hoewel zij haar aan het "Peabody rvatory of Music" in more nog niet heeft oten, is zij al vele malen acces opgetreden.

Rose, (17 jaar) begon pianostudie op achtjarige d bij mevrouw Nelly Sal- in Lima. In 1973 won zij rste prijs tijdens de os Florales Pinelinos". om in 1974. Sedert 1976 zij talloze recitals in Lima en en in 1978 werd zij uit- n om, als soliste, het seizoen van het "National ony orchestra of Peru" te n.

itzelfde jaar won zij de prijs tijdens de titie Nueva Acrópolis. Ruth Rose opgetreden de radio en televisie in n de Verenigde Staten. cital op Curacao, mede auspicien van het Avila hotel, zal aldaar den worden en wel op ag 29 mei half negen. gskaarten zijn verkrijg- ij Toko Zuikertuintje en rp Punda en uiteraard et hotel op de avond van cital. Het aantal zit- en is beperkt! Het mma omvat werken van , Beethoven, Granados, , Brahms, en Chopin.

Seth Gaaikema

WILLEMSTAD-De Nederlandse cabaretier Seth Gaaikema brengt op 29, 30 en 31 mei in Centro pro Arte op Curacao zijn one man show. Deze trok veel belangstelling in Nederland. De muzikale begeleiding is in handen bij Jan Blok op de gitaar en Henk van Dijk aan de piano. Het is drie jaar geleden dat Seth Gaaikema op de Antillen optrad. Kaarten zijn verkrijgbaar bij Toko Zuikertuintje de VGKS en bij CPA.

WORLD IN A NUTSHELL

KWANGJU/SOUTH KOREA — Government roops were struggling to contain a rebellion which threatened to engulf one of South Korea's southern provinces. Military authorities said yesterday that violence, which began with anti-martial law rioting in the provincial capital of Kwangju, had spread to 16 towns in Cholla province. Bands of rebel militias appeared to control Kwangju and the nearby port city of Mokpo.

WASHINGTON — United States diplomats around the world were lobbying hard in a final effort to extend the boycott of the Moscow Summer Olympics, for which entries must be submitted by tomorrow. According to a list issued by the State Department, 62 countries have already joined the boycott in protest against the Soviet intervention in Afghanistan.

LAS VEGAS — A 26-year-old professional gambler, Stu Ungar, collected 365.000 dollars when he won the 1980 world poker championship at his first attempt here. "It's a big thrill", said Ungar when he won his final game yesterday with a five-high straight. His opponent, Doyle Brunson, a former champion, had a pair of aces and a pair of sevens. Altogether 73 players put up 10.000 dollars each to play in the championship. Play continued for three days until Ungar had won all the money. He kept half amount and the last four players divided the other half. The championships were played on a form of seven-card poker, with two cards dealt to the player and five face-up on the table.

WASHINGTON — George Bush will decide within a few days whether to quit the Republician presidentital race and leave Ronald Reagan a clear path to the minority party's nomination, his spokesman said today. They said the former U.N. ambassador would make the decision after consulting with his top campaign strategists this weekend. Mr Bush is the last major candidate remaining in the field against Mr Reagan, the conservatie former governor of California. His withdrawal would leave Mr Regan free to concentrate on the general election campaing while President Carter continues to battle Senator Edward Kennedy for the Democratic Party nomination.

GEORGETOWN/GUYANA-Former People's Temple cult member Larry Layton was found not guilty today of the attempted murder of two cult defectors. A Guyanese jury found Layton, a 33-year-old American x-ray technician, innocent after a 17-day trial. He had been accused of shooting with intent to kill Verne Gosney and Monica Bagby, both Americans, at the Port Kaituma airstip near the cult's Jonestown jungle community in northwestern Guyana on November, 18, 1987. Layton still has to face trial on a date not yet fixed for the murder of former U.S. Congressman Leo Ryan and four other people at the airstrip on the same day. The shootings at the airstrip at the end of a fact-finding visit to Jonestown by Mr Ryan precipitated a mass murdersuicide pact in which the cult's leader Jim Jones and more than 900 of his followers died.

LAS VEGAS — Howard Hughes giant wooden flying-boat, which cost 22 million dollars and flew only a mile, is to be broken up and distributed to nine museums, the owners said here. The eight-engined flying boat, nicknamed Spruce Goose, was designed during the Second World War to carry 750 troops at 175 miles an hour (280 kph) for 3.500 miles (5.600 km). But the U.S. government lost interest in it when the war ended and its only flight was a brief trip by Hughes, the late billionaire industrialist and filmmaker over Long Beach harbour in California in 1947. The plane has since been kept in a hanger at Long Beach, but the hanger is to be demolished to make way for an oil tanker terminal. Summa Corporation, Mr Hughes' holding company, said it had offered Long Beach an interest-free loan of 1.5 million dollars to move the flying-boat alongside the former British liner Queen Mary there. But the town could not produce a matching offer of 750.000 dollars.

JOHANNESBURG — About 20 people have been arrested in the Orange Free State city of Bloemfontein after black riots in which one person died and at least wo were wounded.

TEHERAN-Iranian leaders made no public comment on the imposition of economic sanctions by the European Common Market which they have repeatedly said will not prevent Iran from buying essential supplies.

Beurs Amsterdam

7CPTNED 66	88,00	VDGRINTEN	119,20
AKZO	23,70	HAGEMEIJER	37,70
HEINBELBEH	53,50	INTERNUL	23,70
HIENBIER	60,00	KONNEDPAP	29,80
HOOGOVENS	16,90	NAARDEN	14,80
HVA	42,00	OGEM	11,00E
PHILIPS	17,40	PAKHOED	42,70
UNILEVER	107,60	RIJNSCH	36,00E
KONOLIE	158,50	EMS	1 26
KLM	64,40	VMF	31,40
KNSM	75,90	VNU	85,00
VOMMEREN	261,00	WERELHAV	102,00
SCHEEPVRTU	87,60D	WESSANEN	42,60
ABN	287,00	ANTBROUW	180,00B
NATNED	117,80F	ANTVERF	171,00
ALBHEIJN	66,00E	ARUBAELEC	118,00
AMRO	62,50F	SURBROUW	—
BERGOS	38,60	CONVERTO	491,00
VBERKEL	100,50	GOLDMINES	182,00
BOLS	60,50	IKABELMIJ	120,00
BREDVERB	197,00	ROBECO	164,50E
BUEHRMANN	66,50	ROLINCO	149,50
BIJENKORF	58,50	ALCANAL	99,70
CALVE	162,00	NA 7 3/4 71	—
CURHANDMIJ	125,00D	NA 6 1/2 67	—
ELSEVIER	235,00	NA 5 67	—
FOKKER	24,00	NA 4 1/2 62	—
VGELDER	16,50	NMB	214,00
GISTBROC	28,30	VANDORP	175,00

Baseball results

NEW YORK — Results of Thursday's Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE: Baltimore Orioles 5, Detroit Tigers 1; New York Yankees 5, Toronto Blue Jays 1; Kansas City Royals 16, Oakland A's 3; Texas Rangers 12, California Angels 6.

NATIONAL LEAGUE: Houston Astros 8, New York Mets 5; San Diego Padres 6, Pittsburgh Pirates 4. (Only games scheduled).

Beurs New York

Acfindustr	32 3/4	Intnick	21 1/4
Akzona	11 1/2	Intpaper	33 3/4
Alcalum	26 1/8	Inttelt	27 1/2
Alleghpow	16	Japanf	8 1/8
Allehemsy	47 1/4	Jmanville	21 7/8
Allumcoam	58 1/2	Kanscity	33 1/2
Amxinc	42	Kanspow	18 3/4
Amhess	44 1/2	Kenncott	26 3/8
Amairlines	8 1/8	Klm	38 1/2
Ambrands	72 1/4	Kraftco	32 1/2
Ambroadc	27 7/8	Krogerco	45 1/2
Amcano	31 3/4	Lehmanco	17 7/8
Amcynco	30 5/8	Littenin	12 5/8
Ameleep	18 1/2	Lockheed	51 1/2
Amerpr	33 3/8	Ltcorp	32 1/8
Amhone	28 5/8	Marhfld	10 1/4
Ammotorc	6 1/8	Martinm	14 3/8
Amnatgas	40 7/8	Maydpart	44 1/2
Amstanddl	56 1/2	Mcalnc	22 3/4
Amteltel	53 7/8	Mcdonn	49 7/8
Ampexco	20 3/4	Merk-c	28 3/8
Amfinco	13 3/4	Metrogm	71
Amcorp	24 3/8	Milross	21 1/2
Amstedind	33 3/4	Minnesota	23 5/8
Amrcosteel	27 5/8	Mobiloil	55
Amstedt	38 3/4	Monsanto	68 5/8
Asaltd	32 1/4	Motorola	47 1/8
Asarcoinc	34 3/8	Nabisco	47 1/8
Achlandoil	90	Natcanc	22 5/8
Atlantrich	40 3/8	Natcashr	18 3/4
Bendixcorp	21 1/2	Natdist	52 3/4
Bethlsteel	33 7/8	Natgyps	25 1/2
Boeing	18 5/8	Natsteel	20 7/8
Burlington	67	Nattea	26 1/4
Buiinc	64 3/8	Nigeram	4 3/8
Burroughs	34 3/4	Nlindustr	12 3/4
Candpac	7 3/8	Norntwest	42 3/8
Calinesk	47 1/8	Nrdailhil	31
Caterpilar	47 1/4	Nlillnois	26 3/4
Celanese	42 3/8	Occpetr	30 1/4
Chasemanh	30 1/2	Olincorp	24 3/4
Chessiesys	6 3/8	Pacificgas	16 1/2
Chryslerc	21 1/4	Paficlight	23 3/8
Citicorp	94 3/8	Panam	21 7/8
Citiess	34	•Peseco	4 3/4
Cocacola	14 5/8	Phepipsd	25 1/4
Colgate2p	17 3/8	Pbmorris	29 3/8
Colourtile	40 1/8	Philips	
Coltindlc	38 7/8	Philipet	38 3/4bl
Columgas	22 3/8	Polaroid	42
Commod	33 3/4	Proterg	24
Commsta	24 1/2	Pubiss	78 1/4
Consnatg	38 1/4	Quaker	20 1/8
Contcanco	30 3/4	Rcacorp	32 5/8
Contoil	49	Reliance	22 1/4
Conttelc	14 5/8	Repsteel	64 5/8
Controld	50 1/8	Reynolds	21 7/8
Cpcint	67 3/8	Rockwell	36 3/4
Crownzell	42 1/8	Royald	48 5/8
Qulbroc	8	Safeind	80
Curtwrc	22 1/4	Schaefer	51 3/4
Curtwrca	29 5/8	Schlumb	3 3/4
Dartind	41 1/4	Searsr	108 1/2
Digital-co	62 7/8	Shelloil	16 3/4
Dowchem	32 7/8	Southco	64 1/2
Dupont	40 1/4	Southpa	12 5/8
Easterna	8 1/4	Soutra	34 1/4
Eastkodak	53 1/8	Sperryr	69
Elpasog	17 1/2	Stbrands	46 5/8
Esmarki	29 3/4	Stoilcal	30 3/8
Exxonc	63 3/8	Stoilind	71
Florida	15	Stdrugs	99 1/4
Fuorc	54 7/8	Sunoilco	21
Fordmot	25 1/4	Sonoilcp	69
Frechayf	27 [illegible]	Suntexc	71
Gatxcorp	30 3/8	Tandyc	
Gencable	26 7/8	Tandycraft	39 1/4
Genelectr	48 7/8	Tennecol	36 1/8
Genfoodco	29 3/8	Texatcelnv	6 7/8
Genmotors	44 1/2	Texasinstr	35 7/8
Genput	6	Texasultil	34 1/8
Genstelt	26 3/8	Toledo-ed	86
Gettyoil	76 1/2	Trandwa	18 3/8
Gillete	25	Twcentrf	19 1/4
Goodrich	18 5/8	Unilever	12 3/4
Goodyear	12 1/8	Unioncarb	48 3/4
Grace-c	37 1/2	Unionel	54 1/8
Greyhound	16 7/8	Unoilcal	42 1/8
Gulfoilca	23 3/4	Unionpac	12 3/8
Gulfoil	37 7/8	Unroyal	48 1/2
Henzco	39 3/4	Unbrands	39 3/8
[illegible]	[illegible]	Untech	3 3/8
Henneyw	72 3/8	Warnerl	41 3/4
Illcentr	[illegible]	Westbranc	19
Impoil	38 5/8	Westunion	20 5/8
Insilco	12 1/2	Westingh	23 7/8
Intbus	64	Whellabr	38 5/8
Intflav	22	Woolworth	25
Intserv	26 3/8	Wrigley	34 7/8
		Xerox	54 1/2

Larcency of agriculture in Trinidad-Tobago

PORT OF SPAIN (CANA/SNA) — A government appointed committee in Trinidad and Tobago has put forward some recommendations aimed at stamping out an increase in larceny of agricultural produce.

The recommendations include greater vigilance and the creation of a special court. The committee has suggested six months imprisonment as the minimum penalty for such an offence. It has also called for the establishment of a special antilarcent court to try offenders and further recommended that pictorial evidence be accepted as evidence of stolen produce.

Jamaica:

Memorandae on capital punishment

KINGSTON (CANA/SNA) — Jamaicans have been invited to submit memorandae on the issue of capital punishment by the end of this month.

The request comes from the government-appointed committee which it mandated to report by the end of the year, whether the death penalty for murder should be abolished, limited or modified. It is also required to specify alternatives to the death penalty should abolishion be recommended. The committee will hold public and private sittings starting on June 16.

DURBAN/SOUTH AFRICA — About 100 striking black textile workers armed with sticks stormed their factory in Durban today to back demands in a wage dispute, police said. They said that the strikers smashed windows, and a security guard was injured. About 1.[illegible] workers at the factory walked off the job in protest at a management ultimatum of accepting wage increases, union officials told reporters.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.52	1.54	1.55
PND STERLING	4.12	4.175	4.235
NED GLD	90.79	91.51	92.31
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	107.39	108.11	108.91
FR FRANCS	--.--	43.05	43.75
DUITSE MARK	99.87	100.59	101.39
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.82	2.12	2.13

English Companion

Opmaak · Maruen Baroud .

GRUPO HOMOFILIA ANTIYANO:

Onbegrip over homofilie viert nog hoogtij

Homofielen zijn echt zo anders niet

Er is de laatste tijd nogal wat aandacht besteed in de persmedia aan de homoseksualiteit. Er was eerst de Miss Gay Contest in Isla Verde aan de vooravond van de Gran Marcha. Voordat deze verkiezing plaats vond, verscheen er al een stuk tegen deze gebeurtenis in de krant. Na deze verkiezing namen een dominee en een pastoor voor de radio stelling tegen deze verkiezing waarbij ze en passant een oordeel uitspraken over de homoseksualiteit in het algemeen. Een televisie-interview over deze verkiezing en over het verschijnsel travestie werd op het laatste nippertje afgelast door de ATM-direktie. Hiertegen werd via een ingezonden stuk weer geprotesteerd in de krant. Vervolgens vond een bijbelstudie-groep het nodig alle homoseksuelen met hel en verdoemenis te bedreigen. Het opvallende in het merendeel van deze reakties was wel het grote onbegrip over homoseksualiteit dat er uit sprak. Men sprak oordelen en veroordelingen uit zonder gehinderd te worden door enige kennis van zaken op dit gebied. Wat is nu eigenlijk homoseksualiteit?

etterlijk betekent het "het seksueel aangetrokken voe- tot (leden van) het eigen ge- ht". Voor de meeste mensen e kous hiermee af. Homo's lesbiennes zijn mensen die hun seksgenoten naar bed n. Mannen bedrijven seks mannen en vrouwen met uwen, punt uit: De meeste nsen denken inderdaad dat bij homoseksuelen alleen r om de seks draait. Homo- suelen zijn volgens hun sek- le genotzoekers en dit wordt ien als perversie en dus afge- rd. En daarmee wordt een te groep mensen in de hoek rapt. Een grote groep, inder- d. Homoseksualiteit heeft nelijk altijd al bestaan. Het l vanaf de oudste tijden be- d en het komt in bijna alle turen voor. De bijbel spreekt l over in de oudste boeken. rgaret Mead, een Ameri- nse anthropologe/sociologe f het aan bij primitieve stam- n in Nieuw Guinea. Levi auss, een Franse anthropo- g, vond het bij Indianen in binnenland van Brazilie. In de gevallen werd deze homo- sualiteit door deze stammen volkomen normaal be- ouwd.

it dergelijke waarnemingen nnen we direkt al twee ge- gtrekkingen maken: Homo- sualiteit heeft altijd al be- an en het is bijzonder on- rschijnlijk dat het ooit zal dwijnen. Bovendien heeft voorkomen van homosek- liteit niets te maken met oderne tijden" of een "ver- dering der zeden". Als we dit r ogen houden zijn we al een pje verder.

m hoeveel mensen gaat het r nu? De schattingen lopen een. In elk geval is het min- ns 5% van de bevolking wat moseksueel gericht is. Re- te onderzoekingen van het Kinsey-instituut in Amerika emen zelfs een percentage n 10% van de bevolking. lfs als we aan de voorzichtige nt blijven wil dit toch zeggen t op Curacao alleen al zeker 00 homoseksuelen rond lopen mogelijk zelfs het dubbele ervan. Om dit af te doen als n te verwaarlozen deel van de volking gaat toch wel iets te r. Zouden deze 8000 bij de atste Statenverkiezingen alle- aal op dezelfde partij hebben stemd dan zou dit die partij ker een zetel in de Staten heb- n opgeleverd! (Dit voor de litiek bewusten.) Deze groep staat ook niet uit een be- alde bevolkingsklasse maar ijdt door alle sociale en eko- mische lagen heen. Doktoren, beiders, huisvrouwen, advo- ten, politie-agenten, studen- n, leraren, winkelmeisjes, rtom het is gewoon een door- ee van de hele bevolking wat ze groep uitmaakt.

Wat houdt nu precies het ver- chijnsel homoseksualiteit in? Allereerst: het is absoluut niet t puur op seks-met-seksgeno- n gericht zijn. Een meer be- redigende definitie is de vol- ende: Je vindt als man (vrouw) n andere man (vrouw) erg mooi; het wezen man (vrouw), jn (haar) lijf, karakter, gevoe- ens- en gedachtenwereld boeien e meer dan die van een vrouw man).

Het gaat dus duidelijk om een algehele beleving. Je voelt je meer één met iemand van je eigen geslacht dan met leden an de andere sekse. Dit is een eestelijke beleving van de ge- achten- en gevoelswereld van partner. Gewoonlijk wordt it Liefde genoemd en dat is het ok en dan doet het er niet toe f dit liefde is voor iemand van et eigen of van het andere ge- lacht. De liefde bestaat en aar kan zelfs de bijbel geen be- waar tegen maken. "Geloof, oop en liefde en van deze drie e laatste..." zijn dat geen ge- leugelde woorden? En heeft avid niet gezegd dat Jona- han's liefde hem wonderlijker was dan de liefde der vrouwen? En voelde Jezus niet grote ge- negenheid voor Johannes, zo elfs dat ze elkaar kusten? Hier- mee willen we natuurlijk niet zeggen dat David of Jezus ho- mofiel waren, maar er blijkt wel uit dat ook in de bijbel liefdege- voelens mogelijk zijn tussen seksgenoten. Het hele denk- beeld dat homoseksuelen alleen maar om de seks van elkaar zouden houden is het grootste vooroordeel tegen de homosek- sualiteit wat nog in deze maat- schappij leeft.

Het is bovendien de basis voor een hele reeks van andere voor- oordelen. Eigenlijk komt het doordat de betiteling homosek- sualiteit verkeerd is. Veel beter is het te spreken van homofilie. Dit betekent nl. liefde voor (le- den van) het eigen geslacht. En dit drukt veel beter uit wat ho- mofielen voelen dan het woordje homoseksualiteit waarin het seksuele aspekt onnodig benadrukt wordt. Je hele wezen is er namelijk bij betrokken. In een homofiele relatie vinden we dezelfde gevoelens terug als bij een heterofiele relatie. Zoals een heterofiele jongen van zijn meisje kan houden zo houdt een homofiel meisje van haar vriendin en een homofiele jongen van zijn vriend. Je stelt je voor elkaar open, je beleeft de wereld samen, je deelt je gevoelens met je partner en je bent samen gelukkig. En evenals dat in een heterofiele relatie het geval is vraagt een dergelijke relatie op een gegeven moment ook om de lichamelijke beleving ervan, m.a.w. de jongen gaat met zijn vriend naar bed en het meisje met haar vriendin. Het getuigt van een volledig onbegrip van het wezen van de homofiele mens om te zeggen dat een homofiele relatie wel mag maar dat homofielen niet met elkaar naar bed mogen. In deze zin heeft de paus zich uitgelaten over de homofiele relatie, waarbij hij een kunstmatige scheiding trachtte te maken tussen homofiele gevoelens en de beleving ervan.

Andere kerken zijn gelukkig al verder op dit gebied. De Quakers schreven in 1963 al: "Het is de aard en kwaliteit van een relatie die belangrijk is; men moet deze niet beoordelen op zijn uiterlijke verschijning maar op zijn innerlijke waarde. Homoseksuele affektie kan even onzelfzuchtig zijn als heteroseksuele affektie en daarom zien wij niet dat het op een of andere manier moreel slechter zou zijn".

Uit de Methodisten kerk kwam in 1979 het volgende geluid: "... de genegenheid van de homofiel moeten op geen enkele manier minder hoog worden geacht dan die van de heterofiel, en een loyale en toegewijde liefde tussen homofiele mannen en vrouwen is niet onverenigbaar met Christelijk geloof en praktijk". Ook de synode van de kerk van Engeland ontving een dergelijk dokument. Geen woord over onthouding waar de RK kerk nogal eens mee schermt.

De seksuele beleving van een relatie vervult bij homofielen nl. precies dezelfde funktie als bij heterofielen. Het denkbeeld dat het bedrijven van de liefde alleen maar dient om kinderen voort te brengen vindt zelfs binnen de RK kerk weinig weerklank meer. De belangrijkste funktie van het samen naar bed gaan is het verdiepen van de geestelijke relatie en daarmee het verstevigen van de paarband. En dit is precies de funktie die het ook bij homofielen vervult. En dit is mijlenver verwijderd van het idee dat homofielen mannetjes zijn die vieze

Het is trouwens merkwaardig dat er in dit verband bijna altijd alleen over mannen wordt gepraat terwijl er evenveel homofiele vrouwen zijn. Samen 5% van de bevolking, d.w.z. één op de twintig. In een straat waar 100 mensen wonen is de kans dus groot dat er 5 homofielen zijn. Misschien het meisje op de hoek of de buurjongen of je neefje of je eigen zoon of dochter? Je kan namelijk niet aan iemand zien of hij of zij homofiel is! Nog altijd zijn er mensen die denken dat homofiele mannen te herkennen zijn door hun zijig stemmetje, heupwiegend gangetje en vrouwelijke gebaartjes en homofiele vrouwen doordat ze er mannelijk uitzien, zich onelegant kleden en zich stoer voordoen. Bij veel mensen doemen deze stereotypen op als ze het over homofielen hebben. De waarheid is echter anders. Ga maar na: de kans is groot dat een van de twintig mensen die je ontmoet homofiel is. Als je op zaterdagmiddag door Punda loopt kom je al gauw zo'n 300 mensen tegen. Maar wie kan na zo'n wandeling door Punda zeggen "Ik heb 15 homofielen ontmoet vanmiddag"? Niemand, maar toch liepen ze er! Iedereen komt in het dagelijkse leven homofielen tegen, op straat, op het werk etc. maar weinigen zijn als zodanig herkenbaar. Dit bewijst wel dat je homofielen niet kunt onderscheiden van niet-homofielen. Natuurlijk niet, het zijn gewoon alledaagse mensen, net als jezelf. Het stereotype beeld van de homofiel zoals hiervoor geschetst gaat maar op voor een klein deel van de homofielen. Misschien is het nuttig hier even op in te gaan: Zoals in de heterofilie bestaat er ook in de homofilie een grote variatie in karaktertypen. Zo bestaat er een groep mensen die het fijn vindt om in kleren van de andere sekse rond te lopen. Dit verschijnsel heet travestie; vrouwen kleden zich als mannen en mannen als vrouwen. Travestie komt ook bij heterofiele mensen voor en paradoxaal genoeg komt het procentueel meer voor bij heterofiele dan bij homofiele mannen!

Er bestaat ook een groep mensen die zich zo volkomen vereenzelvigen met de ander sekse, in hun gedachten en gevoelens, dat ze het liefst zouden willen veranderen van geslacht. Vaak laten ze dit ook doen door een operatie. Deze mensen worden wel aangeduid als trans-seksuelen. Er is geen duidelijk onderscheid te maken tussen de eerste en de tweede groep. Veel travestieten nemen ook in meer of mindere mate kenmerken van de andere sekse over.

Er bestaat ook een groep mensen die zowel van mannen als van vrouwen houdt; de bi-seksuelen. De grootste groep homofielen wordt echter gevormd door die mensen die uitsluitend van leden van hun eigen geslacht houden zonder daarbij zelf van geslachtsrol te willen veranderen. D.w.z. een man houdt als man van een andere man en idem dito voor de homofiele vrouw. Het fabeltje dat een homofiele man zich dus eigenlijk meer vrouw dan man zou voelen is absoluut niet waar en datzelfde geldt m.m. voor de homofiele vrouw.

Daarmee komt dan ook meteen een eind aan het sprookje dat binnen een homofiel paar altijd de een de rol van de vrouw moet spelen en de ander de rol van de man. Ook dit is absoluut niet waar! Het stereotype beeld van de homofiel zoals dat hiervoor beschreven werd, berust voornamelijk op het beeld van de homofiel zoals dat hiervoor beschreven werd, berust voornamelijk op het beeld wat door de trans-seksuelen en in mindere mate door de travestieten wordt geschapen; door een kleine groep van de homofielen dus. Dit is begrijpelijk want waak zijn deze mensen op straat wel te herkennen. Men denkt dan al gauw dat alle homofielen zo zijn.

Liefde..... Met je hele wezen houden van elkaar. Of die liefde gericht is op iemand van het eigen of van het andere geslacht, doet er niet toe.

Hiermee wordt niets denigrerends gezegd van de trans-seksuelen of de travestieten. Integendeel, je moet deze mensen bewonderen dat ze de moed hebben openlijk te leven zoals ze zijn en zo hun levensstijl durven laten zien ook al gaat die recht tegen de (misvormde) publieke opinie in. De meeste homofielen houden zich nog steeds angstvallig verborgen!

Zo'n indeling in types als hierboven is gemaakt, is natuurlijk eigenlijk zeer grof en oneerlijk.

Het is toch belachelijk mensen in te delen op één aspekt van hun persoonlijkheid. Kun je mensen bv. indelen in klassen op grond van het argument of ze lief zijn voor katten of voor honden? En is de ene klasse dan beter dan de andere? Of kun je mensen indelen omdat ze zwart, bruin of blank zijn? En is daar een klasse die beter is dan alle andere? Of kun je mensen indelen omdat ze homofiel of heterofiel zijn? En is dan de een beter dan de ander? En toch gebeurt juist dit! Mensen worden ingedeeld op grond van één aspekt van hun karakter en dan worden ze in het vuilnisvat gegooid, hoe groot hun verdiensten op andere terreinen ook mogen zijn. En dit bovendien op grond van een eigenschap waar ze zelf niets aan kunnen doen. Je kunt namelijk niet beslissen of je heterofiel of homofiel wordt. Waarom wordt de een heterofiel en de ander homofiel?

Het antwoord op deze vraag kan nog door niemand gegeven worden. Men weet niet hoe de verschillende vormen van seksualiteit ontstaan. Vast staat dat het in elk geval niet aangeboren is.

Aangeboren in de strikte betekenis wil namelijk zeggen dat deze eigenschap erfelijk zou zijn. Iedereen die een beetje logisch kan nadenken zal onmiddellijk inzien dat homofilie nooit erfelijk kan zijn. De meeste homofielen brengen immers geen kinderen voort en dus zou binnen enkele generaties een eventuele erfelijke eigenschap die homofilie zou veroorzaken, verdwenen zijn! Homofilie is dus niet aangeboren, evenmin als heterofilie! Het enige wat erfelijk is, is wat we nu maar zullen noemen een seksuele drift. Hoe die drift gericht zal worden hangt echter in sterke mate van het milieu af, i.e. de opvoeding.

Er zijn theorieen geweest dat homofilie zou ontstaan doordat de moeder in een gezin te dominant zou zijn, of door gebrek aan vaderliefde. Geen van deze theorieën bevredigt echter. Het enige wat vast schijnt te staan is dat de seksuele gerichtheid van een kind al vrij vroeg, d.w.z. voor zijn 4e of 5e jaar vast ligt. Dan is dus al bepaald of een kind in zijn latere leven heterofiel of homofiel gericht zal zijn. Met dit eenvoudige gegeven kunnen we al weer een reeks vooroordelen uit de weg ruimen. Allereerst ligt daar het feit dat de opvoeding een belangrijke rol speelt bij het ontwikkelen van een seksuele gerichtheid. Hieruit volgt direkt dat de ouders een even grote verantwoordelijkheid hebben tegenover hun homofiele kind als tegenover hun heterofiele kind.

Het homofiele kind zal zelfs de steun van de ouders harder nodig hebben dan zijn heterofiele broertje of zusje omdat het recht komt in een nog steeds vijandige maatschappij die zijn seksuele geaardheid met wantrouwen bekijkt. En deze steun bestaat niet uit het negeren van deze geaardheid of, nog erger, uit het uitstoten van zo'n kind uit het gezinsverband.

Een wijd verbreid vooroordeel is ook dat homofielen kinderlokkers zijn en dat het verleide kind door zo'n kontakt zelf ook homofiel zou worden. Vooral homofiele leraren krijgen nogal eens voor de voeten geworpen dat door hun invloed leerlingen ook homofiel zouden worden. We hebben gezien dat de seksuele geaardheid van een kind al veel vroeger bepaald wordt en dus niet afhangt van seksuele kontakten in bv. de puberteit. Uit een Amerikaans onderzoek bleek dat 90% van de jongens in hun puberteit seksuele spelletjes hadden gedaan met elkaar. Dit bleek geen enkele invloed uit te oefenen op hun latere seksuele gerichtheid. Overigens worden er procentueel meer kinderen verleid door heterofielen dan door homofielen!

Uit het voorgaande blijkt ook dat de "raad" die aan sommige homofielen wordt gegeven om maar te trouwen "want dan komt het wel goed" onzin is. De seksuele gerichtheid ligt immers al lang vast. A propos, zou een heterofiele man homofiel worden als hij eens met een jongen naar bed zou gaan?

Nog een aardig gegeven uit de wetenschap: Uit proeven met dieren is gebleken dat homoseksualiteit toenam naarmate de bevolkingsdichtheid toenam. Nu mag je dergelijke proefresultaten niet zonder meer op mensen toepassen, maar zou het geen versoberende gedachte voor sommige kerken moeten zijn dat door het tegen gaan van bevolkingsbeperking zij misschien een toename veroorzaken van wat deze kerken vervolgens als "zonde" plegen te betitelen?

Al met al is het dus allerminst duidelijk hoe heterofilie of homofilie ontstaat. Het is echter wel duidelijk dat homofilie geen ziekte of geestelijke afwijking is, maar gewoon een anders gericht zijn van de seksualiteit en daar is eigenlijk toch niet zoveel vreemds aan.

Hoe is nu de situatie hier op de Antillen? We leven hier in een maatschappij waarin het machismo hoogtij viert. "Mariku" is in zo'n maatschappij een grote belediging. Het algemene idee is dat een mariku meer vrouw is dan man terwijl over vrouwelijke homofielen nauwelijks iets bekend is. De mannelijke homofielen worden duidelijk beschouwd als tweede-rangs burgers. Je kunt er hoogstens om lachen als ze heupwiegend voorbij lopen, al of niet gekleed in vrouwekleren.

Wat nog veel erger is: veel homofielen hier aksepteren dit negatieve beeld en denken over zich zelf ook als zijnde minderwaardig. Het gevolg van een en ander is dat ze vaak aan de zelfkant van de maatschappij terecht komen en soms gedwongen worden het leven van een al of niet betaalde prostitué te gaan leiden. Merkwaardig verschijnsel hierbij is dat er zich zelf heterofiel noemende mannen zijn die toch deze "mariku's" zoeken voor seksuele omgang, waarbij ze krampachtig hun eigen macho-image proberen te bewaren.

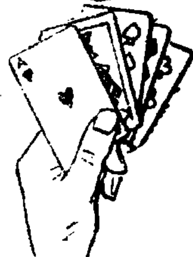
Een kind wat hier op de Antillen ontdekt dat het homofiel is kan nergens met zijn of haar problemen terecht. Vinden ze al de moed om het thuis te vertellen dan gebeurt het niet zelden dat ze uit het gezinsverband worden gestoten en soms zelfs letterlijk de straat op worden getrapt! Het is merkwaardig dat zoveel ouders op zo'n moment als hun kind ze juist nodig heeft, zich aan hun verantwoordelijkheid onttrekken. De kinderen worden met mishandeling, hel en verdoemenis bedreigd en niet zelden gebeurt het dat ze daadwerkelijk worden afgeranseld "omdat ze zó zijn". (De ouders zitten dan de volgende zondag met vrome gezichten in de kerk een preek over naastenliefde aan te horen.) Jongelui die ontdekken dat ze homofiel zijn (meestal in of vlak na de puberteit) komen vaak volkomen alleen te staan. Zij weten niet wat ze met hun seksuele gerichtheid moeten beginnen; ze weten niet hoe ze zich moeten gedragen en hoe ze hun homofiele aanleg moeten integreren in hun levenspatroon. De wereld waarin ze leven keurt immers alles af wat ook maar lijkt op homofilie! Evenals heterofiele kinderen zoeken ze naar voorbeelden. Omdat het grootste deel van de homofielen hier op de eilanden zich schuil houdt uit angst voor de repressieve publieke opinie vinden ze deze voorbeelden niet. Zo'n kind raakt in verwarring. Het groeit op in een sfeer waarin het zijn geaardheid niet durft te beleven. Kontakten worden haastig gelegd en even haastig weer verbroken, want de buitenwereld mag niets weten. Dit heeft er toe bijgedragen dat velen denken dat homofielen geen langdurige relaties kunnen aangaan. Alweer een vooroordeel wat nergens op gebaseerd is. Een recent onderzoek van Masters & Johnson heeft aangetoond dat homofiele partners die een vaste relatie hebben meer begrip tonen voor de seksuele behoeften van hun partner dan vergelijkbare heterofiele partners. Het is echter juist de druk van de foei-roepende buitenwereld die veel homofielen ervan weerhoudt om samen te gaan leven met hun partner.

Het wordt tijd dat deze buitenwereld leert dat er ook andere manieren zijn om gelukkig te worden dan in de traditionele man-vrouw verhouding.

DIT ARTIKEL WERD geschreven door de Grupo Homofilia Antiyano (GHA), een jaar geleden gericht op Curacao met het oogmerk homofielen een eerlijker plaats in de maatschappij te verschaffen dan tot op heden het geval is. Ook dit artikel is op dit streven gericht: het wil de vooroordelen wegnemen, die de maatschappij nog altijd koestert jegens homofielen; Tevens wil de GHA met dit artikel de homofielen zelf uit hun isolement halen. In het afgelopen jaar heeft de GHA reeds diverse activiteiten op touw gezet om homofielen bewuster te maken en de publieke opinie tegenover hen om te buigen.

Voorbeelden hiervan: voorlichtings- en discussie avonden, het uitbrengen van bulletins, het organiseren van lezingen. Een belangrijke taak ziet de GHA ook in het verschaffen van informatie aan ouders, die vaak geen weg weten als ze worden geconfronteerd met het feit, dat hun kind 'anders' is. Geinteresseerden kunnen zich wenden tot: GHA, Scharlooweg 77, tel.: 12358 of 12473.

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman.

Uitkomen onder de vork!!

Nu is uitkomen in bridge al één van de moeilijkste onderdelen. De Amerikaan Ewen schreef in de jaren 70 het meesterwerk Leads in Bridge en ook de Schot Kelsey heeft later in één van zijn boeken de nadruk gelegd op dit moeilijke onderdeel.

Gelukkig zijn er enkele standaardregels, waarbij men zogenaamd niet gauw een buil zal vallen. Maar soms zit men toch wel beroerd. Hoofdzaak is, concentreer je goed op de bieding van de tegenpartij, wat zij zeiden en..... ook wat ze niet zeiden in hun biedproces. Natuurlijk is het zaak, dat je als wedstrijdbridger de systemen van de tegenpartij goed kent.

Maar, hier komt een hand, die, voor mij althans komisch goed afliep, doch waarbij West, indien hij zich goed van ons systeem had vergewist, mij toch wel had moeten straffen.

N/Z kwetsbaar en Noord is gever.

	Sch. 8 6 5 4 Ha. K Q J 9 Ru 9 7 5 Kl. A 7	
K J 9 7 2 A 5 J 8 2 9 6 4		A 8 2 Q 10 6 3 Q J 10 8 5 2
	Q 10 3 10 7 6 4 3 A K 4 K 3	

Noord en Oost paste en als Zuid opende ik met 1 Harten, die door Noord tot 3 werden verhoogd (Na een gepaste hand in ons systeem een gelimiteerd bod). Het ging die avond nogal goed, dus bood ik 4 harten en West startte met een kleine ruiten.

Na in de daaropvolgende tweede en derde ronden troef gespeeld te hebben kwam West dus weer aan slag en speelde weer ruiten. In Zuid genomen met de Heer. Nu speelde Zuid tweemaal klaveren en ging met een kleine ruiten van slag af, om maar eens af te wachten of de tegenpartij de schoppen zelf ging afspelen.

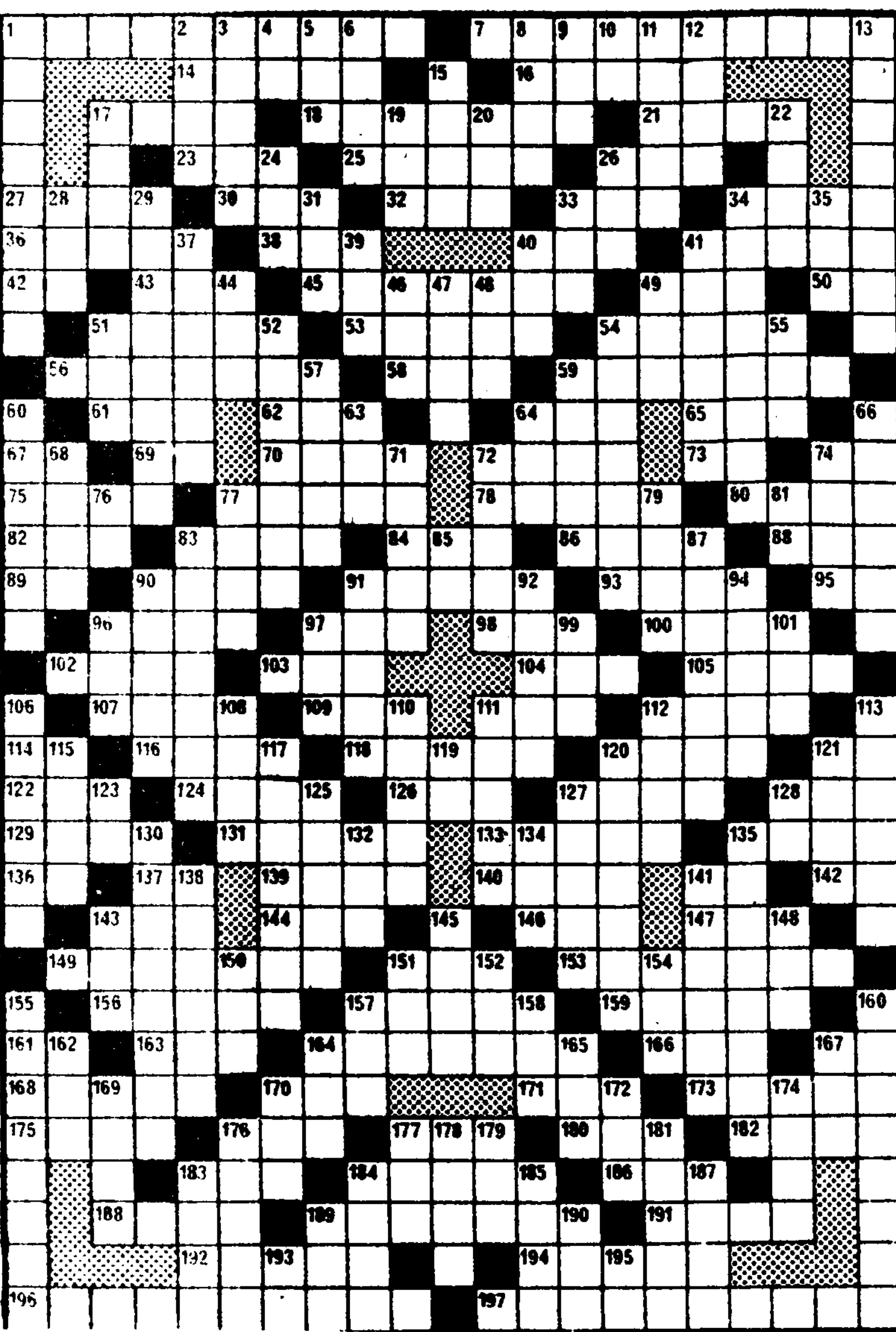
Maar West, die nu kan weten dat ik Aas/vrouw van schoppen niet kan hebben (hij had al 10 punten in mijn hand kunnen tellen, dus kon ik de 6 schoppenpunten niet hebben, aangezien ik met 1 Harten geopend had en niet met 1 klaveren), speelde nu in mijn dubbele renonce klaveren, waardoor in mijn hand een kleine schoppen verdween en op tafel werd ingetroefd. Maar, de toneelvoorstelling was nog niet voorbij, want, door een kleine schoppen vanuit Noord, kwam Oost aan slag, die..... U ziet het al..... weer in een dubbele renonce moet spelen en ik weer een schoppen uit mijn hand kan wegdoen en in Noord kan laten troeven, waardoor er 620 onverdiende punten binnenkomen.

Nu is uiteraard ook Oost debet aan dit succes, want hij had West ruitenboer over moeten nemen, dan schoppen aas spelen, waardoor het 2x spelen in de dubbele renonce (toch ook niet altijd verkeerd hoor!!) kon worden vermeden.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. huishoudelijke hulp; 7. vies - smerig persoon; 14. gezwel; 16. land in Azië; 17. eenvoudig zangwijsje - liedje; 18. vierhandig zoogdier; 21. behoeftige; 23. metaal; 25. schildersgerei; 26. loot - stek; 27. listig - slinks; 30. vreemde munt; 32. ogenblik; 33. voedingsstof; 34. dierlijk voedsel; 36. plaats in Italië; 38. kraan; 40. lichte klap; 41. leerling; 42. spil; 43. grappenmaker; 45. schoolonderricht; 49. springerig insect; 50. voedsel; 51. landbewerker; 53. klein rond bolletje; 54. drukte - opschudding (volkstaal); 56. keren; 58. tam; 59. veel gereisd hebbende; 61. paling; 62. insecteneter; 64. dierenmond; 65. tocht - reis; 67. uitgave; 69. vroegere Duitse munt; 70. liefdesgod; 72. kunststuk; 73. tin (afkorting); 74. muzieknoot; 75. guur - koel; 77. landsverordening; 78. holte onder de arm; 80. snel - vlug; 82. oesternet; 83. zangstuk; 84. nakomeling; 86. gaard; 88. Noorse godheid; 89. voedsel; 90. telwoord; 91. vette stof; 93. familielid; 95. bijwoord; 96. plaats in Noord-Afrika; 97. snel; 98. deel van de hals; 100. koel; 102. schaaldier; 103. horizon; 104. vallei; 105. deel van een wiel; 107. uniek; 109. schel; 111. naaldboom; 112. Griekse letter; 114. maanstand; 116. vrucht; 118. Afrikaan; 120. sprookjesfiguur; 121. bijwoord; 122. deksel; 124. grote steenmassa; 126. bezit van een boer; 127. deel van het gebit; 128. por - stoot; 129. verdriet; 131. familielid; 133. plaats in Noord Holland; 135. dameskleding; 136. boom; 137. dat is; 139. klank; 140. slechte vrouw; 141. muzieknoot; 142. spil; 143. zaak; 144. Europeaan; 146. water in Utrecht; 147. persbureau; 149. schrijfkamer; 151. oesternet; 153. trommelaar; 156. gesponnen draad; 157. plaats in Italië; 159. gelaatskleur; 161. bouwland; 163. koraalbank; 164. deelnemer aan een bijeenkomst van oud gedienden enz.; 166. zwarte kleverige stof; 167. deel van de bijbel; 168. prik; 170. rustig - kalm; 171. vat; 173. melaatsheid; 175. soort hond; 176. verkeerd; 177. woonschip; 180. zeehond; 182. ladder; 183. opening in het ijs; 184. drinkgerei; 186. vreemde munt; 188. zuiver; 189. soort bier; 191. deel van het oog; 192. ooievaar; 194. bevrachter; 196. fit - zonder ziekte; 197. vechtpartij.

VERTIKAAL: 1. roof - inbraak; 2. steun; 3. plaats in Noord-Afrika; 4. soort zeilboot; 5. deel van het hoofd; 6. zwarte lekkernij; 8. inwendig orgaan; 9. vroegere Spaanse koningin; 10. uitgave; 11. vrolijk en bekoorlijk; 12. deel; 13. stopteken; 15. rij; 17. toegang; 19. knaagdier; 20. deel van het oor; 22. vervelend persoon; 24. keurig; 26. eikeschors; 28. strik - strop; 29. druiven-tuin; 31. vochtig; 33. waterdier; 34. talud - helling; 35. gegroet; 37. echo; 39. kostuum; 40. ogenblik; 41. op een andere plaats; 44. koorddans; 46. behoeftig; 47. gemeen; 48. vernis; 49. op afstand; 51. jaartelling; 52. geneeswijze; 54. gekerm; 55. Europeaan; 57. ketting zonder eind; 59. dier; 60. smakelijk; 63. haarkrul; 64. mannelijk dier; 66. vuurwapen; 68. temperatuur boven nul; 71. vuistslag; 72. hoog bouwwerk; 74. stilte - gemak; 76. bijbelse plaats; 77. Ierland; 79. aardig - goedig; 81. water in Noord Brabant; 83. bewoner van het Midden Oosten; 85. dat is; 87. zenuwachtig; 90. drinkbaar vocht; 91. bij elkaar; 92. scheepsuitruster; 94. vervoermiddel; 96. vreemde munt; 97. gebogen been; 99. keukengerei; 101. groente; 106. deel van een breuk; 108. spelonk; 110. lawaai - herrie; 111. gedeeltelijk; 112. deel van het lichaam; 113. streek; 115. delicaat - fijngevoelig; 117. halte; 119. persoonlijk voornaamwoord; 120. beschutting van riet; 121. blaasinstrument; 123. voorvoegsel; 125. koord; 127. gil-geschreeuw; 128. muzieknoot; 130. gedienstige; 132. kever; 134. Engels bier; 135. bloem; 138. gebakken vloertegel; 141. wankelbaar; 143. spinneweb; 145. Europese hoofdstad; 148. hoofddeksel; 150. uitroep; 151. biljartstok; 152. vogeleigenschap; 154. klap; 155. werktuig, wordt in de veestal gebruikt; 157. vreemd; 158. droogoven; 160. beginstreep; 162. bevel; 164. soort; 165. insect; 167. vreemde munt; 169. eike schiller; 170. soort brood; 172. zandheuvel; 174. deel van een rundermaag; 176. ziekelijke zucht; 177. deel van het lichaam; 178. damesjapon; 179. steen; 181. omsingeling van een stad; 183. slaapplaats; 184. boterton; 185. muziekteken in de psalmen; 187. plaats in Zeeland; 189. pausennaam; 190. keukengerei; 193. Buitenlandse zaken (afkorting); 195. de dato.

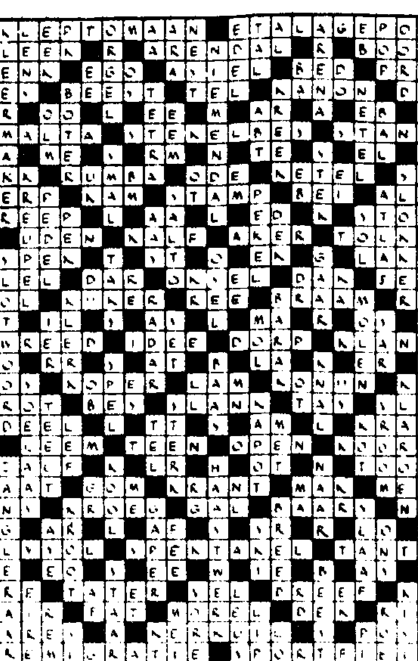
Winnaar van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 16 mei 1980: **B. Martis, Papa Cornesweg 103, Antriol - Bonaire.**

Hij kan zijn prijs (fl. 25,–) afhalen bij NOTIBON, de heer Nochi Willem, Terra Corrá z/n, Bonaire.

Oplossingen van deze week dienen vóór 29 mei 1980 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór woensdag 28 mei 1980 in te dienen: Aruba – Nassaustraat 110, Bonaire - NOTIBON, Terra Corrá z/n en op St. Maarten: Yolanda Croes.

Nederlands voetbal teruggevallen in grote peloton

Gouden tijden lijken slechts historie

Op 5 mei 1970 in het grauwe Milanese San Siro-stadion versloeg Feyenoord het roemruchte Celtic uit Glasgow met 2-1. Na een voorzichtige aanloop, met als beste resultaat een verloren finale van Ajax tegen AC Milan verscheen eindelijk een Nederlandse club op het hoogste podium in het Europese voetbal. Nederland werd bijna hysterisch van die eerste Europese beker.

DOORBRAAK

Wat gebeurde er eigenlijk aan het einde van de jaren zestig in Nederland? Hoe kon Nederland, een onbeduidend voetballand dat al blij was met overwinningen tegen Denemarken en Zwitserland zich zo onderscheiden; een landje dat slechts opgevallen was omdat het zijn beste voetballers liet vertrekken? Maar in een vrij korte periode ontwikkelde Nederland zich zodanig dat zelfs erkende voetbaldocenten als de Britten en de Brazilianen vol ontzag de pet afnemen. Er zijn drie voorname redenen aan te geven, drie kwaliteiten, die toevallig tegelijkertijd in een ideale combinatie voorhanden waren.

INDIVIDUELEN

Nederland beschikte vooral aan het einde van de jaren zestig en het begin van de jaren zeventig over een groot aantal individueel hoog begaafde spelers, een lange rij van grillige vedetten, die met één enkele briljante actie een wedstrijd naar hun hand konden zetten.

Maar dat alleen maakte hen niet tot zulke voortreffelijke spelers. Niet alleen door hun technische en tactische kwaliteiten domineerden zij, maar door hun totale persoonlijkheid. Zij bepaalden binnen het veld de lijn in het elftal, dirigeerden, corrigeerden en imponeerden. Cruijff, Keizer, Mulder, Van Hanegem, Neeskens, Krol, een aantal exponenten van deze categorie voetballers.

Verslagenheid in de Nederlandse kleedkamer na de nederlaag van 1-3 tegen Argentinie in de WK-finale van 1978. Na deze nederlaag is Nederland definitief vanuit de topgroep teruggevallen in het grote peloton. De gouden tijden lijken nog slechts historie.

NIEUWE STIJL

Deze spelers groeiden uit in een periode waarin een aantal oefenmeesters voor drastische veranderingen in Nederland zorgde. Zij rekenden af met de tradities uit het amateurverleden en bouwden aan zogenaamde professionele voetbalorganisaties. In een geheel eigen stijl introduceerden zij nieuwe tactische inzichten, andere trainingsmethodes en discipline. Happel, Michels, Rijvers; zij kregen dat voetbaltalent met vele andere oefenmeesters in handen en puurden er het resultaat uit.

BRUTALITEIT

Wat deze twee — trainer en speler — tot zo'n sterke combinatie maakte, was de soms ontstellend grote brutaliteit waarmee Nederland — en dan maakte het niet uit of het de nationale ploeg of een clubteam was — speelde. Nederlandse teams vertoonden lef, ze genoten van de brutaliteit waarmee ze hun tegenstanders konden overbluffen. Uitdagend, soms bijna hautain, joegen ze door de Europese arena's en verwierpen zich een heilig ontzag.

Deze brutaliteit, gekoppeld aan kwaliteit en persoonlijkheid, gecoached door uitgekiende trainers vormde de succesformule. De voetbalwereld schonk er een naam aan: totaalvoetbal. Tegelijkertijd schokte het Nederlandse voetbal, duidelijk een gevolg van die brutaliteit, met zijn fysieke kracht. Wereldkampioen voetbal werd Nederland niet, wereldkampioen schoppen wel.

Overbluffen. De kreet van Michels: "Voetbal is oorlog" is zo langzamerhand een gevleugeld woord geworden, dat te pas en te onpas te berde gebracht wordt. Aanvallen, de tegenstander overrompelen, geen tijd geven om zich te herstellen. Het was terug te vinden in de basisopstellingen. Geen sterveling zou het in feite aangedurfd hebben om naar een eindronde van een wereldkampioenschap te gaan met twee puur aanvallende vleugelverdedigers en een offensieve middenvelder (Haan) als laatste man. Het elftal dat in West-Duitsland furore maakte, had voornamelijk offensieve kwaliteiten tot en met zijn doelman toe. Nederland lapte het op deze manier in West-Duitsland. Vanaf zijn eerste wedstrijd koos het voor de rol van agressor en stoomde ermee naar de finale. Eén keer besloten de breinen in de ploeg om te gaan verdedigen en toen ging het meteen goed fout: de finale ging verloren omdat Nederland na een 1-0 voorsprong tegen West-Duitsland meende op zekerheid te kunnen gaan spelen.

HOOGTEPUNT

Hoewel ook na de finale van München Nederlandse clubs en vertegenwoordigende elftallen knappe resultaten bleven boeken, is de kwaliteit van deze fase in de jaren zeventig nimmer teruggekeerd. Het vertrek van een aantal van zijn sterke spelers naar het buitenland betekende een forse klap voor Ajax en het Nederlandse team.

Alles wat Nederland in deze periode van tien jaar aan technisch vernuft, brille, tactisch inzicht, persoonlijkheid en lef bezat, was toevallig samengebald in de selecties uit het begin van dit decennium. Zij bezorgden Nederland de naam waar het nog altijd op teert.

Entrega Nr 21

Pa Omalio Merién

KI ORA UN PIESA POR KOME OTRO?

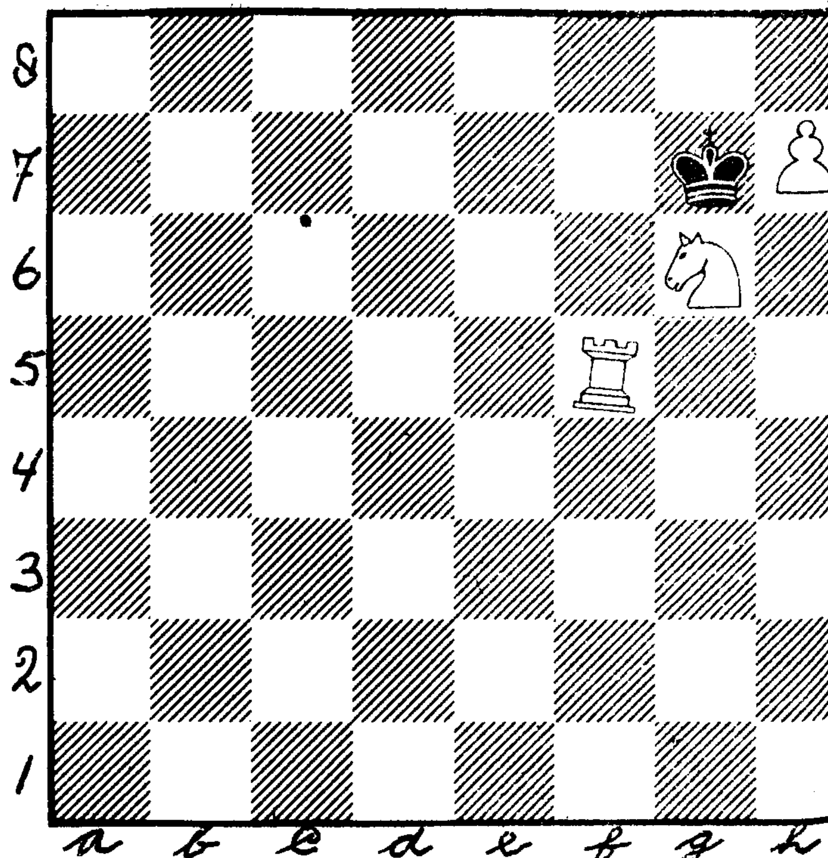
Naturalmente bo ta pensa despwes ku bo a siña e reglanan aki, awor ta ki ora un piesa por kome un otro. Pa bo tin un miho bista riba e parti aki di komementu den Ajedres, bo mester sa bon, kon e piesanan ta move. Nos a trata MOVESHON di PIESA kaba, i ta bon pa bo repasa é Kapítulo ey un biaha mas, i lo bo komprendé hopi lihé ki ora un piesa por kóme un otro piesa.

E regla ta bisa lo sigiyente: UN PIESA POR KOME UN OTRO PIESA ORA E ULTIMO AKI TA PARA NA UN HOKI KU ESUN PIESA POR BAI, KU EKSEPSHON DI UN PEON KU POR KOME SOLAMENTE UN PIESA KU TA PARA NA E HOKI SCHUIN SU DILANTI.

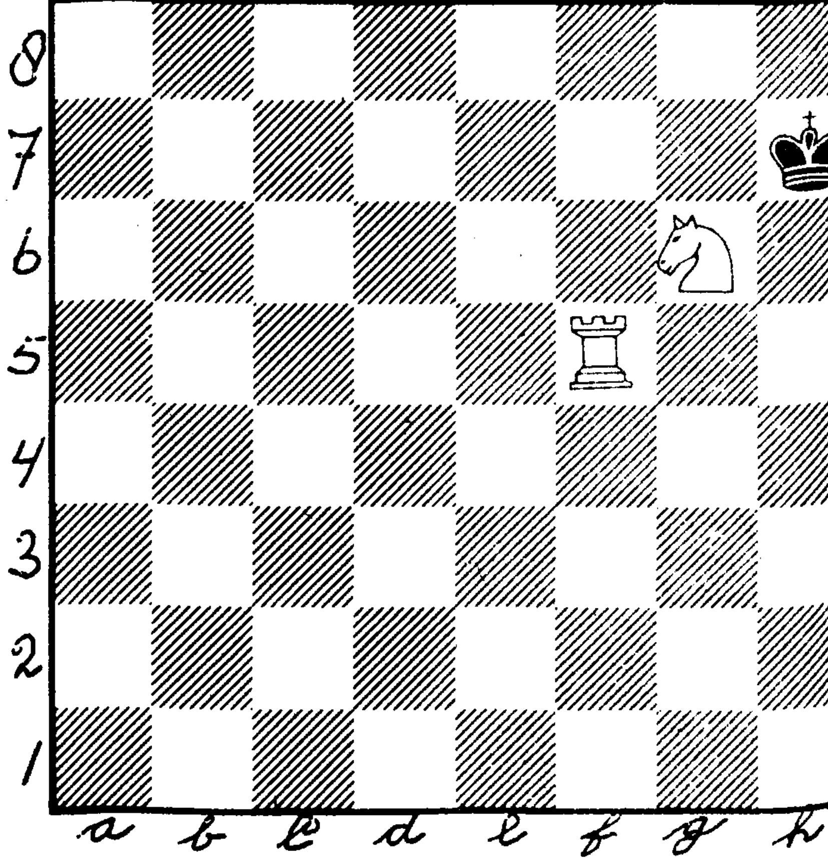
Esaki ta nifika ku e piesanan ta kome segun nan por move, ku eksepshon di e PEON, ku nó ta kóme segun é ta move, pero ta kóme solamente schuin su dilanti. Korda ku é PEON no ta move schuin, pero regt dilanti.

Pa e regla aki keda bon klá, nos ta bai wak kon kada piesa ta kóme. Nos ta kumisa ku e REY. Un REY TA MOVE SOLAMENTE UN HOKI BAI DEN TUR DIREKSHON.

E REY anto por kome kwalkier piesa ku ta pará na un di è hòkinan ku e por bai. Riba e diagrama aki bou bo por mira kiko ta kiko.

E REY Pretu ta pará na e hòki g7. Banda di dje na h7 tin un PEON BLANKU. Dilanti dje REY tin un KABAI BLANKU na g6. Tambe tin un TORE BLANKU na f5. Komo ku e REY por bai na é hòkinan h7 i g6, e REY por kóme, of e PEON na h7, of é KABAI na g6. Ta un di dos e por kóme. Pero e REY no por kóme e TORE BLANKU na f5, pasobra e REY no por move mas ku un hòki! Si e REY disidi di kome é PEON na h7 anto e sitwashon riba tablero ta bira manera e diagrama aki bou ta mustra.

Tin un regla masha importante ku ta limita "komementu" di e REY. E regla ta bisa: UN REY NO POR KOME UN PIESA, SI E TA BAI PARA DEN HAKE DESPWES KU E KABA DI KOME! Korda e regla aki bon, anké nos no ta analisé den é Kapítulo aki. Manera bo ta mira é "komementu" di é REY no ta difisil. Den e sigiyente entrega nos lo kontinwa ku é Kapítulo KIKO TA Ì KON TA KOME.

GANA PREMIO

Awe nos tin seri kwater di e preguntanan ku kwal bo por gana un Premio, kwal ta un BON NA VALOR DI Fl. 40,—

1. PINTA UN TABLERO DI AJEDRES I MARKA KADA HOKI KU NAN NOMBER.
2. KWAL TA E HOKINAN KU E REY BLANKU I E REY PRETU TIN DI PARA ORA UN WEGA TA KUMISA?
3. KON UN KABAI TA MOVE?
4. KIKO TA LIMITA MOVESHON DI UN PIESA?
5. DUNA UN EHEMPEL DI UN BLOKEYO.

Kontesta e preguntanan aki den un karta i mandé pa: KLUP DI KORANT PEON, Sr. OMALIO MERIEN PARALLEWEG 32 Korsou.

Een hond in een huis

KABOUTERTJES hadden hondje, Wopper, weet je wel? Wopper was erg lief en kaboutertjes hielden veel hem. Maar toch mopper- ze wel eens.

Want je weet hoe jonge djes zijn. Ze knabbelen ral aan. Als Pinkie dadels g zoeken, verloor hij er derweg een heleboel, want pper had een zijkant van zijn rretje half opgekauwd. tsje durfde haar huisje geen de beurt meer te geven, nt Wopper gooide alle stoelen ersteboven en at de kleedjes Kabouter Brr kon zijn tuin t meer harken, omdat pper de hark middendoor beten had. En ach, elke keer, Wopper met de kaboutertjes de spelen, vergat hij, dat hij l groter was. Hij liep ze lkens ondersteboven. Wopper, niet doen, dat mag t", zei Poetsje dan streng. ar ze kon niet echt boos op hondje zijn. En die dacht, het maar een grapje was. Als etsje dan niet gauw haar isje in rende, hapte Wopper er in haar rok en rolde ze voor zoveelste keer onder- boven.

Wopper hield ook heel veel n de kaboutertjes. Maar er s één ding, dat hij niet uit n staan. Hij wilde zo graag s het huisje in. Als hij door ramen de stoelen en kleedjes , begon hij gewoon te water- nden. Wat zou hij daar toch oi mee kunnen spelen! Of als j eens kon slapen op die djes, net als een kaboutertje!

OP EEN KEER, toen de boutertjes bij Opa Konijn op bezoek gingen, bleef Wopper thuis. Bij Opa Konijn, die altijd maar over zijn oude benen klaagde, verveelde hij zich toch maar. En bovendien had hij boze plannen. "Als ze weg zijn", dacht hij, "Ga ik fijn eens in het huisje kijken. En slapen op Pinkies bed. Ha heerlijk!" De kaboutertjes waren nog maar nauwelijks de hoek om, of Wopper sprong overeind en huppelde op het huisje af. Het raam stond open. Daar zou hij naar binnen gaan. Dom hondje! Het huisje was net zo groot als hij zelf. En meer dan zijn snuit kreeg hij echt niet door dat piepkleine raampje.

"Hi hi hi!", giechelden een paar parkietjes, die in de cactus voor het huisje zaten, "Hij denkt, dat hij naar binnen kan door het raam. Hij heeft zeker nog nooit van een deur gehoord." Beschaamd krabbelde Wopper achteruit en sloop naar de achtertuin. Hij zou maar met de visjes Een en Twee gaan spelen. Wopper hield daar niet zo van. De visjes zwommen veel te snel. En elke keer als hij ze wilde pakken, ging zijn kop onder water en verslikte hij zich op een reuze manier. Die akelige parkietjes met hun deur! Hé, deur? Ja natuurlijk, hij kon door de deur naar binnen. Dat deden de kaboutertjes toch ook altijd.

DE PARKIETJES, die stilletjes achter hem aan geslopen waren, vielen bijna uit de struiken van het lachen. "Kijk hem opeens gekke sprongen maken!" schetterde de een. "Hij struikelt over zijn eigen poten, ha ha!" lachte de ander, "Hij heeft eindelijk ontdekt, dat hij door de deur naar binnen moet".

Maar Wopper was zo uitgelaten, dat hij de parkietjes niet eens hoorde. Hij rende met grote malle sprongen op de keukendeur af. Maar och arme, de keukendeur was ook al te klein. Zelfs voor zijn kop! "Wow!", gromde hij woedend. En kijk, opeens schoof zijn kop naar binnen. Alleen zijn kop, de rest was echt te groot voor het kleine kabouterhuisje.

Teleurgesteld wilde hij weer naar buiten. Hé, wat was dat? Het ging niet! "Help!" piepte hij, "Wie houdt mijn kop vast? Laat los!" Maar hoe hij ook rukte en trok, zijn kop bleef in de keuken en de rest buiten. Hij piepte zo hard, dat de dieren van alle kanten aan kwamen rennen. En ook de kaboutertjes, die net op weg naar huis waren, hoorden hem al van verre.

DE DIEREN HIELDEN hun buikje vast van het lachen, toen ze Wopper zagen. Of liever: toen ze Wopper zonder kop zagen. Hij maakte de gekste sprongen en struikelde af en toe over zijn eigen poten. De
De zestien ondeugende muizekinderen van Mama Muis konden het natuurlijk weer niet laten hem nog eens extra te kietelen met een grasprieteje.

Arme Wopper!
Zelfs de kaboutertjes moesten lachen, toen ze hem zagen spartelen.

"Ik zal de deur er maar uit zagen", zei kabouter Brr, toen hij uitgelachen was. "Wel zonde van de deur", vond Poetsje, "Nou ja, niets aan te doen". "Hé wacht even", riep een grote mier. "Ik heb een beter plan. Ik vraag mijn neven, de witte mieren, om even te helpen". "Als het maar snel gebeurt", knikte kabouter Brr, "Want Wopper wil eruit en wij erin".

AI, KENDE hij de mieren nog niet? Voordat hij goed en wel uitgesproken was, kwam de mier al met een paar van zijn neven terug. En toen iedereen dacht, dat de witte mieren nog beginnen moesten, kraakte de deurlijst al en schoot Wopper met een vaartje achteruit.

"Hoera, Wopper heeft zijn kop terug!" juichte een klein geitje opgelucht. Het had echt gedacht, dat het hondje zijn kop verloren was. Toen moesten alle dieren natuurlijk weer lachen. Maar Wopper verstopte zich beschaamd tussen de warmoesplanten en du·de zich wel drie dagen niet mee· te vertonen.

DOOR NEL BASILIO

UN WEBU DEN UN POCHI.

Mester di:
1 webu
1 telep di manteka.
1 slais di ham.
1 slais di keshi moli.
1 tòpi di pitiseli
1 kuchara di "slagrom sin suku"
un tiki keshi raspá;

Pone kla:
1 kònchi di pairèks chikitu (si bo no tin bo por purba usa un di e kùp chikí di mantekanan di plèstik duru)
1 tabla di korta kos ariba
1 wea reimu
1 kuchu.

1. Hunta e kònchi òf e kùp di plèstik ke manteka;
2. Kibra e webu aden;
3. Korta bo ham i bo keshi na repi fini i pone nan riba e webu manera un dak, un ariba un abou;
4. Basha e "slagrom" ku kuidou riba e dak di ham i keshi;
5. Stroi e keshi raspá riba dje;
6. Pone sufisiente awa den e wea di moda ku su bòm ta bon tapá, i pone e kònchi of e kùp aden;
7. Sende bo stof pero sòru pa e awa no herebe, kier men ora bo weta ke ta bai herebe bo ta baha bo kandela;
8. Laga bo webu para asina pa mas o menos un binti minüt;
9. Ora e ta kla bo ta dòrné ku pitiseli ku bo ta kòrta chikí chikí;
10. Si bo kier hasi pa mas hende bo ta multiplika e kantidat dje ingredientenan.

Weet je wie .... is??

EEN VROUW DIE de laatste weken erg veel in de belangstelling stond.
We kennen haar allemaal om de zeer persoonlijke wijze waarop ze haar reklameboodschappen brengt.
Haar gedichten zijn erg bekend en ze worden zelfs door kinderen voor de televisie gebracht (hoewel we vaak merken dat ze de bedoeling ervan niet zo goed snappen).
Haar vermogen om de mens in haar omgeving te observeren en daarna in rake woorden te omschrijven heeft ze volledig uitgebuit in haar one-woman-show: Luna di papel.
Nydia Ecury..... een grote Yu di "Nos"

Puzzel en win een prijs

De winnares van de puzzel van de vorige keer is **Anchorelle Verest**, Mahumaweg 30, Curaçao.

Zij kan langs komen bij de Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao, om haar prijs op te halen.

Oplossing:

1 v	2 l	3 e	4 k
2 l	e	g	o
3 e	g	e	l
4 k	o	l	f

Puzzel van deze week:

1. met voetballen schop je de bal in het........;
2. jongensnaam;
3. om in leven te blijven moet je.......
4. een donderbus heeft een.......

1	2	3	4
2			
3			
4			

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 5 juni 1980 opsturen naar de: AMIGOE, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL.

Onder de goede oplossingen zullen we dan een waardebon van vijftien gulden van Augustinus verloten. De oplossing èn de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van 6 juni 1980 worden bekend gemaakt.

Amiguitonan konta

DEN NOS NAPA djawe tin hopi notisia di kosnan ku a pasa i tambe di algu hopi dushi ku lo bai pasa. Un paar di siman pasá mi a presensia un atardi kultural na "clubhuis Oleander", organisa dor di Ramon Yueng i dos amigu i mi tin ku bisa ku mi a keda masha impreshona pa e bon trabou ku e 3 hobennan aki a hasi pa na prome luga rekouda fondo pa nan por usa na benefisio di hubentut di Santa Helena.

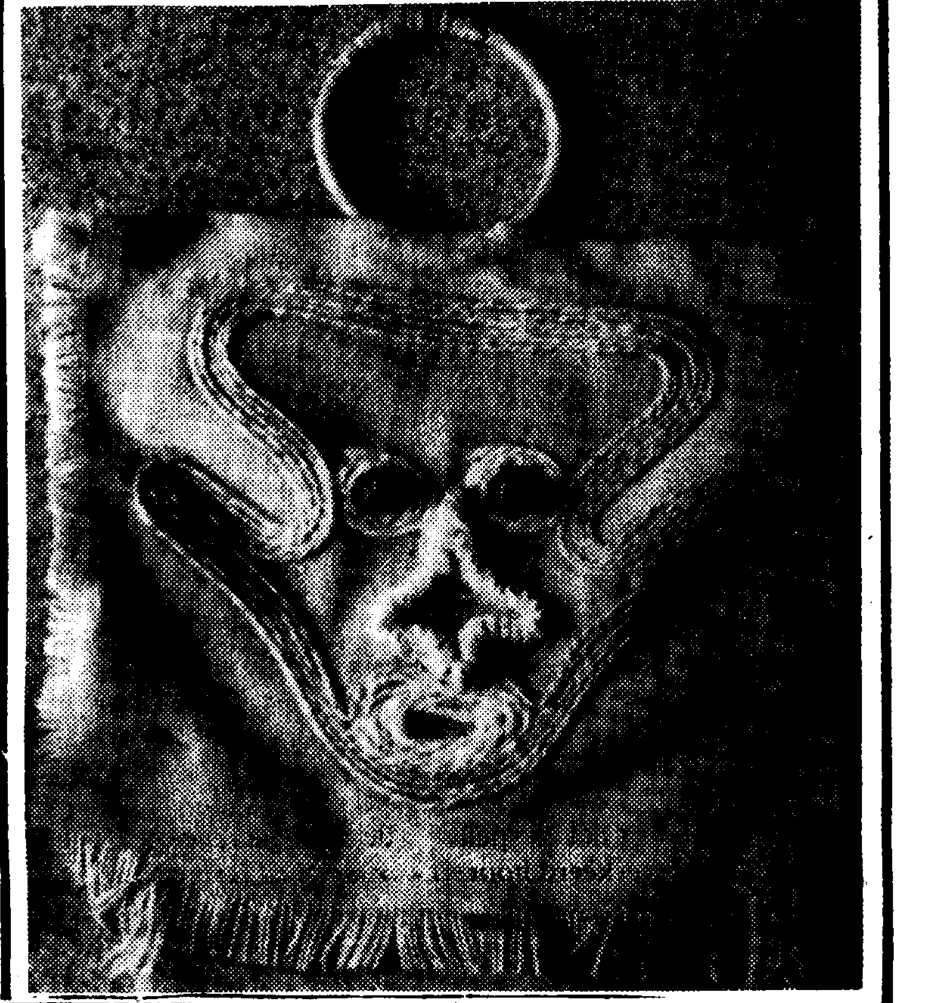
Amigunan dal bai asina! Boso ta riba un bon kaminda. Tambe mi tin den mi poder un kasèt ku dos piesa hopi dushi di grupo di kanto "ZJOZJOLI. Zjozjoli tin komo meta: Promove musikalidat di nos muchanan, duna nan formashon adekua, siña nan apresia nos muzik i tambe muzik di otro luga, i loke ami personal ta haña masha importante: siña nan ser kritiko tantu riba nan mes trabou komo riba esnan di otro. Nan ta pensa di bini ku kantikanan nobo pa amplia nos repertorio di kantikanan na papiamentu. Nos ta desea e grupo aki tur sorto di eksito i nos ta spera di tende hopi mas di nan den futuro.

Nos kier bolbe korda tur otro grupo ku tin algu di partisipa ku nos pagina semper ta na nan ordu. Te otro bia ku Dios ke.

Coordinashon: Pòpi Muzo

Nos mes ta traha

Un saku di pita komo fondo pa un dekorashon simpel.

Si bo no konose un saku di pita laga bo mama buska un pa bo.
Kòrta un pida afo di mas o menos un 30 cm kuadra, kier men 30 cm den firkant. Bo por kue un korant doblé na kuater e ora ei bo tin mas o menos e grandura ku mi kier men. Pero ta bon pa boso kumisa traha ku sèntimeter pa boso siña.
Kòrta awor un pida papel mes grandi ke firkant. Pinta riba dje un figura ku nos lo kier bai dekora riba e pida saku di pita.
Por ta un kara, por ta un kurason of un flor of kiko ke sea otro.
Kòrta awor e figura for di e papel i peguele ku feneta riba e pita di moda ku e ta nèt meimei.
Awor bo ta bai kose rònt dje figura ku un hilu di kolo hopi diki. Lòs e papel despues i awor bo por bai yena e figura na bo smak.
Bo por hase esaki dor di traha un flèktu manera nos a hasi hopi bia kaba i yenele kumisando for di e rant bai paden te ora bo kaba.
Tambe lo bo por usa hilu di diferente kolo i plak nan den e figura te ora e yena. Si bo mama of ruman sa traha makrame, bo por pidi nan yuda bo yenele ku un of otro forma nèchi di makrame. Hopi eksito.

BAHA'I VOLGELINGEN OVER:

My eyes were blind with stars

Ten aanzien van de vraag "What is man that Thou art mindful of him" zoals in de inleiding aangehaald uit de Bijbel, zouden de opstellers van dit schrijven het navolgende antwoord ter overweging willen geven.

"O mensenzoon! Verborgen in Mijn onheuglijk bestaan en in de aloude eeuwigheid van Mijn wezen wist Ik dat Ik u liefhad; daarom schiep Ik u, legde Mijn gelijkenis in u en openbaarde u Mijn schoonheid."

BAHA'U'LLAH

Toen God nog een een verborgen schat was, verborgen in Zijn onheuglijk bestaan wist Hij reeds dat Hij de mens liefhad en hem daarom schiep. Het was dus niet zozeer Gods liefde als wel Zijn kennis van die liefde die Hem bewoog tot Zijn scheppingsdaad.

De Bahá'i leer stemt met wetenschap en filosofie overeen in de verklaring, dat de wezenlijke natuur Gods volkomen boven het menselijke begripsvermogen ligt. Even nadrukkelijk als Huxley en Spencer leren, dat het wezen van de "Eerste Grote Oorzaak" niet te kennen is, leert Bahá'u'lláh: "God begrijpt alles, Hij kan niet worden begrepen."

Tot de kennis van het Goddelijk Wezen "is de toegang versperd en de weg onbegaanbaar", want hoe kan een druppel de oceaan bevatten of een stofje in het zonlicht het heelal omarmen? Toch spreekt heel het universum van God. In iedere druppel water zijn oceanen van begrip verborgen en in ieder stofje is een heelal van betekenissen verscholen, ver boven het begripsvermogen van de geleerdste der geleerden. De scheikundige en de natuurkundige zijn in hun onderzoekingen naar het wezen der dingen gekomen van de massa tot de moleculen, van de moleculen tot de atomen, van de atomen tot de electronen en de aether, maar bij iedere stap vermeerderen de moeilijkheden van het onderzoek, totdat het scherpste verstand niet verder kan doordringen en slechts in diep ontzag kan neerbuigen voor het onkenbare Oneindige, dat steeds in ondoorgrondelijke verborgenheid gehuld blijft.

"Bloempje in gebarsten muur,
Ik pluk je uit de spleten.
In mijn hand lig je nu,
je wortels er aan
Kleine bloem, doch als ik zou kunnen verstaan
Wat je bent, wortel en al, en al in al,
Ik zou weten wat God en de mens is."

TENNYSON

Als het bloempje dat groeit in de spleet van de muur, als zelfs een enkel atoom geheimen biedt, die zelfs het scherpste verstand niet kan doorgronden, hoe zou het de mens dan mogelijk zijn het heelal te doorgronden?

GODDELIJKE AANLEG

Een uitleg over de Bahá'i mensbeschouwing kan mogelijk verhelderend werken, wanneer Boeli van Leeuwen filosofeert over de vraag wat de mens onderscheidt van het dier.

De Bahá'i Openbaring herstelt de glorie van de mens en werpt hierdoor een schel licht op zijn roemloos gedrag. Zij plaatst de mens ver boven andere schepselen en verzekert hem van een vlekkeloze goddelijke aanleg en van het in hem rustende vermogen om boven zijn ogenschijnlijke tekortkomingen uit te groeien. Maar de mens komt hiertoe niet als hij zich niet voor ogen houdt, hoe nobel zijn afkomst is en hoe schitterend zijn oorspronkelijke bestemming: "Over de binnenste werkelijkheid van ieder geschapen ding heeft Hij het Licht van een van Zijn namen doen schijnen en het tot ontvanger van de heerlijkheid van een van Zijn eigenschappen gemaakt. De werkelijkheid van de mens daarentegen heeft Hij uitverkoren tot het brandpunt van de glans van al Zijn namen en eigenschappen en tot de spiegel van Zijn eigen Wezen."

De Bahá'i is geloven niet in de dierlijke afkomst van het menselijk lichaam, omdat 'Abdu'l Bahá, de Vertolker van het Bahá'i Geloof, heeft geleerd dat de mens nooit een dier is geweest. Hij zegt hierover: "....de vorming van de mens in de schoot van de wereld was in het begin als de embryo; ...... In het begin van zijn formering bestonden verstand en geest ook, doch zij waren verborgen.... Zo is het ook dat in het zaad de boom reeds bestaat, doch hij is verborgen..; als het zaad ontkiemt en groeit, verschijnt de gehele boom... Alle schepselen, van groot tot klein, werden van de aanvang af perfect en compleet geschapen doch hun volmaaktheden verschijnen van lieverlede... Op dezelfde wijze bezit het embryo vanaf het begin reeds alle volmaaktheden, zoals de geest, het verstand, het gezicht, de reuk, de smaak - in één woord, alle vermogens - maar, zij zijn niet zichtbaar, en komen geleidelijk aan het licht.

Op gelijke wijze werd de aarbol geschapen, van het begin af aan met al zijn elementen, stoffen, mineralen, atomen en organismen; maar deze verschenen slechts geleidelijk; eerst de mineralen, toen de planten, daarna het dier en tenslotte de mens. Maar van het begin af aan bestonden deze soorten, maar waren nog niet ontwikkeld op de aardbol en verschenen slechts geleidelijk.

Laten wij veronderstellen dat de mens eens op het dier geleek; dan is dit nog steeds niet het bewijs van de verandering van de soort;... om kort te gaan: evenals de mens in de schoot van de moeder van de ene vorm in de andere, van gesteldheid in gesteldheid overgaat, verandert en zich ontwikkelt, en nog altijd de menselijke soort is vanaf het begin der embryonale periode - zo is, op dezelfde wijze de mens vanaf het begin van zijn bestaan in de schoot der aarde ôók een bepaalde soort, d.w.z. 'mens' en is van lieverlede van de ene vorm in de andere overgegaan. Daarom staat deze verandering van uiterlijk, deze evolutie van ledematen, deze ontwikkeling en groei het feit niet in de weg dat de soort oorspronkelijk is."

De openbaring van Bahá'u'lláh moet worden beschouwd als een aankondiging van het volwassen worden van het gehele mensdom. Het is het laatste en hoogste stadium in de verbazingwekkende evolutie van het collectieve leven van de mensheid op deze planeet.

De vorming van een wereldgemeenschap, het bewustzijn van wereldburgerschap, de stichting van een wereldbeschaving en cultuur..... moeten voor zover dit het leven op deze planeet betreft, als de uiterste grenzen in de organisatie van de menselijke maatschappij worden beschouwd, ofschoon de mens als individu, tengevolge van zulk een hoogtepunt in de ontwikkeling, zal, nee, móet voortgaan zich onbeperkt te ontwikkelen.

HARMONIE

De relativiteit van de wetenschappelijk waarheid, waarover de schrijver zich enigszins teleurgesteld uitlaat wordt aannemelijk en begrijpelijk wanneer deze waarheid gezien wordt naast de godsdienstige waarheid, die eveneens relatief is, (zoals uit de progressieve openbarings gedachte mag blijken).

Een van de grondbeginselen der leer van Bahá'u'lláh is, dat ware wetenschap en ware godsdienst steeds in harmonie moeten zijn. De waarheid is één en wanneer ooit strijd ontstaat, is deze het gevolg niet van de waarheid, doch van dwaling. De mens moet zich zelf van alle vooroordeel vrij maken, opdat hij ongehinderd naar de waarheid kan zoeken. 'Abdu'l-Bahá zegt: "Teneinde de waarheid te vinden moeten wij onze vooroordelen, onze eigen kleine onbeduidende denkbeelden opgeven. Een open ontvankelijke geest is noodzakelijk. Indien onze beker gevuld is met ons eigen ik, is er geen plaats voor het water des levens. Het feit, dat wij ons verbeelden gelijk te hebben en ieder ander ongelijk, is de grootste hindernis op de weg naar eenheid en eenheid is noodzakelijk, indien wij Waarheid willen bereiken, want Waarheid is één.....

Niet één waarheid kan een andere waarheid tegenspreken. Licht is goed uit welke lamp het ook straalt! Een roos is schoon in welke tuin die ook bloeit. Een ster heeft dezelfde pracht in het oosten of het westen. Weest vrij van vooroordeel, dan zult gij de Zon der Waarheid liefhebben op welk punt aan de horizon zij ook verrijst. Gij zult beseffen dat wanneer het Goddelijk Licht der Waarheid in Jezus Christus scheen het eveneens in Mozes en Boedha scheen. Dit wordt verstaan met onderzoek naar waarheid. Het betekent ook, dat wij bereid moeten zijn alles wat wij vroeger hebben geleerd, alles wat onze schreden op de weg naar Waarheid zou belemmeren, ter zijde te zetten.

Wij moeten er evenwel niet voor terug schrikken zo nodig onze opvoeding opnieuw te beginnen. Wij moeten ons door onze liefde voor een bepaalde godsdienst of een bepaalde persoon niet zo laten verblinden, dat wij door bijgeloof worden belemmerd. Wanneer wij van al deze banden zijn bevrijd en met bevrijde geest zoeken, zullen wij in staat zijn ons doel te bereiken."

OORLOGEN

De zinloosheid van oorlogen en vernietiging waar Boeli van Leeuwen over rept wordt door het navolgende mogelijk nog eens benadrukt.

Vele oorlogen werden gevoerd over stukken grondgebied, waar twee of meer wedijverende naties een begerige blik op hadden geslagen. De hebzucht is een even vruchtbare oorzaak tot strijd tussen individuen geweest. Volgens Bahá'i opvatting behoort land van rechtswege niet aan de individuele naties, noch aan de individuele mens, maar aan de mensheid in haar geheel. Nee, eigenlijk behoort land alleen aan God en zijn alle mensen slechts pachters. 'Abdu'l-Bahá zegt hierover: "Hoe is het mogelijk dat de mensen dag en nacht vechten, elkaar doden en het bloed van hun medemens vergieten! En waarom? Om een deel van de aarde te bezitten! Zelfs de dieren hebben, wanneer zij vechten een onmiddellijker en redelijker doel voor hun aanvallen. Hoe verschrikkelijk is het, dat mensen, die tot het hogere koninkrijk behoren, zo laag kunnen zinken, dat zij ellende brengen aan hun medemensen en hen verslaan voor het bezit van een landstreek - de hoogste der schepselen vechtende om de laagste vorm van materie, aarde, te verwerven.

Land behoort niet aan één volk, maar aan alle volkeren. De aarde is niet 's mensen tehuis, maar zijn graf. Hoe groot de veroveraar ook moge zijn, hoe vele landen hij ook moge hebben overweldigd, hij is niet in staat meer van deze verwoeste landen te behouden dan een heel klein stukje - zijn graf."

ONVOLMAAKTHEID

Met enige verbazing vraagt de schrijver van het artikel zich af waarom de mens als enige in de natuur niet perfect is. Het onderstaande geeft een mogelijke verklaring.

Van nature heeft de mens een ego, een lager "ik", en heeft in zich een satan evenals een engel. De onderdrukking van dat ego en de onthechting aan zelfzuchtige verlangens is de essentiele taak waarvoor de naar hoger dingen hakende ziel wordt geplaatst. De Schepper heeft deze onvolmaaktheid in de mens gelaten en hem de vrijheid gegeven daartegen te strijden opdat hij door eigen inspanning "waardig zal zijn Mij (God) te ontmoeten en Mijn schoonheid te weerspiegelen." Als de mens geen ego had, zou hij geen lof en beloning kunnen verwerven; beproevingen zouden hem bepaard blijven, maar hij zou dan slechts een automaat zijn. Deze eis tot inspanning en dit voorrecht van vrije keus moge dan deze planeet een plaats van kwelling maken, maar ze maken het leven op aarde ook het terrein voor mogelijke overwinningen, een arena waar morele successen door de mens zelf worden behaald, onder de heilzame wet van gerechtigheid, door eigen kennis, vastberadenheid en handelend optreden. In 'de volgende wereld' bestaat deze mogelijkheid niet. Daar is de mens voor zijn vooruitgang niet afhankelijk van zijn eigen inspanning en rechtvaardigheid, maar van Gods barmhartigheid. Daarom raadt Bahá'u'lláh de mens, om hier en nu de gelegenheid waar te nemen, want ze zal niet meer terug komen.

"O Zoon van Geest! Het meest geliefde in Mijn ogen is rechtvaardigheid. Keer u niet van haar af indien gij Mij begeert, en verontachtzaam haar niet, zodat Ik u Mijn vertrouwen kan schenken.

Met haar hulp zult gij met uw eigen ogen zien en niet door de ogen van anderen, uit eigen kennis weten en niet door de kennis van uw naaste. Overweeg in uw hart hoe het u betaamt te zijn. Waarlijk, rechtvaardigheid is Mijn gave aan u en het teken van Mijn goedertierenheid. Houdt dit voor ogen." - Verborgen woorden van Bahá'u'lláh.

We waren aangenaam getroffen door de bijdrage van Boeli van Leeuwen in de NAPA van 3-5-'80 "My eyes were blind with stars". Dit vooral ook vanwege de veelheid van diepere gedachten, die het oproept. Bij enkele leden van de Bahá'i gemeenschap te Curacao, ontstond de behoefte om te reageren. (Ter informatie: Bahá'is zijn volgelingen van Bahá'u'lláh (1863). Bahá'u'lláh is volgens zijn volgelingen de door alle godsdiensten beloofde Boodschapper voor onze tijd. In de geschriften van Bahá'u'lláh herkennen we Gods wil voor onze tijd. Bahá'u'lláh verklaart dat iedere Boodschapper van God met een bepaalde zending werd belast. Ieder van hen - Mozes, Boeddha, Christus, Mohammed, de Báb en Bahá'u'lláh - bracht de mensheid, die leringen welke op dat moment overeenkwamen met haar behoeften en haar bevattingsvermogen. Dit nooit eindigende proces noemen de Bahá'i geschriften "voortschrijdende openbaring". Alle religies vormen onderdelen van één groot goddelijk plan).

De opstellers van deze reactie hebben geput uit de uitgebreide Bahá'i literatuur. Zij menen een mogelijke bijdrage te leveren met betrekking tot een aantal vragen die Boeli van Leeuwen zichzelf en de lezer stelt.

Als het bloempje dat groeit in de spleet van de muur, als zelfs een enkel atoom geheimen biedt, die zelfs het sterkste verstand niet kan doorgronden, hoe zou het de mens dan mogelijk zijn het heelal te doorgronden?

Heel het universum spreekt van God.

...And still I stared into the sky

Honorable Señor,
Boelie van Leeuwen,
Bestuurskantoor,
Concordiastraat
Presente.

Curacao 5 di Mei 1980.

Amigoe Boelie,

Cu debido atención y gran interés, mi a "saborea" bo último articulo den Napa.

Pa por evalua e valor y significación di bo articulo, ta necesario trece dilanti, cu si casi semper, tur corant a lo'largo ta resulta den prullemand, bo ultimo articulo sin ningun duda, ta merece un lugar di honor den tur archivo di esnan cu Dios a dota cu e inteligencia pa por comprende locual bo a skirbi.

Cu morto di Dr. da Costa Gomez, nos mundu Curazoleño chikito a sinti cu Corsow a perde un di su mas grandi jiunan: pero cu aparición di bo articulo, a keda probá, cu door di morto, homber por bira skars, pero no cu homber ta caba.

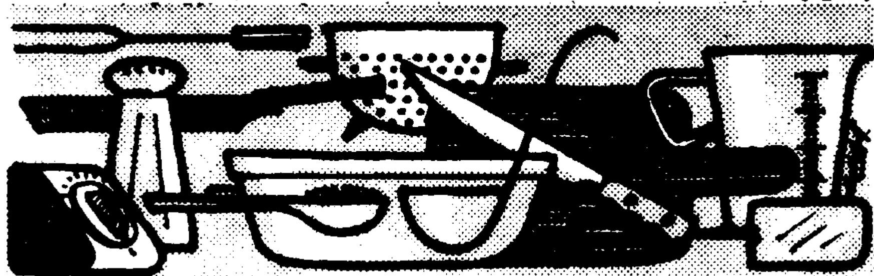
Ohalá cu mas biahe nos lo por tin e dicha, e placer di por leza mas di e clase di articulonan asina. No solamente lo ta un gran contribución pa cualkier corant den cual tal articulo ta aparece, pero alavez lo ta un contribución valeroso pa nos literatura Antiyana.

Lástima, cu esnan cu por comprende magnitud y grandeza di bo articulo, no ta hopi den nos comunidad. Aparte di nos hombernan di ciencia y nos capitalistanan, despues di tur sabiduria y rikeza, un cos ta keda, cu ningun por laga di reconoce, está, cu "Sunúnos a bini y sunúnos ta bai" y tambe cu despues di tur sabiduria, y e gran lucha pa adkiri honor y rikezanan material, e ultimo palabra semper lo keda.

"Cu di tera nos a bini y na tera nos lo bolbe".

Cu un saludo sincero, di bo amigoe y servidor,

H.G.M. PIETERS KWIERS.
Caucaweg 8, Curaçao.
Antiyas Neerlandés.

Recept van Bunchi Römer

FERTADA DI SALMOU KU WARMUS

Voor ruim: 4 personen

Benodigd:
4 eieren, goed geklutst
1 cup taugé
1 cup gekookte warmus
½ cup fijngesneden sjalotjes
1 cup zalm
1 teentje knoflook, fijngesneden zout en peper naar smaak
2 eetlepels bakolie

Bereidingswijze:
1. Vermeng alle ingrediënten, behalve de olie;
2. Giet juist genoeg olie in de pan, om de bodem te besmeren;
3. Met een eetlepel wordt het mengsel uitgeschept en in de hete olie gebakken. Met de lepel wat uitstrijken nadat het in de pan geschept is;
4. Keer de fertada maar één keer;
5. De saus wordt na afloop over de fertadas gegoten.

Benodigd voor de saus:
1 theelepel maizena
1 theelepel suiker
2 theelepels soya saus
1 theelepel azijn
½ cup bouillon

Bereidingswijze:
1. Vermeng alle ingrediënten;
2. Breng dit mengsel al roerende aan de kook, totdat er een dik sausje verkregen wordt, dat over de fertadas gegoten wordt.

PREMIER HENK CHIN A SEN
..... wachten .....

De prijs van een primeur

De Nationale Militaire Raad in Paramaribo verkeert op gespannen voet met de persvrijheid en de vrije nieuwsgaring. Wie iets schrijft dat het college niet zint, staan onaangename verrassingen te wachten, zoals de correspondent van NRC Handelsblad ontdekte.

Sergeant Stanley Joeman: „Ik zal er voor zorgen dat je gelyncht wordt, als je negatief over ons schrijft." Een ervaring in het Nieuwe Suriname.

WILLEMSTAD — In NRC-Handelsblad verscheen dezer dagen het afscheidsartikel van Rudie Kagie, die de ontwikkelingen in Suriname in de voorbije maanden op de voet gevolgd heeft en regelmatig van verschillende kanten het compliment kreeg van de beste verslaggeving over het "nieuwe Suriname". In bijgaande beschouwing zet hij uiteen waarom hij Suriname verlaten heeft. Het is een verhaal dat koude rillingen geeft, als men het goed met Suriname meent.

Men kan niet beweren dat de tionale Militaire Raad nalaat t goede voorbeeld te geven als de natie tot hard werken opept. Dag en nacht is dit llege in touw — hetzij om zich or een burgercomité te laten ldigen, hetzij om ongechtigheid waar ook in de rinaamse samenleving in de m te smoren. Het gezicht n de Nationale Militaire Raad aat op vriendelijk of grimmig afhankelijk van wie men tenover zich heeft.

Het vriendelijke gezicht is ond aan avond op de rinaamse televisie te zien. De litairen hadden het land van corrupte Arron-regering rlost. De "jongens", zoals de MR-sergeants goedmoedig noemd worden, waren als dders in de nood begroet. In nacht van zaterdag op ndag jongstleden leerde ik de litaire Raad op een andere nier kennen als een college n brullende, vloekende en imiderende heren. Het klinkt ncuneus maar wie zoals ik een cht lang wordt vastgehouden de Memre Boekoe-kazerne te ramaribo vraagt zich rkelijk af welke sombere ekomst voor onze voormalige kskolonie is weggelegd.

Het is een eufemisme om te llen dat de Surinaamse pers der controle staat en de parlentaire democratie op een laag je is gezet. De situatie is veel nstiger. Burgers, buitenders inbegrepen, worden r willekeur opgepakt zonder t er van enig strafbaar feit ake is. Een journalist die zijn vrije nieuwsgaring vergen informatie wil verifieren de aangewezen instantie rdt opgepakt en vijf uur lang hoord en negen uur lang vast houden. Vervolgens wordt n te ··rstaan gegeven dat als hij één letter waagt te publiceren van het bericht dat hij ter verificatie voorlegde gevangenschap voor onbepaalde tijd volgt — ondanks zijn Nederlandse nationaliteit.

GERUCHTEN

Laat ik mijn verhaal bij het begin beginnen. Op de late zaterdagavond — 24 uur nadat ik door een van mijn vaste tipgevers over het gebeuren was ingelicht — bel ik mijn goede vriend Gerold. Hij studeert voor arts en daarnaast is hij actief als voorlichter bij de Nationale Militaire Raad. Intussen weet ik voor 100 procent zeker dat adjudant Ormskerk standrechtelijk is doodgeschoten omdat hij een tegencoup wilde ondernemen. "Je begrijpt natuurlijk waar ik over bel," zeg ik, als ik Gerold aan de telefoon krijg. Nee dat begrijpt hij niet. De affaire-Ormskerk zeg ik. "Ormskerk? Die man was een beetje abnormaal. Pas op als je wat over die zaak wilt schrijven. Er zijn zo veel geruchten over in omloop". Gerold belooft de volgende dag, zondag, even langs te komen om alle aanvullende informatie te verstrekken. Dat is dan afgesproken.

Om half twee 's nachts word ik gewekt door telefoongerinkel. Sergeant Joeman van de Nationale Militaire Raad aan de lijn. Of ik maar even op de Memre Boekoe-kazerne wil verschijnen. Wanneer? "Nu direct. We zitten op u te wachten". Maar ik heb geen auto. "We sturen een wagen om u op te halen. Ik kleed me aan, vanaf het balkon zie ik de jeep aankomen. Op het hoofdkwartier van de Militaire raad moet ik plaatsnemen op een houten bankje buiten het gebouw maar achter het hek. Omstreeks twee uur mag ik het rokerige vertrek binnen waar de Militaire raad zich bijna voltallig verzameld heeft. Er zijn een paar militairen van wie ik de naam niet ken. Daisi Bouterse, veruit de meest zachtaardige van het gezelschap, zegt dat er twee redenen waren om me op te halen. In de eerste plaats zijn de militairen slecht te spreken over de berichten die ik aan mijn krant in Nederland doorsein. Hoe ik aan die informatie kom . Wie mijn bronnen zijn. Dan moet ik vertellen wat ik van de affaire Ormskerk afweet. De situatie is duidelijk. Mijn goede vriend Gerold heeft spoorslags na mijn telefoontje de militairen verwittigd. Die moeten besloten hebben mij van het bed te lichten omdat ik "te veel wist".

MISSELIJK

Zelfs goede vrienden zijn niet betrouwbaar meer in het nieuwe Suriname. Verhoord worden door een agressief college in uniform is een hoogst onplezierig voorrecht. Vrijwel elk antwoord naar eer en geweten wordt door de sergeants onderbroken. De ene standaardzin is "hou je bek", de andere "je liegt".

Sergeant Roy Horb neemt het woord: "Ik word kotsmisselijk van die stukjes die je schrijft, weet je dat," zegt hij. Herhaalt op luidere toon of ik weet dat hij kotsmisselijk wordt. "Nou! Geef antwoord!" Ook over sergeant Stanley Joeman wordt een plotselinge woede-uitval vaardig. Hij gaat stevig te keer; elk moment verwacht ik dat hij me naar de keel zal vliegen. Joeman wil weten wie heeft verteld dat hij naar Den Haag is afgereisd om de gang van zaken op de Surinaamse ambassade te onderzoeken. Ik ben verbaasd.

Klopt dat bericht dan niet? "Houd je bek", roept Joeman. Wie mijn informant was — dat wil hij weten. Met het noemen van deze bron breng ik niemand in gevaar. Het bericht stond gewoon in de Surinaamse krant. "Je liegt," briest Joeman. Hij is ervan overtuigd dat ik het bericht gemaakt heb met de bedoeling hem te laten 'lynchen" door de getrouwe aanhang van Arron in Holland. "Maar ik ga jou zeggen," schreeuwt Joeman, "als jij in Nederland ooit negatief schrijft over wat zich in Suriname na 25 februari heeft voorgedaan, dan word je door onze mensen daar gelyncht. Ik zal ervoor zorgen dat je gelyncht wordt zoals je mij had willen laten lynchen toen ik in Nederland was". Andere bedreigingen worden geuit. Of ik er weleens met de bullepees van langs heb gekregen bijvoorbeeld.

Joeman suggereert dat ik een geheim agent van het Nederlands kapitaal ben. "Wie betaalt jou eigenlijk?" informeert hij op gestrenge toon. Het antwoord stelt hem niet tevreden: "Wie is de uitgever van dat roddelblaadje? Wie zitten er in de raad van commissarissen?" Ik zou het echt niet weten.

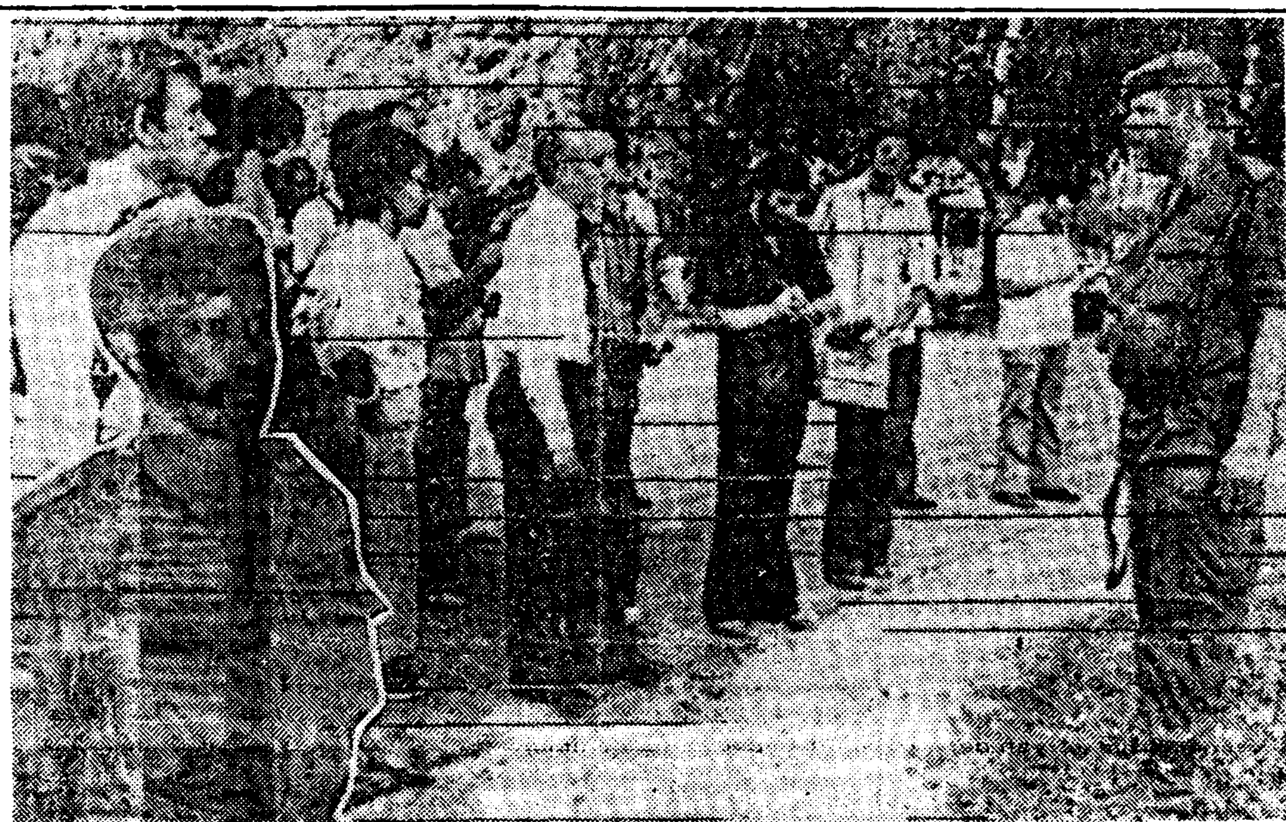
Het raadslid spuit zijn agressie tegen Nederlanders die het land 300 jaar hebben uitgebuit en nog altijd denken te weten wat het beste voor Suriname is. Tegen het ochtendgloren, het is dan een uur of vijf, hebben ook de sergeants slaap. Ik mag terug naar het bankje buiten het gebouw, achter het hek. Ik wacht. Tegenover me in een glazen hokje zit een soldaat die me nauwlettend observeert. Als ik dreig in te dommelen roept hij: "Hé, wakker blijven". Om half zes arriveert de onderminister van politie, Laurens Neede. Hij heeft een revolver in zijn hand. Later hoor ik dat hij kort daarvoor behulpzaam was bij de arrestatie van VDP-leider Jaggernath Lachmon. Deze wil niet meewerken aan de machtigingswet die het parlement moet uitschakelen en werd daarom opgebracht.

Om acht uur is er paniek. Van alle kanten komen militairen aanrennen. "Alarm", wordt er geroepen. Het betreft de dagelijkse oefening. De soldaten houden zich schuil achter het geboomte, het schietwapen in de aanslag. Op dat moment stopt er een auto voor het hek. Een heer die ik ken als premier Henk Chin a Sen stapt uit. "Hé jongens maak dat hek even open", verzoekt hij. "Laat hem wachten" en "niet open doen", roepen de dienstplichtigen elkander toe. Na een kwartier, de oefening is voorbij, gaat de poort van het slot. De heer mag naar binnen. Hij meldt zich bij het glazen hokje. "Wat is uw naam", vraagt de dienstdoende militair "Chin a Sen", antwoordt de heer. "Neemt u me niet kwalijk," zegt de dienstdoende militair beschaamd. De uren verstrijken Mensen die ik ken betreden het terrein. Sommigen fronsen hun wenkbrauwen als ze mij op dat houten bankje in de brandende zon ontwaren. Niemand kan iets voor me doen..

Om half elf komt sergeant Daisi Bouterse op me af. Hij is het meest beheerste lid van de hele raad. Bijna aardig zelfs, ondanks de grimmige situatie. Ik word vrijgelaten, zegt hij. Over de kwestie Ormskerk mag ik geen letter in de krant zetten. Bouterse zal nog contact met me opnemen over de officiele lezing van het gebeurde. Uitsluitend die versie mag naar buiten worden gebracht. "We houden je scherp in de gaten. Zodra je iets schrijft wat schadelijk voor ons is, word je opgepakt. Dan zullen we je voor langere tijd opsluiten," zegt hij.

GEEN KEUS

Ik spoed me naar huis. Als ik de uitspraken, de bedreigingen, de intimidaties van de afgelopen nacht nog eens naga, realiseer ik me pas goed in welke netelige situatie ik me bevind. Verder werken als onafhankelijke journalist in Suriname is onmogelijk. Aan de poging tot de contracoup mag in het geheel geen aandacht worden besteed. Als de krant er toch over schrijft zal het slecht met me aflopen, is er gezegd. Er zit niets anders op, ik zal Suriname moeten verlaten en wel zo spoedig mogelijk. Hoe jammer ik dat ook vind. Dan rinkelt de telefoon. Een van mijn vaste tipgevers meldt zich met brandend nieuws uit de kazerne: "Je moet oppassen, want de militaire raad heeft vergadert over de vraag hoe ze jou het land uit kunnen krijgen". Ik vertel hem wat me de afgelopen nacht is overkomen. De vaste tipgever reageert weinig verbaasd. "Heb je zelf eens kunnen meemaken hoe dat hier gaat," zegt hij.

De NMR staat niet zelden op gespannen voet met de pers.

De moeilijke positie van Abolhassan Bani-Sadr

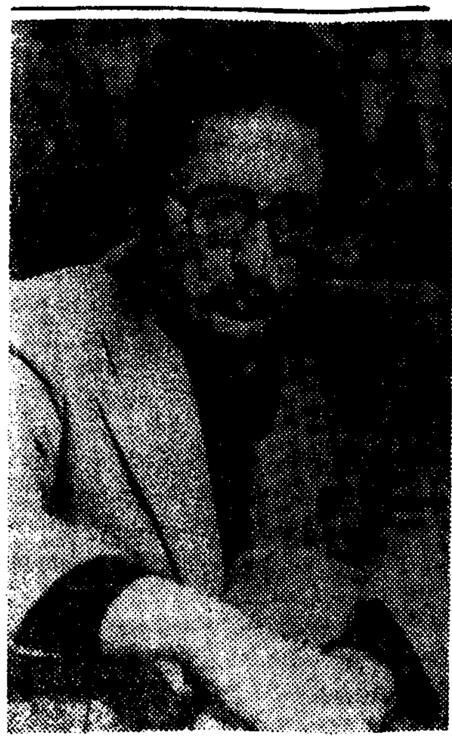
A. BANI SADR.

Acht jaar geleden werd op het kerkhof van het dan nog onbekende Iraakse plaatsje Nadyaf de ayatollah Nasrollah Bani-Sadr begraven. Aanwezig bij de plechtigheid: Abolhassan Bani-Sadr, zoon van de overledene en de ayatollah Ruhollah Khomeini die — evenals de oude Bani-Sadr - Nadyaf als ballingsoord had verkozen.

Het was 1972 en het Iran van de Pahlevi-dynastie had juist de protserige festiviteiten ter viering van het 2500-jarig bestaan van de monarchie achter de rug. De pauwentroon wankelde nog niet en staatshoofden uit de hele wereld - onder wie ook de Nederlandse vorstin - hadden in Teheran hun opwachting gemaakt om de sjah uitstandig te fêteren.

In zijn luxe ballingsoord zal de voormalige Iraanse vorst ongetwijfeld nog wel eens met weemoed terugdenken aan de tijd dat hij als "het licht der Ariers" de scepter zwaaide en zijn regiem gold als een van de meest stabiele ter wereld. Nimmer zal hij hebben kunnen bevroeden dat de twee personen, waar hij nu ongetwijfeld met de meest zwartgallige gevoelens aan denkt, op de begraafplaats van Nadyaf de basis legden voor een samenwerking die hen op de drempel van de jaren tachtig tot de twee machtigste mannen van Iran zou maken.

Twee ogenschijnlijke tegenpolen: Khomeini, de ascetische ayatollah die het grootste deel van zijn ballingschap doorbracht in een Iraaks dorpje, ver van de verworden westerse wereld. Slechts geinteresseerd in een zuivere en allesomvattende toepassing van de Islam en daarin compromisloos. Bani-Sadr, die een groot deel van zijn leven in Parijs doorbracht, nu ook nog losjes en westers gekleed gaat, in

A. BANI SADR.

tegenstelling tot zijn geestelijke leidsman, wel verstand heeft van economie en als politicus vaak zeer pragmatisch is. Beide mannen hebben echter een felle haat jegens de Verenigde Staten en een welhaast onbegrensd geloof in het welslagen van de islamitische revolutie gemeen, iets wat men in het westen nog wel eens wil vergeten als men Khomeini afschildert als een dwaze derwisj en Bni-Sadr als de redelijkheid zelve.

NATIONALIST

Bani-Sadr heeft - zo wil het verhaal - de Franse schrijver Jean-Paul Sartre ooit eens meegedeeld dat hij, Abolhassan Bani-Sadr en niemand anders de eerste president van Iran zou worden. Streng islamitisch opgevoed sloot de in 1933 in het Westiraanse Hamadan geboren Bani-Sadr zich al in zijn studententijd aan bij de nationalistische beweging die in het begin van de jaren vijftig de linkse nationalist Mossadeq aan de macht bracht. De sjah moest vluchten maar werd enkele maanden later door de CIA - met goedkeuring van de ayatollah's van die dagen die Mossadeq te werelds en te links vonden - weer in het zadel geholpen.

De jonge Bani-Sadr, die op de universiteit van Teheran theologie studeerde, dook onder toen de onderdrukking door de sjah toenam en werd enkele keren door de beruchte geheime dienst Savak opgepakt. In 1963 raakte hij bij anti-sjahdemonstraties in de heilige stad Qom gewond. Na een gevangenisstraf van vier maanden te hebben uitgezeten vestigde hij zich in 1964 als balling in Parijs waar hij economie studeerde en later doceerde aan de Sorbonne. In die tijd ontwikkelde hij zijn theorieen over een onafhankelijke islamitische republiek Iran met een economie, enerzijds gebaseerd op de genationaliseerde olie-industrie en anderzijds op een kleinschalig landbouwprogramma.

NURKS

Khomeini had hij nog nooit ontmoet maar kende hij wel als vriend en lotgenoot van zijn vader. Pas op de begrafenis van de laatste vond de eerste kennismaking plaats en in Nadyaf klikte het meteen tussen de twee ballingen. De nurkse ayatollah moet toen goedkeurend gebromd hebben dat die jongeman hem wel beviel. Bani-Sadr gewaagde van het godde-lijke dat de ayatollah uitstraalde. Het tweetal bleef contact houden en Bani-Sadr werd zeker na 1978 toen Khomeini zijn ballingsoord Irak moest ruilen voor Parijs - een van diens belangrijkste adviseurs. Na de terugkeer van de imam in Qom ontspon zich in Iran de strijd om de macht, waarbij Bani-Sadr zich een uiterst geslepen politicus toonde. Dan verkoos hij weer, als minister van Buitenlandse zaken en Financien, een positie die hem in de openbaarheid bracht en dan speelde hij, als lid van de machtige revolutionaire raad, een rol achter de schermen. Intussen wachtte hij geduldig op de kans om zijn profesie bewaarheid te doen worden. Vrijdag 25 januari was het zover en koos ruim driekwart vn het Iraansevolk de "geestelijke zoon van Khomeini" tot eerste president van de islamitische republiek Iran.

Hij vervult deze taak nu al een paar maanden en het is hem zelf en de wereld wel duidelijk geworden, dat de invloed ervan toch wel zijn beperkingen heeft. In de kwestie van de gijzelaars heeft hij moeilijk gelaveerd totdat uiteindelijk Khomeini, wat de VS betreft, de maat deed overlopen en de bevrijdingsactie ondernomen werd, welke geen bevrijding opleverde. Ondertussen is de positie van Bani-Sadr nog meer bemoeilijkt doordat de Moslim-fundamentalisten de verkiezingen hebben gewonnen, waarmee de politiek in Iran nog een ingewikkelder schaakspel is geworden dan het al was. Daarbij is het nog steeds niet duidelijk of Bani-Sadr de koning is of Khomeini. Zeker is wel, dat de grootste rivaal van Ban-Sadr, ayatollah Beheshti van de fundamentalisten eigenlijk meer aandacht heeft voor de periode ná Khomeini, wanneer de machtsstrijd pas goed zal losbranden in Iran. Hoe dan ook, Bani-Sadr zal al zijn politieke vernuft nodig hebben om te bewijzen, dat hij de man is die het voor het zeggen heeft als president.

Olie ook hier in het spel

Potentieel conflict Nicaragua- Colombia

BOGOTA — Colombia is een groot, bergachtig Zuidamerikaans land, gedeeltelijk bedekt met ondoordringbaar tropisch regenwoud en doorsneden met ontembare rivieren. Lange tijd werd de inheemse bevolking, Chibcha-indianen, die niet die verfijnde beschavingsgraad bereikten van Maya's Inca's en Azteken maar die toch een goed georganiseerde maatschappij hadden opgezet, overheerst door de Spanjaarden.

MANAGUA — Het al langer bestaande territoriale geschil tussen Nicaragua en Colombia is verscherpt nu Nicaragua aanspraken wil doen gelden op twee kleine door Colombia bestuurde eilandjes in de Caribische Zee.

Geheel onverwacht verklaarde de revolutionaire regering van Nicaragua, dat het verdrag tussen beide landen aangaande de eigendom van de eilandjes San Andrés en Providencia, dat in 1928 werd getekend, van geen enkele waarde is.

Volgens de regering van Nicaragua kon dit land, dat destijds door Amerika bezet was, niet anders dan akkoord gaan met de overdracht van de eilanden aan Colombia, als gevolg van de onwettige druk van de Verenigde Staten. In een verklaring werd uiteengezet dat de beide eilandjes — evenals enkele in de buurt gelegen Colombiaanse eilanden — "geografisch, historisch en wettelijk" bij Nicaragua horen.

Nicaragua heeft al lang aanspraak gemaakt op de laatstgenoemde Colombiaanse eilanden, maar dit is de eerste keer dat San Andrés en Providencia in het geding zijn. Functionarissen in Managua verwachten dat zich bij deze eilandjes belangrijke oliereserves bevinden.

Voorafgaande aan de op 4 februari gedane uitspraak heeft de Nicaraguaanse minister van Buitenlandse zaken, Miguel d'Escoto, een reis gemaakt naar een aantal Caribische en Middenamerikaanse landen om steun voor de aanspraken van zijn regering te verwerven. Een en ander volgt op de bekendmaking vorige maand dat Nicaragua een 200-mijlsgrens van haar territoriale wateren claimt. Nicaragua heeft laten weten bereid te zijn tot besprekingen met Colombia, zonder daarmee echter te willen zeggen dat het het verdrag van 1928 erkent.

Daniel Ortega, een vooraanstaand lid van de in Nicaragua regerende junta heeft verklaard dat zijn vastbesloten is "de nationale soevereiniteit en territoriale integriteit van het land te herstellen. te handhaven en te verdedigen".

In een regeringsverklaring staat dat de Verenigde Staten Nicaragua in 1928 hebben gedwongen San Andrés en Providencia aan Colombia over te dragen om dit laatste land tegemoet te komen in verband met het verlies van Panama. In 1903 maakte Panama zich met de steun van de VS onafhankelijk van Colombia. Een jaar later begonnen de Amerikanen het Panamakanaal te graven.

Volgens een Nicaraguaanse regeringsverklaring blijkt alleen al uit de ligging van de omstreden eilanden dat deze behoren tot het Nicaraguaanse gedeelte van het continentale plat. San Andrés en Providencia liggen ongeveer 120 zeemijl van Nicaragua, maar 350 en 380 zeemijl van Colombia.

Volgens Colombia zijn de Nicaraguaanse aanspraken belachelijk en dienen ze er alleen voor om een rookgordijn op te trekken en de binnenlandse moeilijkheden even van de al te grote aandacht te verlossen. Eind vorig jaar heeft Colombia zijn militaire aanwezigheid op San Andrés aanzienlijk opgevoerd en er zijn nu waarschijnlijk vier gevechtsvliegtuigen, die oppervlakteschepen, een onderzeeer en 500 marinemensen. De Colombiaanse bevelhebber van de zee-operaties heeft onlangs gezegd dat zijn land erop voorbereid is om de territoriale integriteit te verdedigen tegen aanvallen van wie dan ook.

Officiele functionarissen in Nicaragua hebben in privé-gesprekken gezegd dat ze niet bevreesd zijn voor de Colombiaanse militaire aanwezigheid op San Andrés en dat ze er niet aan denken om een oorlog te beginnen om de Providence-eilanden. "We zullen onze aanspraken langs wettige weg kracht bijzetten", zo zei één van hen.

De Nicaraguaanse aanspraken kwamen als een verrassing voor de hier gestationeerde diplomaten. Volgens hen is het moment van de regeringsverklaring verkeerd gekozen omdat een en ander gevolgen kan hebben voor de internationale steun voor de opbouw van Nicaragua.

Bovendien zou deze aangelegenheid voedsel kunnen geven aan de buren van Nicaragua die nog steeds met argusogen de ontwikkelingen van na de revolutie volgen. Toen de Sandinisten de macht in het land van dictator Somoza overnamen, was men hier en daar bevreesd voor een tweede Cuba en export van de revolutie in de Middenamerikaanse regio. Sindsdien is die vrees wat afgenomen omdat de Nicaraguaanse machthebbers pogingen doen een pluralistische democratie en een gemengde economie op poten te zetten.

Nieuwe aartsbisschop van Canterbury:

Belangrijke taak voor Anglicanen bij oecumene

LONDEN — Voor de Anglicaanse kerk is een belangrijke taak weggelegd in het oecumenische gesprek. Dit is de mening van de in maart als aartsbisschop van Canterbury ingehuldigde Robert Runcie. Het eerste contact met de katholieke kerk is door hem gelegd tijdens het recente bezoek van paus Jan Paul II aan Afrika, waar ook aartsbisschop Runcia toen vertoefde. De primaat van de Anglicaanse kerk denkt aan een gesprek met Rome en met Constantinopel, de katholieken en de orthodoxen. Aartsbisschop Runcie is verder de overtuiging toegedaan dat de Anglicaanse kerk meer dan beide andere kerken gevoelig is voor wat de mensen tegenwoordig bezig houdt zoals ten aanzien van geboorteregeling, abortus, echtscheiding, homofilie, het wetenschappelijk onderzoek naar de levensprocessen enzovoorts. Van de andere kant kunnen wij als Anglikanen wat leren van de trouw aan de geloofsoverlevering en de formulering van de dogma's bij de katholieken en orthodoxen.

Kerk en wereld

Verschillende Anglicanen hopen dat hun kerk weer enige rol van betekenis zal kunnen gaan spelen. Onder dr. Coggan, de charismaticus, de "huisbewaarder", heeft de kerk volgens hen geen al te glanzende rol gespeeld. Dr. Peter Staples, medewerker van het Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica te Utrecht, en anglicaan, vraagt zich af of de kerk onder leiding van Coggan niet te veel een middle-class kerk is geweest, die weinig boodschappen had voor de arbeidende klasse. Tijdens de grote stakingen van enkele jaren geleden was de boodschap van dr. Coggan bijvoorbeeld kort en goed: "Harder werken, minder loon opeisen, elkaar beminnen".

HISTORIE

Overigens is de katholieke kerk in Engeland met de vele immigranten uit het katholieke Ierland, veel meer de kerk (geweest) van de arbeidersklasse. Staples concludeert dat dr. Coggan langzamerhand de geestelijke spreekbuis is geworden van de ruk naar rechts, waardoor mevrouw Thatcher, de "ijzeren dame" vorig jaar aan de macht kon komen.

De nieuwe aartsbisschop, Robert Runcie, is in Engeland het hoofd van ongeveer 27 miljoen Anglikanen, van wie overigens de helft gedoopt is en slechts 1 1/2 miljoen voldoen aan de voorgeschreven minimumeis om drie keer per jaar het sacrament van de Eucharistie te ontvangen. De kerk, die Hendrik de VIIIste in 1534 van Rome losmaakte en die in 1559 officieel gestalte kreeg, is in Groot-Brittanie voor een groot deel een organisatie die tot de rijke historie behoort. Het anglicanisme kent een katholieke stroming, die gestalte heeft gekregen in de "High Church", en de meer protestants georienteerde richting, de "Low Church". Maar er zijn nog verschillende richtingen binnen de ene kerk, bijvoorbeeld de meer bijbels georienteerde "evangelicals" waarvan de vorige aartsbisschop, dr. Coggan, een aanhanger was.

Tot de Anglicaanse gemeenschap van kerken behoren de kerken van Scotland, Wales, Ierland, de Ver. Staten (episcopaalse kerk), India, Zuid-Afrika, Canada, Nieuw-Zeeland, [illegible] Japan. Zij komen regelmatig bijeen in Canterbury, in de zogenaamde Lambeth-conferentie. De besluiten die daar worden genomen, zijn weliswaar niet voor ieder bindend, maar worden wel gerespecteerd en serieus genomen.

GOEDHEID

Na de periode-Coggan, van de persoonlijke bekering — zal met bisschop Runcie meer de nadruk komen te liggen op de taak van de christen in de samenleving. In een uitvoerig interview in het Britse zondagsblad "The Observer" (20 en 27 januari 1980), zegt bisschop Runcie hierover: "Ik erken de fundamentele goedheid en integriteit van mensen buiten de kerk. Ik ben wat dat betreft optimistisch. God werkt niet zomaar door instituties, hoewel die nodig zijn om de boodschap door te geven. Maar God kan niet opgesloten worden in zijn Kerk. Hij beperkt zich niet tot de bekeerden. Ik vind het, misschien meer dan de "evangelicals" gelukkig dat de kerk bereid is passagiers mee te nemen, die pelgrims kunnen worden".

Robert Runcie is geboren in Liverpool en heeft in Oxford gestudeerd en er later les gegeven. In de oorlog ("Toen nog het minste van twee kwaden") diende hij bij de Scots Guards. Een vriend van hem, die priester wilde worden, werd gedood in Italie. Uit het contact met diens familie groeide zijn wens zelf priester te worden. Voor geloof is ervaring erg belangrijk, zo zegt hij, al accepteer ik de traditie. "We weten dat er een God bestaat ten eerste omdat ons dat is verteld van geslacht op geslacht; ten tweede omdat je in gebed of op andere wijze voelt dat God ons gevonden heeft, dat er een macht buiten onszelf bestaat; en ten derde ontdek je God in het christelijk handelen; "wie de wil van de Heer doet zal de leer kennen", zoals Johannes zegt. Als je christelijk handelt merk je dat het zinvol is".

GEFAALD

Runcie wijst op drie belangrijke elementen in het geloof: de traditie, de ervaring van Jezus leven en het handelen vanuit geloof. Een kerk die alleen de traditie benadrukt, is een fossiele kerk, meent hij. Als men alleen bij het leven van Jezus stil staat, kan men vergeten dat er een naaste is. Het benadrukken van alleen handelen en acties kan er toe leiden dat de [illegible] worden en neerzien op de traditionelen of de vromen. "Alle drie maken dat het geloof gezond is en standhoudt", aldus bisschop Runcie.

Ondanks het feit dat Anglicaanse priesters mogen trouwen, kent de kerk steeds minder jonge priesters. Runcie vindt dit een ernstig probleem. Zijn kerk denkt onder meer aan part-time priesters. Overigens zegt hij meer geinteresseerd te zijn in goed opgeleide priesters, dan in veel priesters. De oorzaak voor de daling van het aantal priesters zoekt hij onder meer in het gebrek aan inspraak van jongeren in de kerk: "We hebben op dit terrein gefaald.

EENHEID BELANGRIJK

Hij is tegen het wijden van vrouwen tot priester, "al weet ik dat ik een kerkgemeenschap leidt die elders gewijde vrouwen kent. De kerk staat of valt er niet mee en ik zal haar niet verlaten als zij vrouwen wijdt. Sommige leden van onze Anglicaanse kerkgemeenschap, vergeten dat wij het ambt delen met de rooms-katholieke kerk [illegible] radicaal tegen zijn. Ik vind eenheid belangrijker dan wijding van vrouwen. Persoonlijk zie ik zowel voor- als nadelen. Ik denk dat bepaalde vrouwengroepen, die ik steun en meer plaats wil geven in onze gemeenschappen, de zaak doordrukken. We zitten met de situatie dat de "andere Christus" in de Eucharistie een man is, al zijn er krachtige argumenten vóór de wijding van vrouwen: de menswording van Christus heeft de hele mensheid omvat".

In het interview met de Observer wijst mgr. Runcie de priesterwijding van een homofiel, die samenleeft, af, niet de wijding van een man met homofiele geaardheid. "Ik heb hierover overigens nog geen vaste mening. Een priester is iemand die op de voorgrond treedt. Het is verwarrend, als hij samenleeft met een homofiel, temeer omdat naar mijn mening homoseksuele praktijken in de christelijke moraal niet aanvaard zijn. Overigens word ik droevig gestemd door de vele [illegible] een beroep op mij wordt gedaan homofielen te veroordelen. Een dergelijke houding past niet in mijn pastorale aanpak"., aldus bisschop Runcie.

Slechts in bepaalde omstandigheden is hij voorstander van een tweede huwelijk na echtscheiding. Belangrijker vindt hij dat degenen die gaan trouwen de leer van de kerk over het huwelijk als een levenslange band goed kennen. Hij vindt het opmerkelijk dat degenen die om een tweede huwelijk vragen de zaak serieuzer nemen, dan zij die een eerste huwelijk willen sluiten.

REALISTISCHER

Over de ethische kwesties kunnen de rooms-katholieke en orthodoxe kerken volgens hem een en ander van de Anglicaanse kerken leren. Of het nu gaat over homofilie, echtscheiding en abortus of over hersenoperaties, geboorteregeling en de mogelijkheid van de mensheid zichzelf en de wereld te veranderen. Runcie: "Anglicanen hebben misschien niet alle antwoorden. Maar ik meen dat wij met deze zaken op een meer realistischer manier omgaan dan andere kerken, die [illegible] hebben over vasthoudende loyaliteit (geloofsdefinities en geloofsuitspraken)". Hij zou graag paus Johannes Paulus II ontvangen om, goed voorbereid, over deze problemen van gedachten te wisselen.

..... MARIA .....

Zoals beloofd aan Abraham en zijn volk

Ik zing van ganser harte voor de Heer,
ben opgetogen om mijn God de redder.
Want hij had oog voor mij, zijn dienares,
maar wie ben ik dat hij mij heeft gevraagd.
Nu mag ik mij voortaan gelukkig prijzen
dat hij zo grote dingen aan mij deed.
En alle eeuwen stemmen met mij in.
De Heer is machtig en zijn naam is heilig.
Iedere tijd opnieuw gaat zijn genade
naar allen die eerbiedig met hem leven.
Genade is zijn kracht, maar alle hoogmoed,
als onze eigendunk ontmaskert hij.
Alle machthebbers stoot hij van hun tronen,
arme en kleine mensen maakt hij groot.
Wie honger hebben geeft hij overvloed,
en rijken stuurt hij heen met lege handen.
Altijd is hij zijn volk nog trouw gebleven
altijd bezorgd om Israël zijn dienstknecht.
Zo had hij het beloofd aan onze vaderen,
aan Abraham en aan zijn volk voorgoed.

Gezien worden door iemand, de ervaring in je leven dat er iemand is die jou werkelijk ziet staan, dat kan in een mens de hoop doen groeien dat zijn leven werkelijk kostbaar is en de moeite waard. Als je werkelijk door iemand gezien wordt, dan kan er een lied in je omhoog komen, dat slechts die ervaring bezingen kan. Dan ga je minder zwaar door het leven en krijgt je leven misschien wel iets van een dans. Wie kan het ons vertellen hoe Maria haar lied heeft gezongen? De afbeeldingen willen ons doen geloven dat ze het op een zeer ingetogen wijze heeft gezongen. Maar misschien heeft ze het wel dansend en heel hardop gezongen, zodat ook anderen het konden horen. Misschien is ze toen juist wel voor het eerst sinds lange tijd uit haar huis gekomen om haar geluk en haar vreugde uit te zingen en te delen. Met haar nicht en met anderen.

Een geluk en een vreugde die ook haar te boven gingen en die haar tegelijk vulden met huiver. Met huiver en met een vraag: dat dit nu juist aan mij mocht gebeuren? Juist aan mij: arme en kleine mens die ik ben. Niet meer dan anderen en niet anders dan anderen.

Gezien worden door iemand, dat kan een van de meest hoopgevende ervaringen in je leven zijn. Werkelijk gezien worden!

GEWONE VROUW

Het verhaal van Maria zoals Lucas ons dat vertelt en haar lied, is ook het verhaal en het lied van iedere mens die verlangt om echt gezien te worden en bij wie dat verlangen in vervulling gaat.
Het is het verhaal en het lied van iedere mens, die ervaart dat hij zo gezien en gehoord wordt, dat hij van harte kan zi[...] "Nu mag ik mij gelu[...] prijzen, omdat er zulke [...] dingen zijn gebeurd".

Het verhaal en het beeld [...] Maria is te vaak ver va[...] afgeplaatst. Ze is te [...] verheven. Maria is te ve[...] een onwerkelijke vr[...] gemaakt. Te veel tot een v[...] die alleen maar heel anders [...] Lange tijd is zij ingezet [...] allerlei doeleinden. Ma[...] denk dat we het verhaal [...] Maria niet kunnen vers[...] zonder te luisteren naar on[...] en zonder onszelf ook te [...] Onszelf als mensen die ge[...] zijn en ons ook klein ku[...] voelen en hopen dat min[...] één iemand ons werkelijk [...] Maria was in die zin ook ee[...] woon mens, een gewone vr[...] Gewoon ook in de zin van [...] vankelijk en verlangend [...] iets wat haar leven werkelij[...] en vervulling zou geven.

Juist omdat dat verla[...] levend bleef bij haar — e[...] zullen zeker wel mome[...] geweest zijn dat dat verl[...] bijna dood leek in haar — [...] omdat het toch leven[...] gebleven, daarom kon er [...] zo iets groots in haar gebe[...] Als wij mensen in ons l[...] elkaar werkelijk zien en e[...] werkelijk steunen, dan kan [...] in ons soms een dank[...] opkomen en kunnen we zin[...] "Dat iedere tijd opnieuw [...] genade gaat naar allen [...] eerbiedig met Hem leven".

Want als wij eerbiedig l[...] met onszelf en met elkaar, [...] we eerbiedig met God, [...] arme en kleine mensen [...] maakt, eigenwaan ontma[...] die macht van de troon [...] hongerigen voedt in over[...] en altijd trouw zal blijven, [...] Hij eens beloofd heeft [...] Abraham en aan zijn [...] voorgoed".

Tekenen van verrijzenis

ONZE AARDE, die elk etmaal een wending maakt rond haar as, probeert de gebeurtenissen van de vorige dag af te schudden. Voorvallen, die een wereldwijde schok veroorzaakten, worden vaak na luttele uren aan de vergetelheid prijsgegeven. Dit is b.v. het lot van de Vietnamese „bootmensen", van het Cambodjaanse volk, dat nog steeds met uitmoorden wordt bedreigd en van miljoenen kinderen in de Derde Wereld, die de hongerdood nabij zijn. Hun kreten waaien weg als het gehuil van een storm.

Onze wereld heeft met de nieuwe zorgen van elke dag al meer dan genoeg. Ze hunkert ernaar de dingen ook eens te bekijken van een andere hoek, om alleluja te juichen. Ze zagen honderden miljoenen uit naar Pasen. Al hun klokken beierden; prelaten en bisschoppen vierden met pontificale luister kerkdiensten en de Pontifex Maximum, Johannes Paulus II gaf aan de Stad en de Wereld -Urbi et Orbi- in het teken van de verrijzenis zijn zegen. Ook aan de kerk van Latijns Amerika.

MAAR DE GELOVIGE boeren en arbeiders van dit katholieke sub-continent en een deel van hun geestelijke leiders zijn meer geneigd om uit „de diepten van hun gemoed" - de profundis - een treurlied te zingen en de doodsklok te luiden. Wat de wereld elders reeds heeft afgeschud, de moord op aartsbisschop Oscar Arnulfo Romero, drukt nog als een niet te tillen grafsteen op het volk van het land van De Verlosser - El Salvador - en op de volken in de naaste omgeving. De bisschop was „de stem van degenen, die geen stem hebben", van de angstigen, de hongerenden en de gemartelden. „Hij riep in de woestijn om het geweten wakker te schudden van de aanbidders van geld en macht." Ondanks waarschuwingen van het Vaticaan „niet aan politiek te doen" - Mijn Rijk is niet van deze wereld - bleef hij roepen.

Maar Rome zelf heeft eeuwenlang van het christendom tevens een Rijk van deze wereld gemaakt. Historisch is de kerkelijke hierarchie een der bondgenoten van het kolonialisme geweest. Zij stelde de Europese cultuur boven de culturen van de andere volken. Zij worstelt nog steeds om terug te keren naar de Kerk, die niet van deze wereld is.

In beginsel belijdt zij thans dat het evangelie „aan geen bepaalde cultuur, geen politiek systeem, geen ideologisch blok gebonden is". Maar de erfenis van het verleden speelt sommige landelijke hierarchieen nog parten. In Latijns-Amerika staat menige prelaat nog aan de kant van de wereldlijke macht en zegent hij dictatoren, die de mens onderdrukken. In tegenstelling tot aartsbisschop Romero worden zij door het Vaticaan niet op de vingers getikt.

DE ZOGENAAMDE politiek van mgr. Romero ging, naar hij zei, uit van „een plicht van de oorspronkelijke Kerk zich rond de armen te scharen en met hen solidair te zijn". Dit gebod dwong hem om de junta te laken, die „niets anders doet dan het volk onderdrukken en de belangen dienen van rijke families". Het noopte hem om president Carter schriftelijk te verwijten dat „de bijdragen van uw regering in plaats van de rechtvaardigheid en de vrede in El Salvador te bevorderen het onrecht en de onderdrukking versterken". Hij waagde zelfs te preken dat „de Kerk het gebruik van opstandig geweld wettigt wanneer de aanslag op de rechten van de mens niet langer te verdragen is en er geen andere reddingsmogelijkheid meer bestaat".

Vrijmoedige kardinalen en bisschoppen van Latijns-Amerika delen deze opvattingen. Honderd tachtig theologen - priesters en leken uit 42 landen - bekenden zich op het Congres in Sao Paulo (Brazilie) voor het parool: „De wereld verlossen van de grote sociale zonde van het kapitalistisch systeem". Ook zij werden door het Vaticaan gewaarschuwd. Maar in een slotverklaring bleven zij getuigen dat „hun verbintenis met de activiteit van de gelovigen aan de basis geen evenwijdige politieke beweging is, maar een platform van verzet, van strijd en van hoop tegenover de overheersing en vanwaar de armen de politieke dimensie van de naastenliefde ontdekken". In een schrijven voor deze armen stelden zij, dat de armoede geen wrange vrucht van het noodlot is, maar het gevolg van een grote onrechtvaardigheid. In het verzet van de gelovigen zagen zij „tekenen van verrijzenis, zichtbaar in de lege graven van duizenden, die verdwenen zijn".

Vanaf een dergelijk platform verkondigde mgr. Romero dat „de oorzaak van al onze kwalen een kleine kring families is, die zich niet bekommeren om de honger van het volk. Het is noodzaak geworden het onrecht bij zijn ware naam te noemen, de waarheid te belijden en de uitbuiting van de mensen aan de kaak te stellen". Heeft het oorspronkelijke christendom niet het begrip gevestigd, dat de waarde van de menselijke persoon zonder weerga is, dat zij „het evenbeeld van God" is en derhalve verheven is boven alle collectieve instanties, elke staat, elke natie, ieder ras en elke partij, om niet te spreken van nationale en multinationale ondernemingen die de mens naar de hand van hun profijt willen zetten....

MAAR DIT klinkt communistisch, zelfs in de oren van een „zeer christelijk" mens als Carter. Zij staan gespitst naar Cuba. Het zou in El Salvador wapens binnensmokkelen. Daarom schenkt hij de junta nog meer militaire bijstand. Zijn doctrine dekt hiermee de Monroe-leer, die van menig Latijns-Amerikaans land een Afghanistan van de Ver. Staten had gemaakt.

Evenals Carter is het Vaticaan bevreesd, dat geestelijke leiders in El Salvador en elders de weg banen voor het communisme. In januari waarschuwde de paus, dat „ook rechtvaardige eisen het communisme het land kunnen binnensmokkelen".

Tijdens zijn triomftocht door Mexico bleef hij opmerkelijk zwijgen over de rol van priesters, die partij kiezen voor de armen en de Latijns-Amerikaanse tirannen trotseren. In zijn boodschap ter gelegenheid van de begrafenis van mgr. Romero hield hij zich, wat de Kerk in El Salvador betreft, voorzichtig op de vlakte.

Priesters, die bezeten zijn van het lot der armen zouden van de Messias een revolutionair leider, zo niet een guerrilla willen maken. Dat kan niet. Volgens andere priesters, die de hielen van de dictators likken, dan wel de ware Messias, de Jezus, die nochtans het symbool van de bevrijding der gevangenen is? Moet de eerbiediging van de menselijke persoon dan afhangen van hen, die het Woord slechts retorisch verkondigen en zich onverschillig of neutraal opstellen in ivoren torens?

Zolang hierover getwist wordt zijn onderdrukte gelovigen gedoemd om „uit de diepten van hun gemoed" - de Profundis - te hunkeren naar een verrijzenis, die een utopie moet blijven.

De bovenstaande beschouwing is overgenomen uit het Brabants Dagblad en is van de hand van Johan Kuypers.